

รูปแบบการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสม สำหรับเด็กอายุ 7-17 ปี

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต

วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2563

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

สารนิพนธ์

เรื่อง

รูปแบบการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสม สำหรับเด็กอายุ 7-17 ปี

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต

วันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2563

นางสาวริษา กิมสวัสดิ์

ผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พลิศา รุ่งเรือง,

Ph.Ds.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรเกษม กันตามระ,

Ed.D.

ประธานกรรมการสอบสารนิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดวงพร อากาศิลป์,

Ph.D.

คณบดีวิทยาลัยการจัดการ

มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

ตรียุทธ พรหมศิริ,

Ph.D.

กรรมการสอบสารนิพนธ์

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือและกรุณาจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ ผู้วิจัยจึงขอใช้พื้นที่กิตติกรรมประกาศนี้ในการกล่าวขอบพระคุณทุกท่าน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พลิศารุ่งเรือง อาจารย์ที่ปรึกษา ที่แบ่งปันเวลาอันมีค่า ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ ตลอดจนช่วยตรวจทานและแก้ไขงานวิจัยนี้ ด้วยความเต็มใจ สนใจ และใส่ใจอย่างเต็มที่ อีกทั้งยังช่วยผลักดัน และเป็นกำลังใจ ให้ผู้วิจัยเสมอมา จนงานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงได้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ประธานกรรมการและคณะกรรมการสอบ ที่ให้คำแนะนำ แนวทางในการปรับปรุงงานวิจัยให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นไป

ขอขอบคุณ ผู้เข้าร่วมการสัมภาษณ์ ทั้ง 4 กลุ่มตัวอย่าง ที่สละเวลาและให้ความร่วมมือ เป็นอย่างดีในการเก็บข้อมูลวิจัยในครั้งนี้ ข้อมูลของท่านมีประโยชน์อย่างมากต่อการศึกษาวิจัย ประยุกต์ใช้ในการทำธุรกิจ และในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนที่เป็นรากฐานของความรู้ใหม่ของคนไทยรุ่นต่อไปในอนาคต

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณครอบครัวและเพื่อนๆ นักศึกษาปริญญาโท วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่คอยช่วยสนับสนุน แบ่งปันประสบการณ์ และเป็นกำลังใจ ให้ผู้วิจัยทำงานวิจัยนี้จนสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

วริษา กิมสวัสดิ์

รูปแบบการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสม สำหรับเด็กอายุ 7-17 ปี

INVESTMENT TEACHING STYLES THAT ARE SUITABLE FOR CHILDREN AGED 7-17 YEARS

วริษา กิมสวัสดิ์ 6150225

กจ.ม.

คณะกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์: ผู้ช่วยศาสตราจารย์พลิศารุ่งเรือง, Ph.D., ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรเกษมกันตามระ, Ed.D., ตริยुท พรหมศิริ, Ph.D.

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสมสำหรับเด็กอายุ 7-17 ปี โดยมีกลุ่มตัวอย่าง 4 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มเด็กอายุ 7-17 ปี จำนวน 9 คน กลุ่มผู้ปกครองของเด็กอายุ 7-17 ปี จำนวน 8 คน กลุ่มผู้เชี่ยวชาญการลงทุน จำนวน 8 คน และกลุ่มผู้สอน จำนวน 8 คน รวมทั้งสิ้น 33 คน ใช้การเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ผลการวิจัยในด้านทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างต่อการลงทุน ชี้ให้เห็นว่าผู้ปกครอง ผู้เชี่ยวชาญการลงทุน และผู้สอน เห็นว่าการเรียนการสอนลงทุนในเด็กอายุ 7-17 ปี มีความจำเป็น ในขณะที่เด็กซึ่งเป็นผู้เรียนเองเห็นว่าการเรียนการสอนการลงทุนไม่มีความจำเป็น ในด้านความรู้ด้านการลงทุน ผลวิจัยชี้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ทางการลงทุนในด้านสินทรัพย์ไม่มีตัวตน นอกจากนี้ในด้านการเริ่มรู้จักการลงทุน ผลวิจัยแสดงให้เห็นว่า อายุที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รู้จักการลงทุนคือช่วง 16-20 ปี ในด้านสถานที่ในการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสมสำหรับเด็กอายุ 7-17 ปี คือโรงเรียน และในด้านรูปแบบการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสมสำหรับเด็กอายุ 7-17 ปี ควรเป็นแบบการสอนแบบบรรยายประกอบทฤษฎี

คำสำคัญ: รูปแบบการเรียนการสอน/ การลงทุน/ เด็ก/ อายุ 7-17 ปี

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ข
บทคัดย่อ	ค
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 คำถามของการวิจัย	3
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย :	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
1.5 ขอบเขตของงานวิจัย	3
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม	4
2.1 แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการลงทุน	4
2.1.1 การลงทุน (Investment)	4
2.1.2 ประเภทการลงทุน	6
2.1.3 ความเสี่ยงในการลงทุน	6
2.1.4 วัตถุประสงค์ในการลงทุน	8
2.2 แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้	8
2.2.1 แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ของเพียเจต์	8
2.2.2 ทฤษฎีลำดับขั้นการเรียนรู้ของเบนจามิน บลูม	10
2.3 แนวคิดและทฤษฎีรูปแบบการเรียนการสอน	11
2.3.1 ความหมายรูปแบบการเรียนการสอน	11
2.3.2 องค์ประกอบรูปแบบการเรียนการสอน	11
2.3.3 รูปแบบการเรียนการสอน	11
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3	
ระเบียบวิธีวิจัย	20
3.1 รูปแบบการวิจัย	20
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	20
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	21
3.3.1 ส่วนที่ 1 คำถามด้านประชากรและข้อมูลทั่วไป เพื่อคัดกรอง กลุ่มตัวอย่าง	21
3.3.2 ส่วนที่ 2 รูปแบบการเรียนการสอนการลงทุน แบ่งเป็น ชุดคำถาม 4 ชุด	22
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	23
บทที่ 4	
ผลการศึกษา	24
4.1 ทักษะคติของกลุ่มตัวอย่างต่อการลงทุน	24
4.1.1 ทักษะคติต่อการลงทุนตามความเห็นในด้านความจำเป็นของเด็ก อายุ 7-17 ปี และอิทธิพลทางการเงินของผู้ปกครองตามความเห็น ของเด็ก	24
4.1.2 ทักษะคติต่อการลงทุนของผู้ปกครองเด็กอายุ 7-17 ปี อิทธิพล ทางการเงินต่อเด็กอายุ 7-17 ปี ตามความเห็นของผู้ปกครอง และทักษะคติต่อความจำเป็นในเรียนรู้ด้านการลงทุนของเด็ก อายุ 7-17 ปี ของผู้ปกครอง	27
4.1.3 ทักษะคติต่อการลงทุนของผู้เชี่ยวชาญการลงทุน และทักษะคติต่อ ความจำเป็นในเรียนรู้ด้านการลงทุนของเด็กอายุ 7-17 ปี ของผู้เชี่ยวชาญการลงทุน	30
4.1.4 ทักษะคติต่อการลงทุนของผู้สอน และทักษะคติต่อความจำเป็น ในเรียนรู้ด้านการลงทุนของเด็กอายุ 7-17 ปี ของผู้สอน	32
4.2 ความรู้ ด้านการลงทุน	40
4.2.1 ความรู้ด้านการลงทุนของเด็กอายุ 7-17 ปี	40
4.2.2 ความรู้ด้านการลงทุนของผู้ปกครองของเด็กอายุ 7-17 ปี	40

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.2.3 ความรู้ด้านการลงทุนของผู้เชี่ยวชาญการลงทุน	41
4.2.4 ความรู้ด้านการลงทุนของผู้สอน	42
4.3 การเริ่มรู้จักการลงทุน	43
4.4 สถานที่และรูปแบบการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสมสำหรับเด็กอายุ 7-17 ปี	45
4.4.1 สถานที่สำหรับการเรียนการสอนการลงทุน	45
4.4.2 รูปแบบกิจกรรมในการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสมกับเด็กอายุ 7-17 ปี	46
บทที่ 5 การอภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	48
5.1 ทักษะคติของกลุ่มตัวอย่างต่อการลงทุน	48
5.1.1 ทักษะคติต่อการลงทุนตามความเห็นในด้านความจำเป็นของเด็กอายุ 7-17 ปี และอิทธิพลทางการเงินของผู้ปกครองตามความเห็นของเด็ก	48
5.1.2 ทักษะคติต่อการลงทุนของผู้ปกครองเด็กอายุ 7-17 ปี อิทธิพลทางการเงินต่อเด็กอายุ 7-17 ปี ตามความเห็นของผู้ปกครอง และทักษะคติต่อความจำเป็นในเรียนรู้ด้านการลงทุนของเด็กอายุ 7-17 ปี ของผู้ปกครอง	49
5.1.3 ทักษะคติต่อการลงทุนของผู้เชี่ยวชาญการลงทุน และทักษะคติต่อความจำเป็นในเรียนรู้ด้านการลงทุนของเด็กอายุ 7-17 ปี ของผู้เชี่ยวชาญการลงทุน	51
5.1.4 ทักษะคติต่อการลงทุนของผู้สอน และทักษะคติต่อความจำเป็นในเรียนรู้ด้านการลงทุนของเด็กอายุ 7-17 ปี ของผู้สอน	51
5.2 ความรู้ด้านการลงทุน	52
5.3 การเริ่มรู้จักการลงทุน	54
5.4 สถานที่และรูปแบบในการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสมสำหรับเด็กอายุ 7-17 ปี	55

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5.4.1	55
5.4.2	55
5.5	60
5.6	61
บรรณานุกรม	63
ภาคผนวก	67
ภาคผนวก ก	68
ภาคผนวก ข	70
ประวัติผู้วิจัย	72

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
2.1	แสดงการเปรียบเทียบระหว่างการออมและการลงทุน	5
2.2	แสดงสรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16
4.1	แสดงสรุปทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างต่อการลงทุน	36
4.2	แสดงอายุที่กลุ่มตัวอย่างเริ่มรู้จักการลงทุน	44
4.3	แสดงแหล่งข้อมูลที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างรู้จักกับการลงทุน	44
5.1	แสดงความรู้ด้านการลงทุนตามประเภทสินทรัพย์การลงทุน	53
5.2	แสดงรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสมกับเด็กอายุ 7-17 ปี	56

สารบัญภาพ

ภาพ		หน้า
1.1	สัดส่วนการออมภาคครัวเรือนต่อผลิตภัณฑ์รวมในประเทศ (GDP)	1
1.2	เปรียบเทียบผลิตภัณฑ์รวมในประเทศ (GDP) ระหว่างประเทศไทยและจีน	2
3.1	ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	23

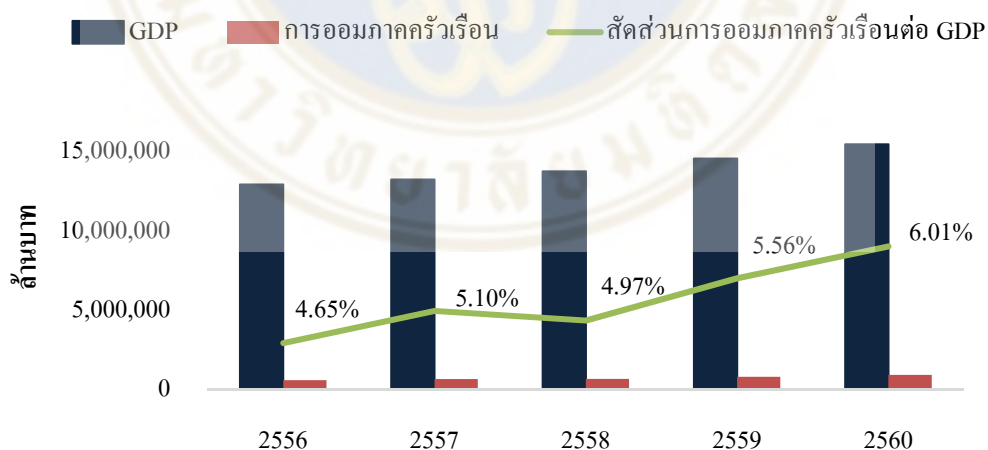
บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

เมื่อก้าวถึงบุคคลเกษียณอายุ คนส่วนใหญ่ มักนึกถึงบุคคลอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ที่หยุดทำงาน ไม่สามารถทำงานได้ หรือมีความสามารถในการทำงานลดลง และไม่มีรายได้หลักอีกต่อไป บุคคลเกษียณอายุนั้นเหล่านี้แม้ไม่มีรายได้ แต่ยังคงมีรายจ่ายเพื่อใช้ในการดำเนินชีวิต ค่ารักษาพยาบาล ตลอดจนค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดต่าง ๆ ทำให้มีภาระที่จะต้องหาเงินเพื่อนำมาจ่ายกับกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ (ฉัตรชัย สิริเทวัญกุล, 2555)

จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติชี้ให้เห็นว่า สัดส่วนการออมภาคครัวเรือนต่อผลิตภัณฑ์รวมในประเทศ แม้จะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น (ดังใน รูปภาพที่ 1.1) แต่ก็ยังอยู่ในเกณฑ์ที่ค่อนข้างต่ำ ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้เกษียณอายุ คนไทยไม่มีเงินเพียงพอในการเกษียณอายุ และส่งผลให้เป็นภาระของรัฐบาล ที่จะต้องจัดสรรงบประมาณมาดูแลคนกลุ่มนี้มากขึ้น

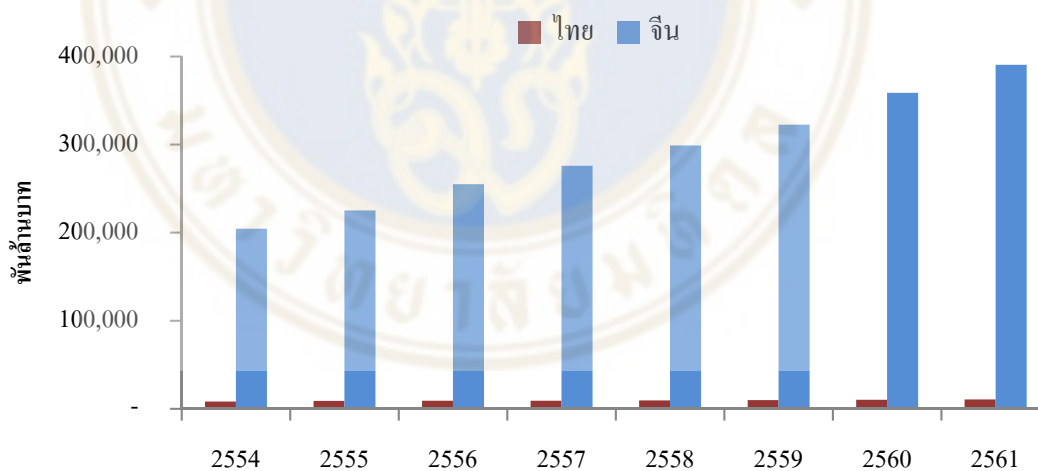
ภาพที่ 1.1 สัดส่วนการออมภาคครัวเรือนต่อผลิตภัณฑ์รวมในประเทศ (GDP)

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ

จากภาพที่ 1.1 แสดงให้เห็นถึงการเติบโตด้านการออมของประเทศไทยที่เติบโตขึ้นน้อย ประกอบกับในปัจจุบัน มีการหลอกลวงมากมายในอินเทอร์เน็ต โดยส่วนใหญ่ผู้เคราะห์ร้ายจะเป็นคนที่

ไม่มีความรู้ทางการเงินการลงทุน จึงหลงเชื่อการหลอกลวงแบบต่าง ๆ ดังนั้นการมีความรู้ทางการเงินการลงทุน จึงเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อเลือกการลงทุนที่เหมาะสม และส่งผลให้ประชาชนสามารถดูแลตัวเองได้ ลดภาระการดูแลจากรัฐบาล และนำเงินไปจับเคลื่อนเศรษฐกิจให้ดียิ่งขึ้นอีกด้วย แต่ทว่า การเงินการลงทุน เป็นความรู้และทักษะที่ต้องพัฒนาและเรียนรู้ และมนุษย์แต่ละช่วงวัยมีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน อย่างเช่น การเรียนของผู้ใหญ่กับเด็กย่อมไม่เหมือนกัน ดังนั้นเพื่อป้องกันและเสริมสร้างทักษะดังกล่าวการเรียนรู้ทางการเงินการลงทุนแต่เด็กจึงเป็นสิ่งสำคัญ

ปัจจุบันหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย ไม่มีการสอนการเงินการลงทุนที่บังคับเป็นวิชาหลัก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561) มีเพียงวิชาที่ใกล้เคียงคือ คณิตศาสตร์ ซึ่งต้องนำมาประยุกต์ประกอบกับวิชาอื่น เช่น สังคมศาสตร์ ในขณะที่จีนได้มีการพัฒนาหลักสูตรการลงทุนในระดับชั้นประถมถึงมัธยมต้นทั่วประเทศ เพื่อให้ความรู้ด้านการเงินการลงทุนกับเด็ก ซึ่งได้เริ่มต้นไปแล้วตั้งแต่ปี 2554 (South China Morning Post, 2562) ดังในรูปภาพที่ 1.2 ที่แสดงให้เห็นถึงการเติบโตของผลิตภัณฑ์รวมในประเทศ (GDP) ของประเทศจีน ที่มีการเติบโตกว่า ประเทศไทย หากประเทศไทยมีการสอนการเงินการลงทุนเช่นเดียวกับจีน อาจมีส่วนช่วยเพิ่ม GDP ของประเทศไทยได้

ภาพที่ 1.2 เปรียบเทียบผลิตภัณฑ์รวมในประเทศ (GDP) ระหว่างประเทศไทยและจีน
ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ และ HomilyChart.com

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา รูปแบบการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสม สำหรับเด็กอายุ 7-17 ปี ซึ่งเด็กอายุ 7 ปี จะอยู่ในช่วงวัยตามทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ ที่เป็นขั้นปฏิบัติการคิดด้านรูปธรรม ขั้นนี้จะเริ่มจากอายุ 7-11 ปี (พยนต์ธร สำเร็จกิจเจริญ, 2553) ในขั้นนี้พัฒนาการทางด้านสติปัญญาและความคิดของเด็กวัยนี้สามารถสร้างกฎเกณฑ์และตั้งเกณฑ์ในการแบ่ง

สิ่งแวดล้อมออกเป็นหมวดหมู่ได้ เด็กวัยนี้สามารถที่จะเข้าใจเหตุผล รู้จักการแก้ปัญหาสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นรูปธรรมได้ และลักษณะเด่นของเด็กวัยนี้คือ ความสามารถในการคิดย้อนกลับ นอกจากนั้นความสามารถในการจำของเด็กในช่วงนี้มีประสิทธิภาพขึ้น สามารถจัดกลุ่มหรือจัดการได้อย่างสมบูรณ์ สามารถสนทนากับบุคคลอื่นและเข้าใจความคิดของผู้อื่นได้ดี จึงเป็นช่วงวัยที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ด้านการลงทุน และอายุ 17 ปี เป็นอายุขั้นต่ำในการบรรลุนิติภาวะและกลายเป็นผู้ใหญ่ เมื่อทำการสมรสที่เป็นไปตามบทบัญญัติ ม.1448 ป.พ.พ. ประกอบกับเป็นอายุที่ใกล้เคียงที่ประเทศเพื่อนบ้านของเราอย่างประเทศจีน ได้เริ่มให้ความรู้เด็กของประเทศของเขาในวัยนี้

1.2 คำถามของการวิจัย

รูปแบบการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสม สำหรับเด็กอายุ 7- 17 ปี ควรเป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย :

เพื่อทราบรูปแบบการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสม สำหรับเด็ก อายุ 7- 17 ปี

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อประโยชน์ในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสม สำหรับเด็กอายุ 7- 17 ปี

1.5 ขอบเขตของงานวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก เก็บรวบรวมข้อมูลแบบภาพตัดขวาง และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ประชากรในงานวิจัยนี้ แบ่งเป็น 4 กลุ่ม คือ เด็กอายุ 7-17 ปี ผู้ปกครองของเด็กอายุ 7-17 ปี ผู้เชี่ยวชาญการลงทุน และผู้สอน ใช้สุ่มตัวอย่างโดยไม่อาศัยความน่าจะเป็น โดยวิธีสุ่มแบบโควต้า จำนวนกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 33 กลุ่มตัวอย่าง ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล 2 เดือน

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาในหัวข้อ รูปแบบการเรียนการสอนการลงทุน ที่เหมาะสม สำหรับเด็กอายุ 7-17 ปี ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและรวบรวมแนวความคิด ทฤษฎี ตลอดจนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- 2.1 แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการลงทุน
- 2.2 แนวความคิดและทฤษฎีการเรียนรู้
- 2.3 แนวความคิดและทฤษฎีรูปแบบการเรียนการสอน
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการลงทุน

2.1.1 การลงทุน (Investment)

การลงทุน หมายถึง การแบ่งเงินส่วนหนึ่ง ในช่วงเวลาหนึ่ง เพื่อทำให้เกิดผลตอบแทน รูปแบบเงินในอนาคต โดยที่คุ้มค่ากับ อัตราเงินเฟ้อ มูลค่าเงินตามระยะเวลา ความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับเงินจำนวนนั้น ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท (จิรัตน์ สังข์แก้ว, 2543)

2.1.1.1 การลงทุนเพื่อการบริโภค

การลงทุนเพื่อการบริโภค หมายถึง การซื้อสินค้าเพื่ออุปโภค อำนวยความสะดวก ให้ความบันเทิง เช่น รถยนต์ เครื่องซักผ้า การลงทุนนี้ได้คาดหวังผลตอบแทนในรูปแบบเงิน แต่คาดหวังเป็นความพอใจจากการใช้สินค้านั้น

2.1.1.2 การลงทุนในธุรกิจ

การลงทุนในธุรกิจ หมายถึง การซื้อ สร้าง ผลิต สินค้าหรือบริการ เพื่อขาย ทำกำไร โดยคาดหวังอย่างน้อยที่สุดนั้นต้องเพียงพอต้นทุนที่ผู้ลงทุนนำมาลงทุนในตอนแรก และชดเชย ความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นจากการลงทุน โดยที่ผลตอบแทนที่เป็นกำไรนั้นผู้ลงทุนมองว่าคุ้มค่า

2.1.1.3 การลงทุนในหลักทรัพย์

การลงทุนในหลักทรัพย์ หมายถึง การซื้อหลักทรัพย์ เช่น พันธบัตร หรือหุ้น เพื่อคาดหวังผลตอบแทนในรูปแบบเงิน ในชื่อต่าง ๆ ตามหลักทรัพย์ที่ลงทุน เช่น ดอกเบี้ย เงินปันผล กำไรหรือขาดทุนจากการขายหลักทรัพย์ที่ ผู้ลงทุน ได้ลงทุนเองโดยตรง กล่าวคือ ผู้ลงทุนมอบเงินให้ผู้อื่นที่เป็นเจ้าของหลักทรัพย์นั้นทำการลงทุน และผู้ลงทุนคาดหวังผลตอบแทนในรูปแบบเงิน เป็นส่วนแบ่งตามลักษณะหลักทรัพย์ที่ลงทุนไปกับเจ้าของหลักทรัพย์นั้น ๆ ซึ่งความคาดหวังในผลตอบแทนของผู้ลงทุนขึ้นอยู่กับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับหลักทรัพย์นั้นได้

การลงทุนในอีกความหมายหนึ่ง คือ การนำเงินที่มีอยู่จากการสะสมของผู้ลงทุน ไปลงทุนในหลักทรัพย์ ที่มีความเสี่ยงสูงขึ้น โดยคาดหวังว่าจะสร้างผลตอบแทนที่สูงกว่า การเก็บเงินเพียงอย่างเดียว หรือที่เรียกว่าการออม ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในรูปการฝากเงินกับธนาคาร หรือบริษัทเงินทุน โดยคาดหวังผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ย (โครงการให้เงินทำงานผ่านกองทุนรวม, ม.ป.ป.) ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 แสดงการเปรียบเทียบระหว่างการออมและการลงทุน

	การออม	การลงทุน
วัตถุประสงค์	การสะสมเงิน ในระยะสั้น เพื่อไว้ใช้ยามฉุกเฉิน	การสะสมเงินให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในระยะยาว
วิธีการสะสม	เงินฝากธนาคาร หรือ บริษัทเงินทุน	พันธบัตรรัฐบาล หุ้นกู้ หุ้นสามัญ กองทุนรวม หรือ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
ความเสี่ยง	ความเสี่ยงต่ำ จากรัฐบาลรับรองเงินจำนวนนั้น	ความเสี่ยงสูงกว่าการออม โดยความเสี่ยงมากหรือน้อยนั้น ขึ้นอยู่กับประเภทและลักษณะของหลักทรัพย์ที่ลงทุน
ผลตอบแทน	ดอกเบี้ย	ดอกเบี้ย เงินปันผล กำไรหรือขาดทุนจากการขายหลักทรัพย์

ที่มา: โครงการให้เงินทำงานผ่านกองทุนรวม โดยความร่วมมือของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสมาคมบริษัทจัดการลงทุน

โดยสรุป การลงทุน หมายถึง การสร้างผลตอบแทนจากเงินที่ใส่เข้าไปในตอนแรก โดยคาดหวังผลตอบแทนที่มากกว่าเงินเฟ้อ และความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับเงินของผู้ลงทุน

2.1.2 ประเภทการลงทุน

การลงทุน แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2556)

2.1.2.1 สินทรัพย์มีตัวตน

สินทรัพย์มีตัวตน หมายถึง สิ่งของที่มีมูลค่าสามารถมองเห็นได้ จับต้องได้ สามารถซื้อ ขาย หรือส่งมอบให้กันได้

- สังกหริมทรัพย คือ สินทรัพยมีตัวตนที่เคลื่อนย้ายได้ เช่น รถยนต์ของสะสมตาง พระเครื่อง ทองคำ นาฬิกา กระเป๋าแบรนต์เนม งานศิลปะ

- อสังหาริมทรัพย สินทรัพยมีตัวตนเคลื่อนย้ายไม่ได้หรือเคลื่อนย้ายได้ยาก เช่น ที่ดิน คอนโดมิเนียม บ้าน อพาร์ทเม้นท์

2.1.2.2 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนตัวตน หรือเรียกอีกอย่างว่า สินทรัพย์ทางการเงิน หมายถึง ผลตอบแทนทางการเงินที่ซื้อ ขาย แลกเปลี่ยนกัน ในลักษณะของสัญญา สิทธิ เงื่อนไข ต่าง ๆ ซึ่งคาดหวังผลตอบแทนจากการซื้อ หรือขาย ผลตอบแทนนั้นเป็นเงิน ซึ่งสามารถแบ่งได้ตามตลาดสินทรัพย์ดังนี้

- สินทรัพย์ทางการเงินในตลาดเงิน หมายถึง ผลตอบแทนที่ให้ผลตอบแทนเป็นเงินอย่างเดีว เช่น ฝากออมทรัพย ฝากประจำ ตัวแลกเงิน ตั๋วสัญญาใช้เงิน

- สินทรัพย์ทางการเงินในตลาดทุน หมายถึง ผลตอบแทนที่เป็นสิทธิ สัญญา หรือการปันผล เช่น หุ้นกู้ หุ้นสามัญ ใบสำคัญแสดงสิทธิ

2.1.3 ความเสี่ยงในการลงทุน

ความเสี่ยงในการลงทุน สามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท (ศิริดา นวลประดิษฐ์, 2551) ได้แก่

2.1.3.1 ความเสี่ยงจากปัจจัยมหภาค

ความเสี่ยงจากปัจจัยมหภาค หมายถึง ความเสี่ยงที่บริษัทไม่สามารถควบคุมได้ และไม่สามารถกำจัดให้หายไปด้ด้วยการบริหารจัดการ ความเสี่ยงจากปัจจัยมหภาคสามารถแบ่งได้อีก 5 ประเภท ได้แก่

2.1.3.1.1 ความเสี่ยงจากอำนาจซื้อลดลง

ความเสี่ยงจากอำนาจซื้อลดลง หรือที่เรียกว่า เงินเฟ้อ หมายถึง ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคาราคาสินค้าหรือบริการทั่วไป ซึ่งทำให้ผลตอบแทนที่ได้รับมูลค่าลดลง กล่าวคือ ผลตอบแทนที่ได้รับไม่สามารถซื้อสินค้าหรือบริการได้ในจำนวนเท่าเดิม

2.1.3.1.2 ความเสี่ยงจากการเมือง และระบบการเงิน

ความเสี่ยงจากการเมือง หรือเศรษฐกิจ หมายถึง ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของรัฐบาล ต่อนโยบายทางการเมือง ข้อกำหนด กฎหมาย หรือธนาคารแห่งประเทศไทยทำการเปลี่ยนแปลงนโยบายทางการเงิน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อในทางบวกและทางลบต่อนักลงทุน

2.1.3.1.3 ความเสี่ยงจากเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยน

เงินตราต่างประเทศ

ความเสี่ยงจากเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ หมายถึง ความเสี่ยงจากการที่ผู้ลงทุนต้องทำการแลกเปลี่ยนเงินตรา จากเงินตราหนึ่งไปอีกเงินตราหนึ่ง ซึ่งอัตราแลกเปลี่ยนสามารถปรับขึ้นลงได้ตามกลไกของตลาด หรือจากการควบคุมของประเทศเจ้าของเงินตรานั้น เพื่อนำเงินลงทุนไปลงทุนในประเทศอื่นที่ไม่ได้ใช้เงินตราที่ผู้ลงทุนมีอยู่ หรือนำเงินกลับมาจากการลงทุนในประเทศอื่นที่ใช้เงินตราต่างจากผู้ลงทุน แปลงเป็นเงินตราที่ผู้ลงทุนสามารถนำไปใช้หรือลงทุนต่อในทางอื่น

2.1.3.1.4 ความเสี่ยงจากเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย

ความเสี่ยงจากเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย หมายถึง ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงขึ้นหรือลงของอัตราดอกเบี้ย ซึ่งส่งผลกระทบต่อผลตอบแทนที่ผู้ลงทุนจะได้รับ ผู้ลงทุนส่วนใหญ่อาจทำการโยกย้ายไปสู่การลงทุนที่ผลตอบแทนที่สูงขึ้น ทำให้ราคาซื้อขายของหลักทรัพย์นั้นราคาตกลง และราคาของหลักทรัพย์ที่ผู้ลงทุนส่วนใหญ่โยกย้ายไปลงทุน ราคาสูงขึ้นอย่างมีนัยยะสำคัญ

2.1.3.1.5 ความเสี่ยงจากตลาด

ความเสี่ยงจากตลาด หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากผู้ลงทุนอื่นส่วนใหญ่ในตลาดกระทำขึ้น เพื่อตอบสนองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นขณะนั้น เช่น สงคราม ภัยธรรมชาติ เศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ จากความผันผวนของราคา หรือผลตอบแทน

2.1.3.2 ความเสี่ยงจากปัจจัยจุลภาค

ความเสี่ยงจากปัจจัยจุลภาค หมายถึง ความเสี่ยงที่บริษัทสามารถควบคุมได้ด้วยการบริหารจัดการที่ดี ความเสี่ยงจากปัจจัยจุลภาคสามารถแบ่งได้อีก 2 ประเภท ได้แก่

2.1.3.2.1 ความเสี่ยงทางธุรกิจ

ความเสี่ยงทางธุรกิจ หมายถึง ความเสี่ยงจากการทำกำไรของบริษัทที่ไม่แน่นอน จากความสามารถในการบริหารการดำเนินงานของบริษัท เช่น การควบคุมค่าใช้จ่ายหรือต้นทุน

2.1.3.2.2 ความเสี่ยงทางการเงิน

ความเสี่ยงทางการเงิน หมายถึง ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางการเงิน หรือแหล่งเงินทุนของบริษัท เช่น การเปลี่ยนที่กู้เงิน ซึ่งอัตราดอกเบี้ยที่ต้องจ่ายอาจมากขึ้น

2.1.4 วัตถุประสงค์ในการลงทุน

วัตถุประสงค์ในการลงทุน สามารถแบ่งได้ 4 ประเภท (ศิริดา นวลประดิษฐ์, 2551) ได้แก่

2.1.4.1 การเพิ่มค่าของเงินทุน

การเพิ่มค่าของเงินทุน หมายถึง ผู้ลงทุนต้องการให้เงินที่ลงทุนไปนั้นมีมูลค่าเพิ่มขึ้นจากเงินทุนตอนที่ลงทุนไป และเมื่อทำการขายสินทรัพย์นั้น จะได้ผลตอบแทนในรูปแบบกำไรจากส่วนต่างราคา

2.1.4.2 ผลตอบแทนประจำสม่ำเสมอ

ผลตอบแทนประจำสม่ำเสมอ หมายถึง ผู้ลงทุนต้องการผลตอบแทนจากการลงทุนในรูปแบบผลตอบแทนที่สม่ำเสมอ มีกำหนดเวลาค่อนข้างชัดเจน เช่น เงินปันผล ดอกเบี้ย

2.1.4.3 การปกป้องเงินทุน

การปกป้องเงินทุน หมายถึง ผู้ลงทุนต้องการลงทุนเพื่อไม่ให้มูลค่าของเงินที่ลงทุนไปมีมูลค่าลดลง จากเงินเพื่อ หรือปกป้องความเสี่ยงจากการขาดทุน โดยลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงต่ำ และยอมรับผลตอบแทนที่ได้ในอัตราที่น้อยกว่าการลงทุนประเภทอื่น เพื่อแลกกับการไม่ขาดทุน ซึ่งส่วนใหญ่มีลงทุนในระยะสั้น เช่น ตั๋วเงินคลัง เงินฝาก

2.1.4.4 ผลตอบแทนผสม

ผลตอบแทนผสม หมายถึง ลงทุนที่ผสม 3 ประเภทข้างต้น โดยผู้ลงทุนต้องการให้ผลตอบแทนไม่ผันผวนมากนัก ทั้งในสถานการณ์ทางดีและทางไม่ดี ด้วยการบริหารจัดการหรือแบ่งสัดส่วนการลงทุน

2.2 แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้

2.2.1 แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ของเพียเจต์

แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ของเพียเจต์ เป็นทฤษฎีการพัฒนาทางสติปัญญาตามวัยตามลำดับขั้น (พจนดัตร์ สำเร็จกิจเจริญ, 2553) ได้แก่

2.2.1.1 ขั้นประสาทรับรู้และการเคลื่อนไหว

ขั้นประสาทรับรู้และการเคลื่อนไหว เริ่มเมื่อแรกเกิดถึงอายุ 2 ปี พฤติกรรมของเด็กวัยนี้ส่วนใหญ่จะเป็นการเคลื่อนไหว การแสดงออกทางร่างกาย แก้ปัญหาด้วยการกระทำ ทำให้เด็กต้องมีโอกาสเผชิญกับสถานการณ์นั้นด้วยตนเองจึงจะเกิดการเรียนรู้ ซึ่งสามารถพัฒนาได้โดยการใช้กล้ามเนื้อและสายตาในการมอง ในการเลียนแบบได้ลงทำจริง ทำให้เด็กในวัยนี้ทำอะไรซ้ำ ๆ บ่อย ๆ

2.2.1.2 ขั้นก่อนปฏิบัติการคิด

ขั้นก่อนปฏิบัติการคิด เริ่มตั้งแต่อายุ 2-7 ปี และสามารถแบ่งออกเป็นอีก 2 ขั้น ได้แก่

2.2.1.2.1 ขั้นก่อนเกิดการคิด

ขั้นก่อนเกิดการคิด เริ่มตั้งแต่อายุ 2-4 ปี พฤติกรรมของเด็กวัยนี้ มีการพัฒนาทางภาษาได้เร็วรวด จะสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่าง 2 เหตุการณ์ หรือมากกว่าได้ ทำให้เกิดเป็นเหตุผลเบื้องต้น โดยเหตุผลของเด็กวัยนี้จะมาจากการยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ทำให้ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง และความเข้าใจก็ยังอยู่ในระดับเบื้องต้นเช่นกัน เช่น เด็กผู้หญิง 2 คน มีชื่อเหมือนกัน จะต้องมีทุกอย่างเหมือนกันหมด

2.2.1.2.2 ขั้นการคิดแบบญาณหยั่งรู้ นี้ก็ออกเองโดยไม่ใช้เหตุผล

ขั้นการคิดแบบญาณหยั่งรู้ นี้ก็ออกเองโดยไม่ใช้เหตุผล เริ่มตั้งแต่อายุ 4-7 ปี พฤติกรรมของเด็กวัยนี้ มาจากการรับรู้และสิ่งที่ภายนอกที่ได้สัมผัส โดยสามารถแยกแยะสิ่งต่าง ๆ ได้ จึงทำให้เกิดพฤติกรรมการแยกชิ้นส่วนของวัตถุ สามารถเข้าใจความหมายของตัวเลข เริ่มมีการคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับการอนุรักษ์ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ สามารถต่อยอดความรู้จากสิ่งหนึ่งไปอีกสิ่งหนึ่งได้ เพื่อนำมาแก้ปัญหา แต่ยังไม่มีการวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วน

2.2.1.3 ขั้นปฏิบัติการคิดด้านรูปธรรม

ขั้นปฏิบัติการคิดด้านรูปธรรม เริ่มตั้งแต่อายุ 7-11 ปี พฤติกรรมของเด็กวัยนี้ มีการพัฒนาด้านความคิด ความจำ และสติปัญญา สามารถแบ่งสิ่งต่าง ๆ ออกเป็นหมวดหมู่ได้ สามารถเข้าใจเหตุผล และแก้ปัญหาในรูปแบบรูปธรรมได้ กล่าวคือ สามารถเข้าใจสิ่งที่มองเห็นได้ เช่น น้ำสามารถเปลี่ยนแปลงรูปร่างได้โดยปริมาตรเท่าเดิม เด็กวัยนี้สามารถคิดย้อนกลับ กล่าวคือ การจินตนาการ สร้างเป้าหมายหรือผลลัพธ์ที่ต้องการ แล้วไล่หาทางที่เป็นต้นเหตุทำให้เกิดผลลัพธ์ได้ โดยไม่ยึดกับสิ่งที่มียู่ และยังสามารถสนทนาและเข้าใจความคิดของผู้อื่นได้ดี

2.2.1.4 ขั้นปฏิบัติการคิดด้วยนามธรรม

ขั้นปฏิบัติการคิดด้วยนามธรรม เริ่มตั้งแต่อายุ 11-15 ปี พฤติกรรมของเด็กวัยนี้จะเริ่มมีความคิดแบบผู้ใหญ่ สามารถหาเหตุผลจากนอกจากข้อมูลที่มีอยู่ สามารถคิดในแนววิทยาศาสตร์ กล่าวคือ คิดแบบมีหลักการ เป็นเหตุเป็นผลจากทฤษฎี ตั้งสมมติฐาน และสามารถเห็นด้วยกับความคิดที่อาจเป็นไปได้ เด็กวัยนี้สามารถสร้างทฤษฎีด้วยตนเองกับทุกสิ่งทุกอย่าง รวมถึงสิ่งที่ไม่มีความจำเป็นจะต้องไม่ได้ด้วย

ในเด็กอายุ 15-17 ปี พฤติกรรมของเด็กวัยนี้ มีอายุไม่ได้แตกต่างอย่างมีนัยยะสำคัญจากขั้นปฏิบัติการคิดด้วยนามธรรมมากนัก ทางผู้วิจัยจึงจัดให้อยู่ในขั้นเดียวกัน คือขั้นการคิดก่อนการเป็นเป็นผู้ใหญ่ ตามข้อกำหนดกฎหมายของประเทศไทย (บทบัญญัติ ม.1448 ป.พ.พ.)

2.2.2 ทฤษฎีลำดับขั้นการเรียนรู้ของเบนจามิน บลูม

ทฤษฎีลำดับขั้นการเรียนรู้ของเบนจามิน บลูม จะสนใจเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยสามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท (พจนดัตร์ สำเร็จกิจเจริญ, 2553) ได้แก่

2.2.2.1 พฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย

พฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย หมายถึง พฤติกรรมทางสติปัญญาของผู้เรียนที่ต้องใช้ความสามารถทางสมองเป็นหลักในการคิด และจดจำ เช่น การเรียนวิชาคณิตศาสตร์ การประดิษฐ์ หรือการทำความเข้าใจจากการอ่าน

2.2.2.2 พฤติกรรมด้านจิตพิสัย

พฤติกรรมด้านจิตพิสัย หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวกับจิตใจ ความเชื่อ ความรู้สึก ซึ่งการสอนในด้านนี้ต้องใช้การปลูกฝังต้องใช้เวลาในการสอน

2.2.2.3 พฤติกรรมด้านทักษะพิสัย

พฤติกรรมด้านทักษะพิสัย หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวกับความชำนาญในการทำอะไรอย่างหนึ่ง สามารถมองเห็นจากการปฏิบัติของผู้เรียน โดยใช้เวลาและคุณภาพของผลลัพธ์เป็นตัวชี้วัด

2.3 แนวคิดและทฤษฎีรูปแบบการเรียนการสอน

2.3.1 ความหมายรูปแบบการเรียนการสอน

รูปแบบการเรียนการสอน หมายถึง แผนโครงสร้างที่ใช้ในการพัฒนาผู้เรียน ให้เกิดการเรียนรู้ตามที่มุ่งหมายเอาไว้ (ประยูร บุญใช้, 2544) โดยสามารถใช้การสอนทางตรง แบบตัวต่อตัวหรือแบบกลุ่ม และทางอ้อม ในรูปแบบ สื่อการเรียนการสอน เช่น หนังสือ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ E-Learning ซึ่งแต่ละรูปแบบขึ้นอยู่กับการออกแบบการเรียนการสอน (Joyce and Weil, 1996)

2.3.2 องค์ประกอบรูปแบบการเรียนการสอน

องค์ประกอบรูปแบบการเรียนการสอนมี 5 องค์ประกอบ (ประยูร บุญใช้, 2544) ได้แก่

2.3.2.1 หลักการ หมายถึง ส่วนที่เกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีที่รองรับรูปแบบการเรียนการสอน ซึ่งหลักการนี้นำไปสู่ การสร้างจุดประสงค์ เนื้อหา ขั้นตอน และการประเมินผล

2.3.2.2 จุดประสงค์ หมายถึง เป้าหมายที่ต้องการจะไปถึงจากการใช้รูปแบบการเรียนการสอน

2.3.2.3 เนื้อหา หมายถึง รายละเอียดกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นในการเรียนการสอน เพื่อนำไปสู่จุดประสงค์การเรียนการสอน

2.3.2.4 ขั้นตอน หมายถึง วิธีในการปฏิบัติในการใช้รูปแบบการเรียนการสอน

2.3.2.5 การประเมินผล หมายถึง การวัดผลที่ได้รับจากการใช้รูปแบบการเรียนการสอน

2.3.3 รูปแบบการเรียนการสอน

รูปแบบการเรียนการสอน 48 รูปแบบ (โรงเรียนศรีสว่างวงศ์, 2559) ได้แก่

2.3.3.1 การใช้คำถาม - การใช้คำถามที่ดี จะเป็นการพัฒนาความคิดของผู้เรียน ให้ใช้เหตุและผล ในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ หรือประเมิน เพื่อหาคำตอบ ตอบคำถามนั้น ๆ

2.3.3.2 โมเดลชิปปา - โมเดลชิปปา CIPPA เป็นการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ผู้เรียนค้นคว้าข้อมูลด้วยตนเอง มีการสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้อื่น ซึ่งประกอบไปด้วย แนวคิดการสร้างสรรค้ความรู้ แนวคิดแบบกลุ่มและการเรียนแบบร่วมมือ แนวคิดความพร้อมในการเรียนรู้ แนวคิดกระบวนการเรียนรู้ และแนวคิดการถ่ายโอนการเรียนรู้

2.3.3.3 โครงการงาน - การเรียนรู้แบบโครงการงาน เป็นการเรียนรู้ในหัวข้อที่ผู้เรียนสนใจ ผ่านการค้นคว้าตามขั้นตอน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งสร้างประสบการณ์โดยตรง และนำองค์ความรู้ที่ได้เรียนรู้มาประกอบกัน เพื่อสร้างโครงการงานให้สำเร็จ

2.3.3.4 การใช้ปัญหาเป็นพื้นฐาน - การใช้ปัญหาเป็นพื้นฐาน เป็นการใช้ปัญหาเป็นตัวตั้งต้นในการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา จากการสืบค้นข้อมูล และเข้าใจต้นตอของปัญหา

2.3.3.5 การเรียนรู้แบบค้นพบ - การเรียนรู้แบบค้นพบ เป็นการให้ผู้เรียนค้นหาความรู้ด้วยตนเอง โดยการใช้เนื้อหาหรือทฤษฎีที่ได้เรียนไปมาแก้สถานการณ์ที่ผู้สอนสร้างขึ้น ผู้เรียนจะต้องการแก้ปัญหาโดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปผลการค้นพบใหม่ เหมาะกับการเรียนวิทยาศาสตร์ หรือคณิตศาสตร์

2.3.3.6 แบบนิรนัย - การเรียนการสอนแบบนิรนัย เป็นการเรียนการสอนที่สอนทฤษฎี ข้อเท็จจริงก่อน แล้วจึงให้ตัวอย่าง หรือให้นำทฤษฎีไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ แล้วหาเหตุผลมาพิสูจน์ทฤษฎี

2.3.3.7 แบบอุปนัย - การเรียนการสอนแบบอุปนัย เป็นการสอน โดยนำสถานการณ์ที่มีหลักการแฝงอยู่ให้ผู้เรียนศึกษา ทดลอง วิเคราะห์ เปรียบเทียบ จนสรุปได้ด้วยตนเอง

2.3.3.8 พัฒนาทักษะและกระบวนการแก้ปัญหา - พัฒนาทักษะและกระบวนการแก้ปัญหา จะเป็นการจัดสถานการณ์ หรือเกมที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน โดยใช้ความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ และผู้สอนค่อย ๆ เพิ่มสถานการณ์ที่แตกต่างออกไป เพื่อให้ผู้เรียนฝึกการแก้ปัญหา

2.3.3.9 พัฒนาทักษะและกระบวนการให้เหตุผล - พัฒนาทักษะและกระบวนการให้เหตุผล เป็นการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหา หรือสถานการณ์เป็นหลัก และใช้คำถามว่าทำไม เพราะอะไร เพื่อให้ผู้เรียนอธิบาย และให้เหตุผล

2.3.3.10 พัฒนาทักษะและกระบวนการสื่อสาร นำเสนอทางคณิตศาสตร์ พัฒนาทักษะและกระบวนการสื่อสาร นำเสนอทางคณิตศาสตร์ เป็นการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ แสดงผลโดยใช้กราฟ หรือข้อความในการสื่อสาร

2.3.3.11 การค้นรูปแบบ - การค้นหารูปแบบ เป็นเรียนการสอนจากการสังเกต บันทึก หรือสำรวจ

2.3.3.12 การสืบหาความรู้ - การสืบหาความรู้ เป็นการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนค้นคว้า สืบหา ตรวจสอบ ด้วยวิธีการต่าง ๆ จนเข้าใจด้วยตนเอง

2.3.3.13 อภิปราย - การเรียนการสอนแบบอภิปราย เป็นการเรียนที่ ผู้เรียน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน เพื่อช่วยกันแก้ปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่ง และอภิปรายระหว่างผู้สอนกับ ผู้เรียน หรือผู้เรียนด้วยกัน โดยผู้สอนดำเนินสถานการณ์

2.3.3.14 สืบสวนสอบสวน - สืบสวนสอบสวน เป็นการให้ผู้เรียนสืบสวน สอบสวนความรู้ หรือข้อเท็จจริง ด้วยตนเอง หาเหตุผล แก้ปัญหาเองได้ และทำนายปัญหาที่จะเกิดขึ้น และหาทางแก้ไขปัญหานั้น

2.3.3.15 แบ่งกลุ่มตามความถนัด หรือสนใจผู้เรียนในกลุ่ม - แบ่งกลุ่มทำงาน เป็นการที่ผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนร่วมกันศึกษา แก้ปัญหา ปฏิบัติกิจกรรมตามความถนัด หรือ สนใจของผู้เรียนในกลุ่ม เพื่อฝึกความรับผิดชอบ และการทำงานเป็นทีม

2.3.3.16 แบบหลายหน่วย - เป็นวิธีการสอนโดยการนำเนื้อหาหลายวิชา มาผสมกัน

2.3.3.17 แสดงบทบาท - เป็นการแสดงบทบาทสมมุติ ที่ผู้สอนสร้างขึ้น แสดงตามที่ผู้เรียนคิดว่าควรจะเป็น ทำให้เกิดการแสดงออกทางความคิด และพฤติกรรม

2.3.3.18 แบบวิทยาศาสตร์ - เป็นการใช้ทักษะ 5 ชั้นของวิทยาศาสตร์ ได้แก่ การกำหนดปัญหา การแยกแยะวางแผนปัญหา ลงมือแก้และเก็บข้อมูล วิเคราะห์ สรุปและประเมินผล

2.3.3.19 บรรยาย - ผู้สอนใช้วิธีการอธิบายเพียงอย่างเดียว ซึ่งอาจมีสอบถาม ข้อสงสัยในตอนท้ายของการบรรยาย

2.3.3.20 ทดลอง - เป็นการให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติเอง ให้เกิดประสบการณ์ โดยตรง เพื่อค้นหาความรู้หรือข้อเท็จจริง

2.3.3.21 ศึกษาด้วยตนเอง - เป็นการที่ผู้เรียนศึกษาจากหนังสือ หรือการศึกษา นอกสถานที่

2.3.3.22 การสอนตามความคาดหวัง - เป็นการที่ผู้สอนจัดกิจกรรมขึ้นตามที่ ผู้เรียนต้องการจะเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ

2.3.3.23 โขเครติส - เป็นวิธีการสอนของนักปราชญ์ชาวกรีกที่ชื่อ โขเครติส โดยใช้การตั้งคำถามให้ผู้เรียนหาคำตอบ ซึ่งผู้สอนจะกระตุ้นให้นึกถึงเรื่องที่เคยเรียนไปแล้ว เพื่อให้ ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น และสรุปความคิดเห็นในทางเดียวกัน

2.3.3.24 การเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัส - เป็นการเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัส โดยใช้ประสาทสัมผัสหลาย ๆ อย่าง ทำให้เข้าใจ และจำได้ดีขึ้น (Comenius, 1896)

2.3.3.25 สอนจากสิ่งของหรือวัตถุในชีวิตประจำวัน - เป็นการสอนจากของจริงไปสู่กฎเกณฑ์ เพื่อให้เรียนรู้ได้รวดเร็วและถาวร โดยเฉพาะที่ผู้สอนใช้ของที่มีอยู่ใช้ชีวิตประจำวัน ผู้เรียนจะความรู้ณาไปใช้ได้ดียิ่งขึ้น (Pestalozasi, 1827)

2.3.3.26 แฮร์บาร์ต - เป็นวิธีการสอนที่เชื่อว่าผู้เรียนจะสามารถเรียนรู้ได้ดี ถ้าผู้เรียนสนใจ ผู้สอนจึงต้องทำการกระตุ้นให้เกิดความสนใจ ก่อนการเรียนรู้จะเกิดขึ้น

2.3.3.27 กิจกรรมใช้วัตถุที่มีรูปลักษณะ - เป็นวิธีการสอนโดยใช้วัตถุที่มีรูปลักษณะต่างกัน เช่น ลูกบาศก์ ทรงกลม ให้ผู้เรียนเล่น เพื่อเสริมพัฒนาการทางอารมณ์

2.3.3.28 แก้ปัญหาตามอริยสัจ 4 - เป็นการสอนที่ประยุกต์หลักธรรม อริยสัจ 4 ประการ คือ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ และมรรค โดยเป็นขั้นตอน 4 ขั้น ได้แก่ ขั้นกำหนดปัญหา (ทุกข์) ขั้นตั้งสมมุติฐาน (สมุทัย) ขั้นทดลองเก็บข้อมูล (นิโรธ) ขั้นวิเคราะห์และสรุปผล (มรรค)

2.3.3.29 การทดลองคัดค้าน - เป็นวิธีการสอนที่ไม่ขึ้นเรียน ใช้การทดลองตามวิชาที่กำหนด โดยผู้เรียนเลือก และกำหนดลำดับการเรียนรู้ได้อย่างอิสระ โดยต้องรับผิดชอบในการเรียน ซึ่งการสอนแบบนี้เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล

2.3.3.30 วินเนทก้า - เป็นวิธีการสอนที่ให้ผู้เรียนเรียนด้วยอัตราความเร็วที่แตกต่างกันตามความพร้อม สามารถเรียนก่อนผู้อื่น หรือเรียนช้าได้จนกว่าจะพร้อมในบทถัดไป

2.3.3.31 นิเทศ - เป็นวิธีการสอนที่มีทั้งคนเดียวและเป็นกลุ่ม โดยให้โอกาสในการเรียนรู้ตามคำฟัง โดยผู้สอนคอยช่วยเหลือ

2.3.3.32 ใช้ครูที่เลี้ยง เป็นวิธีการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน 1-5 คน เป็นการสอนแบบใกล้ชิด

2.3.3.33 ใช้โสตวัสดุ - เป็นวิธีการสอนที่นำอุปกรณ์โสตวัสดุ มาพัฒนาการเรียนการสอน เช่น เครื่องฉายสไลด์ คอมพิวเตอร์

2.3.3.34 ทีมผู้สอน - เป็นการเรียนการสอนที่มีผู้สอน 2 คน เพื่อช่วยกันสอน โดยมีคนหนึ่งเป็นหลัก อีกคนเป็นผู้ตามคอยช่วยเหลือ ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความเห็นของผู้สอน เพื่อพัฒนาการสอนให้ดียิ่งขึ้น

2.3.3.35 จุลภาค - เป็นการเรียนการสอนที่ย่อส่วน ทั้งชั้นเรียน และระยะเวลา โดยใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที ในการฝึกทักษะแต่ละชนิด เพื่อปรับปรุงการสอนได้บ่อยยิ่งขึ้น

2.3.3.36 กลุ่มระดมสมองชั่วคราว - เป็นวิธีการเรียนการสอนที่แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 8-15 คน ร่วมกันคิดเพื่อแสดงความคิดเห็นในเวลา 10-15 นาที โดยมีการแบ่งหน้าที่ให้กับทุกคนในกลุ่ม และนำเสนอต่อกลุ่มอื่น

2.3.3.37 เอ็กซ์พลิชิต - เป็นการเรียนการสอนที่เน้นการทบทวน แบ่งเป็นประจำวัน สัปดาห์ หรือเดือน เป็นการเรียนรู้สั้น ๆ ที่มีการตรวจการบ้าน

2.3.3.38 สาธิต - เป็นวิธีการสอนที่ผู้สอนแสดงให้เห็นให้ผู้เรียนดู และให้ความรู้โดยใช้สื่อการเรียนการสอนที่จับต้องได้ มีทั้งแบบสาธิตพร้อมการอธิบายและสาธิตแบบเงียบให้ผู้เรียนสังเกตเอง

2.3.3.39 บูรณาการ - เป็นการนำความรู้ในวิชาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกันมาผสมกันให้เกิดการเรียนรู้แบบองค์รวม ซึ่งผู้สอนอาจมีคนเดียว หรือหลายคนสอนร่วมกันก็ได้

2.3.3.40 ความคิดสร้างสรรค์ - เป็นการสอนที่พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน โดยให้รู้จักคิด แสดงความรู้สึก จากการเปรียบเทียบ พิจารณา เปลี่ยนแปลง สร้างสิ่งใหม่ การปรับตัว หรือประเมินสถานการณ์

2.3.3.41 รูปแบบ แอลที - Learning Together โดยการแบ่งกลุ่ม 4 คน โดยความสามารถ มีทั้งคนเก่ง กลาง และไม่เก่ง รวมกัน โดยแบ่งหน้าที่ อ่านคำสั่ง หาคำตอบ 2 คน และตรวจคำตอบ และทำการนำเสนอเกี่ยวกับกลุ่มอื่น ๆ

2.3.3.42 รูปแบบ จีไอ - Group Investigation เป็นการให้ผู้เรียนช่วยกันค้นหาข้อมูล เพื่อใช้ในการเรียนรู้ โดยการแบ่งกลุ่ม 4 คน โดยความสามารถ มีทั้งคนเก่ง กลาง และไม่เก่ง แบ่งเนื้อหาเป็นข้อย่อย ให้ผู้เรียนที่ไม่เก่งเลือกก่อน และไล่ลำดับขึ้นมา และทำการนำเสนอเกี่ยวกับกลุ่มอื่น ๆ

2.3.3.43 รูปแบบ เอสทีเอดี - Student Teams Achievement Division เป็นการแบ่งกลุ่ม 4 คน โดยความสามารถ มีทั้งคนเก่ง กลาง และไม่เก่ง ซึ่งแต่ละคนทำแบบทดสอบในแต่ละส่วนของเนื้อหาไว้จนครบที่เรียน และนำคะแนนไปหาพัฒนาการ คิดคะแนนเป็นกลุ่มจากกลุ่มที่มีพัฒนาการสูงสุดได้รับรางวัล

2.3.3.44 รูปแบบ จิกซอว์ - เป็นการแบ่งกลุ่ม 4 คน โดยความสามารถ มีทั้งคนเก่ง กลาง และไม่เก่ง โดยแต่ละคนได้เนื้อหาคนละส่วน และทำการแยกย้ายไปหาคนกลุ่มอื่นที่มีเนื้อหาแบบเดียวกัน ตั้งเป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เพื่ออภิปรายและทำความเข้าใจร่วมกัน และทำการนำเสนอต่อกลุ่มผู้เชี่ยวชาญอื่น

2.3.3.45 แบบร่วมมือ - การเรียนการสอนแบบร่วมมือ ทำให้เกิดการเรียนรู้มากกว่าการแข่งขัน ซึ่งทำให้เกิดสภาวะ ชนะ-ชนะทั้งสองฝ่าย ส่งผลต่อจิตใจและสติปัญญา โดยมีการเรียนแบบพึ่งพาอาศัย แบบมีปฏิสัมพันธ์กัน ทักษะสังคม กระบวนการกลุ่ม ซึ่งได้ผลลัพธ์ที่ดีทั้งส่วนตัวและกลุ่ม (Johnson & Johnson, 1974)

2.3.3.46 เอกัตภาพ - เป็นการสอนที่คำนึงถึงความต่างระหว่างบุคคล ผู้เรียนที่เรียนได้ดี ควรได้เรียนเร็วกว่าผู้เรียนอื่น และเป็นการสอนแบบผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสอนเป็น Team Teacher

2.3.3.47 การสอนภาษาที่เน้นเนื้อหาสถานการณ์จริง - เป็นการสอนที่ให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษากับสถานการณ์เหมือนจริง เพื่อทักษะการสื่อสาร พร้อมกับการใช้ภาษาทางวิชาการ

2.3.3.48 วิธีธรรมชาติ - เป็นวิธีการสอนภาษา โดยคลุกคลีกับเจ้าของภาษาโดยตรง

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนวรรณกรรมในงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่ลงรายละเอียดไปที่รายวิชาโดยเฉพาะ ซึ่งแต่ละช่วงวัยก็ได้รูปแบบการเรียนการสอนที่แตกต่างกันออกไปตามรายวิชา และตามวัยของผู้เรียน และมีหลากหลายทฤษฎี ซึ่งสามารถสรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ ดังตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 แสดงสรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัย (ปี)	ชื่องานวิจัย	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	ผลการวิจัย
วาทีนิ สรรพวัฒน์ (2552)	การพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนรายวิชา คอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับครูตามแนวคิด ซิปป้าสำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา	ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนรายวิชา คอมพิวเตอร์ และนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาที่เรียนรายวิชาคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเป็น ครู	ผลที่ได้จากการนำรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นไปใช้ พบว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี สารสนเทศสำหรับนักศึกษาที่จะเป็น ครู หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01
สุรชาติพิ้ง งามนิล (2552)	รูปแบบการจัดการ เรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะ การคิดของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 1 (ป.1-ป.3)	นักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1-3) ที่กำลัง ศึกษาอยู่ในภาคเรียน ที่ 2 ปี การศึกษา 2550 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครสวรรค์ อุทัยธานี และชัยนาท จำนวน 114 คน	รูปแบบการเรียนรู้แบบ PICA หรือ กิจกรรม เคลื่อนไหวที่มีเด็กเป็น ศูนย์กลาง ทำให้นักเรียนช่วง ป.1-3 ในสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 มีความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม และความสามารถใน

ตารางที่ 2.2 แสดงผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ผู้วิจัย (ปี)	ชื่องานวิจัย	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	ผลการวิจัย
			การคิดอย่างมีเหตุผลหลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยงานวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติแบบมีส่วนร่วม โดยการสอบก่อนเรียนหลังเรียน
มงคล จันทร์ภิบาล (2552)	รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ป.4-6)	นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ป.4-6) ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ อุทัยธานี และชัยนาท จำนวน 159 คน	รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SMDI ได้แก่ เสนอความคิด (Show Idea) การคิดหลากหลาย (Multi Thinking) พัฒนาองค์ความรู้ (Develop Knowledge) และครูนำไปใช้ (Implementation) ทำให้นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ป.4-6) มีความสามารถในการคิดอย่าง ร้อยละ 76.32 ของนักเรียนทั้งหมด เต็ม และสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลหลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยงานวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติแบบมีส่วนร่วม โดยการสอบก่อนเรียนหลังเรียน
พุทธพงษ์ พงษ์พวงเพชร (2560)	การพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอน วิทยาศาสตร์ตามแนว ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อเสริมสร้าง ความสามารถในการ สร้างความรู้และความ ใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	1. ครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองศึกษานิพนธ์ม เขต 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 154 คน 2. ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 ท่าน จากผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียน การสอนวิทยาศาสตร์ ด้านจิตวิทยา และด้านการวัดและประเมินผล 3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 1 ห้อง 43 คน ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานิพนธ์ม เขต 1	แนวทางการพัฒนารูปแบบการเรียน การสอนเป็นระบบของ Joyce Weil and Calhoun ร่วมกับทฤษฎีคอน สตรัคติวิสต์ ที่เน้นผู้เรียนเป็นหลักนี้ มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด และสามารถนำไปใช้ได้กับกลุ่มตัวอย่าง ทำให้มีความใฝ่รู้และความรู้เพิ่มขึ้น

ตารางที่ 2.2 แสดงสรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ผู้วิจัย (ปี)	ชื่องานวิจัย	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	ผลการวิจัย
สุภาพร สุริยะสุขประเสริฐ (2561)	รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐานเพื่อพัฒนาการเรียนรู้คณิตศาสตร์สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3	ครูผู้สอนคณิตศาสตร์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จำนวน 30 คน นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 40 คน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนคณิตศาสตร์จำนวน 12 คน	การเรียนการสอนคณิตศาสตร์โดยใช้วิจัยเป็นฐานในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นครูปฏิบัติได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน แต่การประเมินได้ต่ำกว่ามาตรฐาน ส่วนผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นพื้นฐานได้ค่า 77.39/77.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ที่แตกต่างอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของรูปแบบในระดับมากที่สุด

จากการทบทวนวรรณกรรมในศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า จากงานวิจัยที่ผ่านมา ยังไม่ได้มีการศึกษารูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับการสอนด้านการลงทุนหรือการเงินเลย และรูปแบบการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสมของ เด็กอายุ 7-17 ปี ที่นับว่าเป็นกำลังที่สำคัญของชาติ ที่จะเติบโตเป็นวัยแรงงานของประเทศ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาในหัวข้อ รูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเด็กอายุ 7-17 ปี เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาความรู้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการศึกษาของประเทศไทยให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

Propositions

จากการศึกษาทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยจึงมีข้อสันนิษฐานว่ารูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเด็กอายุ 7-17 ปี ควรมีรูปแบบดังนี้

1. การเรียนการสอนการลงทุนมีความจำเป็นกับเด็กอายุ 7-17 ปี
2. รูปแบบการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสมกับเด็กอายุ 7-17 ปี เป็นการเรียนการสอนโดยการเรียนรู้ผ่านการทดลอง เป็นการให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติเอง การให้ได้ทดลองทั้งผิดและถูก ทำให้เกิดประสบการณ์โดยตรง เพื่อค้นหาความรู้หรือข้อเท็จจริง
3. รูปแบบการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสมกับเด็กอายุ 7-17 ปี ที่การให้เด็กเลือกการลงทุนตามความสนใจ แต่ละคนจะได้บทเรียนกลับไปเป็นของแต่ละคนที่แตกต่างกัน เนื่องจาก

การเงินการลงทุนนั้นมีหลากหลายรูปแบบและหลากหลายเครื่องมือ เพื่อนำสิ่งเหล่านั้นมาประยุกต์เป็นของตัวเองโดยเฉพาะ

4. การเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสมกับเด็กอายุ 7-17 ปี ควรจะสอนในโรงเรียนบรรจุเป็นหนึ่งในวิชาเรียนหลัก เนื่องจากการลงทุนเป็นทักษะที่ต้องเรียนรู้และลงมือปฏิบัติ จึงจะเกิดความเข้าใจที่แท้จริง

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสม สำหรับเด็กอายุ 7-17 ปี โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ มีรายละเอียดของระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

- 3.1 รูปแบบการวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 รูปแบบการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นการศึกษาความรู้ด้วยวิธีการศึกษาจาก ประสบการณ์ หรือแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ เพื่อทำความเข้าใจกระบวนการ พฤติกรรมของบุคคลที่ ทำการศึกษาในสภาพแวดล้อมที่เป็นปกติ เพื่อค้นหาแนวคิด ทฤษฎี หรือหลักการใหม่ จากแหล่งที่ ได้ศึกษา (จรรยา เสถบุตร, 2526) ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปมาน กล่าวคือ การสรุปข้อมูลที่ได้ทำ การเก็บรวบรวมมา และพิจารณาภาพรวมของข้อมูลในถ่ายทอดด้วยการบรรยายเชิงพรรณนา (โกศล จิตวิรัตน์, 2560)

งานวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา รูปแบบการเรียนการสอนการลงทุน ที่เหมาะกับ เด็กอายุ 7-17 ปี โดยเน้นศึกษาจากกลุ่มบุคคล 4 กลุ่มที่แตกต่างกัน คือ เด็ก ผู้ปกครองเด็ก ผู้เชี่ยวชาญ การลงทุน และผู้สอน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนเกี่ยวกับการลงทุนต่อไป

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรกลุ่มเป้าหมายของการศึกษาค้นคว้านี้ได้แก่ เด็กอายุ 7-17 ปี ผู้ปกครองของเด็กอายุ 7-17 ปี ผู้เชี่ยวชาญการลงทุน และผู้สอน

ผู้วิจัยใช้การกำหนดตัวอย่าง โดยไม่อาศัยความน่าจะเป็น แบบโควต้า อันประกอบด้วย เด็กอายุ 7-17 ปี ผู้ปกครองของเด็กอายุ 7-17 ปี ผู้เชี่ยวชาญการลงทุนที่ลงทุนเกิดกำไรติดต่อกันขั้นต่ำ 5 ปี และผู้สอนที่มีประสบการณ์การสอนขั้นต่ำ 2 ปี ซึ่งการสุ่มตัวอย่างแบบนี้ จะมีการแบ่งประชากร ออกเป็นส่วนย่อยก่อน จากนั้นพิจารณาขนาดตัวอย่างส่วนย่อยแต่ละส่วน เพื่อกำหนดโควต้า ตามสัดส่วน ประชากร แล้วในแต่ละกลุ่มใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ คือ เจอใครก็ทำการเก็บข้อมูลจนครบตาม จำนวนที่กำหนดไว้ (กลุ่มระเบียบวิธีสถิติ สำนักนโยบายและวิชาการสถิติ, 2555) โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กอายุ 7-17 ปี ผู้ปกครองของเด็กอายุ 7-17 ปี ผู้เชี่ยวชาญการลงทุน และผู้สอน จำนวนรวม 33 คน โดยพิจารณาจาก ขนาดกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยเชิงคุณภาพ ไม่ควรมีขนาดใหญ่ เพราะจะทำให้ยากต่อ การวิเคราะห์ข้อมูล และก็ไม่ควรเล็กเกินไปจะทำให้ข้อมูลไม่ตรงกับประชากรที่แท้จริง ในการสัมภาษณ์ เชิงลึก จึงควรมีจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 5-30 คน (ประไพพิมพ์ สุธีวสินนันท และ ประสพชัย พสุนนท์, 2559) ในการวิจัยนี้

1. เด็กอายุ 7-17 ปี 9 คน
2. ผู้ปกครองของเด็กอายุ 7-17 ปี 8 คน
3. ผู้เชี่ยวชาญการลงทุน 8 คน
4. ผู้สอน 8 คน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ การสัมภาษณ์เชิงลึก เนื่องจากเป็นวิธีที่ได้ทราบข้อมูลในเชิงลึกอย่างแท้จริง และการสัมภาษณ์นี้ ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ที่เน้นการถามข้อเท็จจริง โดยใช้ลักษณะคำถามปลายเปิดลักษณะของการพูดคุย เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นได้อย่างเป็นอิสระ (สุพักตร์ พิบูลย์, 2553) และได้แบ่งชุดคำถามเป็น 2 ส่วน ดังนี้

3.3.1 ส่วนที่ 1 คำถามด้านประชากรและข้อมูลทั่วไป เพื่อคัดกรองกลุ่มตัวอย่าง

1. อายุ
2. เพศ
3. บุตรของท่านอายุเท่าไร (สำหรับผู้ปกครองของเด็กอายุ 7-17 ปี)
4. ท่านลงทุนมานานเท่าไรและตั้งแต่อายุเท่าไร (สำหรับผู้เชี่ยวชาญการลงทุน)
5. ท่านสอนมานานเท่าไร (สำหรับผู้สอน)

3.3.2 ส่วนที่ 2 รูปแบบการเรียนการสอนการลงทุน แบ่งเป็นชุดคำถาม 4 ชุด ดังนี้

- ชุดคำถามสำหรับเด็กอายุ 7-17 ปี

1. ท่านคิดว่าการลงทุนคืออะไร
2. ท่านคิดว่าการลงทุนเป็นเรื่องที่จำเป็นหรือไม่ และเพราะเหตุใด
3. ท่านมีความรู้ด้านการลงทุนอย่างไรบ้าง
4. ท่านรู้จักการลงทุนจากที่ไหน หรือบุคคลใด และเมื่อไหร่
5. ท่านคิดว่าอยากเรียนรู้การลงทุนในรูปแบบไหนที่ท่านชอบและได้ความรู้
6. ท่านอยากเรียนการลงทุนที่ไหน
7. คุณพ่อ คุณแม่ หรือผู้ปกครอง มีอิทธิพลต่อเงินออมของท่านมากหรือน้อยเพียงใด

และอย่างไร

- ชุดคำถามสำหรับผู้ปกครองของเด็กอายุ 7-17 ปี

1. ท่านคิดว่าการลงทุนคืออะไร
2. ท่านคิดอย่างไรกับการลงทุน
3. ท่านมีความรู้ด้านการลงทุนอย่างไรบ้าง
4. ท่านรู้จักการลงทุนจากที่ไหน หรือบุคคลใด และเมื่อไหร่
5. ท่านคิดว่าเด็กในวัยลูกของท่านจำเป็นต้องรู้ในการลงทุนหรือไม่ และเพราะเหตุใด
6. ในกรณีที่ต้องเรียน ท่านคิดว่าอยากให้เด็กในวัยลูกของท่านเรียนรู้การลงทุนในรูปแบบไหน
7. ท่านคิดว่าการเรียนการสอนการลงทุนสำหรับเด็กในวัยลูกของท่าน ควรสอนที่ไหน
8. ท่านมีอิทธิพลต่อเงินของลูกของท่านมากน้อยเพียงใด และอย่างไร

- ชุดคำถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญการลงทุน

1. ท่านคิดอย่างไรกับการลงทุน
2. ท่านมีความรู้ด้านการลงทุนในด้านใดบ้าง
3. ท่านรู้จักการลงทุนจากที่ไหน หรือบุคคลใด และเมื่อไหร่
4. ท่านคิดว่าอายุ 7-17 ปีจำเป็นต้องรู้ในการลงทุนหรือไม่ และเพราะเหตุใด
5. ในกรณีที่ต้องเรียน ท่านคิดว่าเด็กในวัย 7-17 ปี ควรเรียนรู้การลงทุนในรูปแบบไหน
6. ท่านคิดว่าการเรียนการสอนการลงทุนสำหรับเด็กในวัย 7-17 ปี ควรสอนที่ไหน

- ชุดคำถามสำหรับผู้สอน

1. ท่านคิดอย่างไรกับการลงทุน
2. ท่านมีความรู้ด้านการลงทุนในด้านใดบ้าง

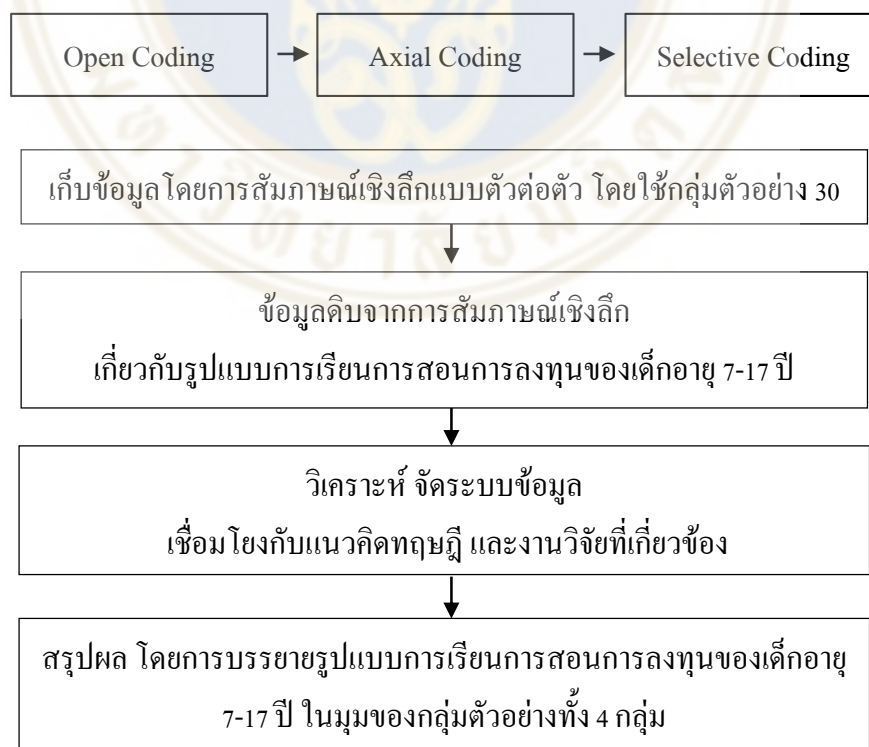
3. ท่านรู้จักการลงทุนจากที่ไหน หรือบุคคลใด และเมื่อไหร่
4. ท่านคิดว่าอายุ 7-17 ปีจำเป็นต้องรู้ในการลงทุนหรือไม่ และเพราะเหตุใด
5. ในกรณีที่ต้องเรียน ท่านคิดว่าเด็กในวัย 7-17 ปี ควรเรียนรู้การลงทุนในรูปแบบไหน
6. ท่านคิดว่าการเรียนการสอนการลงทุนสำหรับเด็กในวัย 7-17 ปี ควรสอนที่ไหน
7. ท่านคิดอย่างไรกับการเรียนการสอนการลงทุนในสถาบันการศึกษา

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยครั้งนี้ ใช้การเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา โดยใช้วิธีการจัดระบบกลุ่มข้อมูล และทำการเชื่อมโยงกับแนวคิดทฤษฎี

เมื่อได้ทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างแล้ว จะนำข้อมูล มาถอดความ จัดประเภท และหาความสัมพันธ์ของแต่ละประเภท โดยใช้ทฤษฎีฐานราก ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้ (กลยุทธ์ แสงม่วง, 2553)

1. กำหนดรหัส จัดข้อมูลแบบกว้างๆ (Open Coding)
2. เชื่อมโยงรหัส (Axial Coding)
3. เชื่อมโยงข้อมูลกับแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Selective Coding)

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 ผลการศึกษา

ผลการศึกษาในหัวข้อ การเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสมกับเด็กอายุ 7-17 ปี ซึ่งมาจากการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 33 คน แบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันทั้งสิ้น 4 กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างเด็กอายุ 7-17 ปี	จำนวน 9 คน
2. กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองของเด็กอายุ 7-17 ปี	จำนวน 8 คน
3. กลุ่มตัวอย่างผู้เชี่ยวชาญการลงทุน	จำนวน 8 คน
4. กลุ่มตัวอย่างผู้สอน	จำนวน 8 คน

จากผลการสัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม ผู้วิจัยได้แบ่งเป็น 4 ประเด็นหลัก ได้แก่ ทักษะคติของกลุ่มตัวอย่างต่อการลงทุน ความรู้ด้านการลงทุน จุดเริ่มต้นรู้จักการลงทุน และรูปแบบการเรียนการสอนการลงทุน ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

- 4.1 ทักษะคติของกลุ่มตัวอย่างต่อการลงทุน
- 4.2 ความรู้ด้านการลงทุน
- 4.3 การเริ่มรู้จักการลงทุน
- 4.4 สถานที่และรูปแบบในการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสมกับเด็กอายุ 7-17 ปี

4.1 ทักษะคติของกลุ่มตัวอย่างต่อการลงทุน

4.1.1 ทักษะคติต่อการลงทุนตามความเห็นในด้านความจำเป็นของเด็กอายุ 7-17 ปี และอิทธิพลทางการเงินของผู้ปกครองตามความเห็นของเด็ก

ผลการวิจัยพบว่าเด็กจำนวน 5 คน จากทั้งหมด 9 คน มีความเห็นว่าการลงทุนนั้นยังไม่มีความจำเป็น จำนวน 3 คน เห็นว่าการลงทุนมีความจำเป็น และจำนวน 1 คน ไม่รู้จักการลงทุน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

4.1.1.1 ทักษะคติต่อการลงทุนของเด็กอายุ 7-17 ปี และอิทธิพลทางการเงินของผู้ปกครองตามความเห็นของเด็ก ที่มีความเห็นว่าการลงทุนไม่มีความจำเป็น

- ทักษะคิดต่อการลงทุนของเด็กอายุ 7-17 ปี ที่มีความเห็นว่าการลงทุนไม่มีความจำเป็น

เด็กอายุ 7-17 ปี ที่มีความเห็นว่าการลงทุนไม่มีความจำเป็นจำนวน 5 คน จากเหตุผลที่ว่า คิดว่าการลงทุนไม่ได้มีความสำคัญ จากมีเงินที่ผู้ปกครองให้ใช้อยู่แล้ว และคิดว่าตัวเองยังเด็กเกินไปที่จะลงทุน

“ไม่ค่อยจำเป็น คิดว่ายังเด็กอยู่ ยังขอตั้งพ่อแม่ได้ คิดว่า 20 ค่อยจำเป็น” (หญิง, อายุ 15 ปี)

“ไม่จำเป็น เพราะสายอาชีพที่ไปไม่ได้ใช้ แต่อยากทำก็ได้ แต่ตอนนี้ไม่มีตั้ง” (ชาย, อายุ 16 ปี)

“ไม่จำเป็น แต่ทำก็ดี มีความเสี่ยง คิดว่าปกติมี Income อยู่แล้ว แต่จะมีเพิ่มขึ้น” (ชาย, อายุ 15 ปี)

“ไม่จำเป็น เพราะมีหลายอาชีพ บางอาชีพไม่ต้องลงทุนเอง ไปทำงานในที่คนอื่นลงทุนอยู่แล้วก็ได้ แต่ถ้าอยากทำธุรกิจเองก็ต้องลงทุน” (หญิง, อายุ 15 ปี)

“คิดว่าไม่จำเป็น ตอนนี้ 17 ยังเด็กอยู่ไม่มีรายได้ ยังได้เงินจากผู้ปกครอง จึงคิดว่าไม่น่าลงทุนได้” (ชาย, อายุ 17 ปี)

- อิทธิพลทางการเงินของผู้ปกครองต่อเด็กอายุ 7-17 ปี ตามความเห็นของเด็ก ที่มีความเห็นว่าการลงทุนไม่มีความจำเป็น

เด็กอายุ 7-17 ปี ที่มีความเห็นว่าการลงทุนไม่มีความจำเป็นส่วนใหญ่ มีความเห็นว่าผู้ปกครองมีอิทธิพลทางการเงินกับเด็กค่อนข้างสูง ผู้ปกครองเป็นคนถือเงินของลูกไว้ แต่ก็มีเด็กบางคนคิดว่าผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อการเงินต่ำ โดยให้เหตุผลว่าเป็นเงินของตัวเองแล้ว เขามีสิทธิ์ใช้เต็มที่โดยที่ไม่ต้องบอก โดยเด็กกลุ่มนี้ทั้งหมดมีผู้ปกครองช่วยเก็บออมเงินให้ แต่ก็ยังมีเงินบางส่วนที่เด็กกลุ่มนี้แอบกันเอาไว้

“20% แม่ให้เงินสดไว้ใช้ พ่อใส่บัญชีให้ ปกติถ้าเป็นเงินออมตัวเองมีสิทธิ์ใช้เต็มที่ไม่ต้องบอก...” (หญิง, อายุ 15 ปี)

“70% ในเรื่องของค่าใช้จ่าย ... แต่เงินช่วยออม ... ผมบอกหมดว่าจะซื้ออะไร” (ชาย, อายุ 16 ปี)

“... เงินออม ... แม่เอาไปเยอะ มีอิทธิพลมากที่สุด ...” (ชาย, อายุ 10 ปี)

“ออมพ่อแม่ให้เก็บไว้ในธนาคาร ... และ มีอีกประมาณ 5,000 แบ่งใช้ 4,000 กับ 1,000 ลิขสิทธิ์ที่อยากได้เก็บไว้ ... ชื่อเลย 500 บาท แพงสุด” (หญิง, อายุ 15 ปี)

“80% เงินออมต้องปรึกษาผู้ใหญ่ ไม่ปรึกษาผู้มีเงินไม่ใหญ่...” (ชาย, อายุ 17 ปี)

4.1.1.2 ทักษะคิดต่อการลงทุนของเด็กอายุ 7-17 ปี และอิทธิพลทางการเงินของผู้ปกครองตามความเห็นของเด็ก ที่มีความเห็นว่าการลงทุนมีความจำเป็น

- ทักษะคิดต่อการลงทุนของเด็กอายุ 7-17 ปี ที่มีความเห็นว่าการลงทุนมีความจำเป็น

เด็กอายุ 7-17 ปี จำนวน 3 คน จาก 9 คน เห็นว่าการลงทุนมีความจำเป็น โดยให้เหตุผลว่าเพื่อเป็นรายได้ช่องทางหนึ่ง เพื่อเตรียมตัวลงทุนก่อน เนื่องจากการลงทุนต้องใช้ประสบการณ์ลงทุนเพื่อไปซื้อของที่อยากได้ หรือทำในสิ่งที่ชอบ

“จำเป็น ตอนโตขึ้นจะได้ลงทุนได้ มีเงินเยอะ มีเวลาทำอะไรที่เราชอบ ซื้อของที่อยากได้” (หญิง, อายุ 10 ปี)

“จำเป็นสำหรับบางคน เพื่อทำอะไรสักอย่าง เช่น ค้าขาย สำหรับผม ผมว่าจำเป็น เพราะหลายคนเริ่มลงทุนกัน ทำให้เกิดการแข่งขัน จะพัฒนาตัวเองได้ไง เพื่อความอยู่รอดเพื่อได้ลูกค้า” (ชาย, อายุ 16 ปี)

“จำเป็น จะได้ช่องทางหนึ่ง ปกติได้จากที่บ้าน” (ชาย, อายุ 8 ปี)

- อิทธิพลทางการเงินของผู้ปกครองต่อเด็กอายุ 7-17 ปี ตามความเห็นของเด็ก ที่มีความเห็นว่าการลงทุนมีความจำเป็น

เด็กอายุ 7-17 ปี ที่มีความเห็นว่าการลงทุนมีความจำเป็น มีความเห็นว่าคุณปกครองมีอิทธิพลทางการเงินในระดับปานกลาง กล่าวคือ ผู้ปกครองให้เด็กกลุ่มนี้ได้ใช้จ่ายของเงินของตัวเอง แต่จะมีการแนะนำการใช้จ่ายเมื่อเด็กกลุ่มนี้มีการใช้จ่ายที่สูงผิดปกติ และมีผู้ปกครองช่วยออมเงินให้เพิ่มเติมเช่นเดียวกับกลุ่มเด็กที่เห็นว่าการลงทุนไม่จำเป็น

“พ่อแม่ช่วยออมเงิน ได้เงินจากปู่ย่าตายายด้วย เป็นเงินออม เงินออมไว้ซื้อของตัวเอง เช่น ของเล่น หรือเฟอร์นิเจอร์เล็ก ๆ โคมไฟ ... ที่เหลือจะถามพ่อแม่ก่อนใช้เงินออม” (หญิง, อายุ 10 ปี)

“60% ได้เงินจากพ่อแม่ ญาติ ถ้าเงินที่ออมแล้วจะไม่ค่อยถามพ่อแม่ตอนที่ซื้อ แต่ถ้าใช้เยอะพ่อแม่จะเริ่มเตือน” (ชาย, อายุ 16 ปี)

“ไม่ค่อยเยอะ เนื่องจากบางครั้งไม่ได้แนะนำอะไรเพิ่มเติม แต่มีให้นำเงินฝากธนาคารและใส่กระปุก” (ชาย, อายุ 8 ปี)

4.1.2 ทักษะคติต่อการลงทุนของผู้ปกครองเด็กอายุ 7-17 ปี อิทธิพลทางการเงินต่อเด็กอายุ 7-17 ปี ตามความเห็นของผู้ปกครอง และทัศนคติต่อความจำเป็นในเรียนรู้ด้านการลงทุนของเด็กอายุ 7-17 ปี ของผู้ปกครอง

4.1.2.1 ทักษะคติต่อการลงทุนของผู้ปกครองของเด็กอายุ 7-17 ปี

- มองว่าการลงทุนมีความจำเป็นกับชีวิต

ผู้ปกครองของเด็ก จำนวน 5 คน จาก 8 คน มีความคิดเห็นในทางบวกกับการลงทุน รวมถึงมองว่าเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นต้องทำ จากปัจจัยทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน และจากความรู้ที่ได้เคยศึกษามา

“ต้องลงทุน จากสภาพเศรษฐกิจ ไม่เอื้อในการถือเงินสด เพราะเงินด้อยค่า ...” (หญิง, อายุ 50 ปี)

“ชอบ เพราะรักความเสี่ยง หากไม่ลงทุนจะไม่ได้ผลตอบแทน การจะได้อะไรต้องยอมเสี่ยง ... บางคนอาจไม่ชอบก็ได้” (ชาย, อายุ 52 ปี)

“คิดดีกว่าดอกเบี้ยธนาคาร เพราะต้องกระจายความเสี่ยง ...” (หญิง, อายุ 46 ปี)

“คิดที่น่าสนใจ ถ้ามองเพื่อต้องการผลตอบแทนมากขึ้น” (หญิง, อายุ 42 ปี)

“เป็นเรื่องที่จำเป็น ต้องการผลเป็นเงิน 1 ใน 4 ของการวางแผนใช้จ่ายในการใช้ชีวิต บริหารเงินลงทุนง่ายกว่าลงแรง ...” (หญิง, อายุ 38 ปี)

- กังวลในการลงทุนจากการไม่มีความรู้

นอกจากนั้น ผู้ปกครองของเด็ก จำนวน 3 คน จาก 8 คน ยังคงมีความกังวลในการลงทุน เนื่องจากไม่เคยศึกษา และไม่มีความรู้ในเรื่องการลงทุน

“คิดว่ามีความเสี่ยง ต้องมีความมั่นใจ มีข้อมูลกับการลงทุน” (หญิง, อายุ 51 ปี)

“คิดว่าได้ทั้งเสีย หรือเป็นไปมากกว่าความคาดหวัง” (หญิง, อายุ 43 ปี)

“เรามีความพร้อมกับการลงทุนใหม่ เราพร้อมเสี่ยงใหม่ ต้องคิดแล้วว่าคุ้มทุนไหม” (หญิง, อายุ 53 ปี)

4.1.2.2 อิทธิพลทางการเงินต่อเด็กอายุ 7-17 ปี ตามความเห็นของผู้ปกครอง มุมมองของผู้ปกครองทั้งหมดมีความเห็นว่าตนมีอิทธิพลทางการเงินต่อเด็ก โดยให้เงินเป็นค่าใช้จ่ายแก่เด็ก เนื่องจากเด็กกลุ่มนี้ส่วนใหญ่ยังไม่มีรายได้เป็นของตัวเอง และดูแลเรื่องการเก็บเงินให้ โดยให้เหตุผลว่ากลัวลูกจะไม่เก็บเงิน และเพื่อเป็นทุนการศึกษาของเด็กในอนาคต

- ผู้ปกครองจัดการทั้งหมด

ผู้ปกครองจัดการจำนวน 4 คน จาก 8 คน ระบุว่าตนมีอิทธิพลต่อเงินในมือของเด็ก โดยผู้ปกครองมองว่าเด็กยังอายุไม่เยอะ อาจบริหารจัดการเองไม่เป็น หรือทำได้ไม่ดีเท่าผู้ปกครอง

“มาก 100% เพราะยังไม่มีรายได้ ... คิดว่ามีแอบเก็บเป็นของตัวเอง”

(หญิง, อายุ 46 ปี)

“100% ยังไม่ให้แตะเงินเก็บ เป็นเก็บเองเยอะแล้วเอามาให้... และแบบเก็บเงินให้...” (หญิง, อายุ 43 ปี)

“... พ่อแม่เก็บให้ มีเงินออมของตัวเองอีก แต่ยังใช้เงินคุณแม่”

(หญิง, อายุ 42 ปี)

“สูงเพราะเป็นคนถือเงินของครอบครัว เงินค่าใช้จ่าย ... เหลือเท่าไรใส่ออมเพิ่ม แม่เก็บหมด ...” (หญิง, อายุ 38 ปี)

- ผู้ปกครองให้อิสระเด็กในการบริหารเงินเอง

ผู้ปกครองจำนวน 2 คน จาก 8 คน ให้อิสระเด็กในการบริหารเงินเอง โดยมองว่าเด็กสามารถจัดการเองได้ เนื่องจากมีการสอนการจัดการเรื่องเงินตั้งแต่ยังเป็นเด็กเล็กกว่าปัจจุบันเพื่อเตรียมพร้อมแล้ว

“...ค่าใช้จ่าย 100% ... เงินเก็บให้เขาจัดการเองหมด” (ชาย, อายุ 52 ปี)

“คิดว่าไม่มี ช่วยเก็บเงิน 70% ใช้จ่าย 0% ...” (หญิง, อายุ 50 ปี)

- เด็กบริหารจัดการเงินเองภายใต้การควบคุมของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองจำนวน 2 คน จาก 8 คน ระบุว่าให้เด็กบริหารจัดการเงินเองภายใต้การควบคุมของผู้ปกครอง โดยมองว่าเป็นการให้โอกาสในการจัดการกับเด็ก อย่างไรก็ตามผู้ปกครองยังคงมีความกังวลเรื่องการใช้เงินของเด็กจึงไม่ได้ทำการให้อิสระอย่างเต็มที่

“อิทธิพล 90% ให้เงิน ดูแลค่าใช้จ่าย ... ถ้าเป็นเงินน้องแล้ว 60% จะซื้อต้องบอกก่อนถ้าชิ้นใหญ่” (หญิง, อายุ 51 ปี)

“50% ... ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง รู้สึกว่าเขาโตแล้ว ... ออมให้ใส่ธนาคาร ห้ามถอนกว่าจะโต เพื่อการศึกษา” (หญิง, อายุ 53 ปี)

4.1.2.3 ทักษะคิดต่อความจำเป็นในเรียนรู้ด้านการลงทุนของเด็กอายุ 7-17 ปีของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองจำนวน 6 คน จาก 8 คน เห็นว่าเด็กมีความจำเป็นในเรียนรู้ด้านการลงทุน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- จำเป็นต้องรู้ แต่ควรเริ่มอายุ 10 ปีขึ้นไปเป็นอย่างต่ำ
กลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน เห็นว่าเด็กควรมีอายุไม่น้อยกว่า 10 ปี จึงจะเริ่มเรียนรู้ด้านการลงทุน เพื่อที่จะสามารถสื่อสารกับเด็กได้รู้เรื่อง และเด็กสามารถตัดสินใจด้วยตัวเองได้

“7 น้อยไป ประมาณ 15-17 ปี ควรมีความรู้บ้างก็ดี จะได้ใช้ในอนาคต
ฝากเงินออม การซื้อหุ้น กองทุน ทำธุรกิจ” (หญิง, อายุ 51 ปี)

“15 ปีขึ้นไป เขาน่าจะตัดสินใจอะไรได้ ... เริ่มคุยกันรู้เรื่อง” (หญิง, อายุ 43 ปี)

“7 ขวบ คิดว่าพื้นฐาน เอาเงินไปฝากได้ดอกเบี้ย เพราะเด็กมาก อาจไม่เข้าใจ
ว่าลงทุนคืออะไร พูดยุติเรื่องใกล้ตัว สัก 10 ขึ้นไป ... พื้นฐานอายุ 7-8 ควรจะรู้” (หญิง, อายุ 42 ปี)

- จำเป็นควรสอนตั้งแต่อายุ 7 ปี เพราะเป็นเรื่องสำคัญ
ผู้ปกครองจำนวน 2 คน จาก 8 คน เห็นว่าควรสอนเรื่องการลงทุนตั้งแต่
เด็กอายุ 7 ปีเลย โดยให้เหตุผลว่าโลกเปลี่ยนไปแล้วการหาข้อมูลทำได้ง่าย ประกอบกับการที่ได้ยินว่า
เด็กคนอื่นในวัยเดียวกันกับลูกของเขาสามารถหาเงินได้แล้ว และเป็นการปลูกฝังให้เด็กคิดเรื่อง
การจัดการการเงินในแนวทางที่ถูกต้อง

“คิดว่าควรรู้ เพราะ โลกเปลี่ยนไปแล้ว หาข้อมูลคิดว่ายากในสมัยก่อน ...
เพื่อนลูกรู้จักกันแล้ว หาเงินจากการเล่นเกมก็เป็นการลงทุน ...” (หญิง, อายุ 53 ปี)

“จำเป็น ควรเริ่มรู้ตั้งแต่เริ่มใช้เงินเป็น ทำให้เป็นนิสัย ปลูกความคิดที่
การจัดการเงิน แนวทางที่ถูก ให้เป็นเรื่องปกติ ฝากธนาคารเริ่มง่าย พอได้เงินก็จะอยากซื้อโน่นนี่ ก็บอก
วิธีที่ทำให้ซื้อของโดยเงินไม่ลด ต้องเริ่มเก็บใหม่นะ เริ่มให้เขาคิด ... อนุบาลคิดว่าใช้เงินไม่เป็น
ประมาณ 7 ขวบ ป.1 เริ่มใช้เงินเป็น” (หญิง, อายุ 38 ปี)

- จำเป็น แต่ควรประกอบกับฐานะครอบครัวด้วย
ผู้ปกครองจำนวน 1 คน จาก 8 คน เห็นว่าแม้การเรียนรู้ด้านการลงทุนของ
เด็กจะเป็นสิ่งจำเป็น แต่ควรพิจารณาปัจจัยอื่นประกอบด้วย เช่น ฐานะทางการเงินของผู้ปกครอง
โดยผู้ปกครองมีฐานะที่ดีสามารถสนับสนุนเด็กได้เป็นอย่างดี

“ต้องรู้ ดูพื้นฐานครอบครัวด้วย ถ้าพ่อแม่มีอยู่แล้ว... พ่อแม่ต้องมีเงิน
เยอะ ...” (หญิง, อายุ 50 ปี)

- ไม่จำเป็นยังเด็กอยู่
ผู้ปกครองจำนวน 2 คน จาก 8 คน เห็นว่าเด็กยังไม่มีควมจำเป็นที่จะต้อง
เรียนรู้ด้านการลงทุน โดยให้เหตุผลว่ายังเป็นวัยเรียน หากไม่รู้เรื่องการลงทุนก็ไม่ผิดอะไร อย่งไรก็ตาม
การได้เรียนรู้ถือว่าเป็นพื้นฐานที่ดีต่อเด็กที่ต้องการต่อยอดด้านนี้ในอนาคต

“ควรมีพื้นฐาน 7 ปี สอนพื้นฐาน แต่ไม่จำเป็น ชัก 15 ปี ขึ้น จะเป็นพื้นฐานที่ดี ... ้วยเรียนไม่รู้ก็ไม่คิดอะไร รู้ก็เป็นฐาน” (ชาย, อายุ 52 ปี)

“ไม่จำเป็น แต่ที่รู้จักดี ต่อยอดได้ ... มีก็ดี เพื่อต่อยอดการลงทุนให้เขารู้จัก ... อาจเป็นการลงทุนที่ไม่มีความเสี่ยง” (หญิง, อายุ 46 ปี)

4.1.3 ทักษะคิดต่อการลงทุนของผู้เชี่ยวชาญการลงทุน และทัศนคติต่อความจำเป็นในการเรียนรู้ด้านการลงทุนของเด็กอายุ 7-17 ปี ของผู้เชี่ยวชาญการลงทุน

4.1.3.1 ทักษะคิดต่อการลงทุนของผู้เชี่ยวชาญการลงทุน

- การลงทุนเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน

ผู้เชี่ยวชาญการลงทุนจำนวน 3 คน จาก 8 คน เห็นว่ามีความเห็นว่าลงทุนเป็นกิจกรรมที่อยู่ใกล้ตัวในทุกขณะของชีวิต เป็นอาชีพที่สามารถทำได้แม้อายุจะมาก

“คิดว่าทุกคนต้องลงทุน ทุกอย่างคือการลงทุน ไม่ว่าจะการลงทุนชีวิต หรือหุน การที่เราอยากต่อยอดอะไรบางอย่างคือ โอกาส ที่ทำให้ทรัพย์สินงอกเงย” (ชาย, อายุ 25 ปี)

“จำเป็น ทุกคนต้องลงทุน เกิด แก่ เจ็บ ตาย” (หญิง, อายุ 36 ปี)

“เป็นแหล่งรายได้ เห็นว่าลูกจ้าง 60 ก็ไม่มีใครจ้าง เตรียมกิจกรรมไม่ให้ว่างให้มีคุณค่า มีอะไรทำ เป็นการใช้สมองไม่ใช่แรง ทำได้จนแก่” (ชาย, อายุ 44 ปี)

- การลงทุนเพื่อปกป้องและบริหารเงิน

ผู้เชี่ยวชาญการลงทุนจำนวน 3 คน จาก 8 คน มองว่าการลงทุนเป็นการป้องกันอัตราเงินเฟ้อที่จะเพิ่มขึ้นในทุก ๆ ปี เป็นช่องทางในการบริหารฐานะทางการเงิน

“จำเป็นสำหรับทุกคน เพราะมีเรื่องเงินเฟ้อ เพื่อป้องกันผลตอบแทนที่ต้องการในอนาคต” (ชาย, อายุ 34 ปี)

“เป็นสิ่งจำเป็น ... เป็นช่องทางที่ใช้บริหารฐานะทางการเงิน ... รายได้ส่วนนี้ เงินออมก็อีกส่วน...” (ชาย, อายุ 43 ปี)

“การออม ความเสี่ยงควบคู่กัน เพื่อป้องกันอัตราเงินเฟ้อ มากับความเสี่ยงควรมีความรู้เรื่องความเสี่ยง ลงทุนสามารถทำกำไร คิดว่าลองต้องทำยังไง...” (ชาย, อายุ 60 ปี)

- การลงทุนมีหลากหลายแบบให้เลือกตามลักษณะของผู้ลงทุน

ผู้เชี่ยวชาญในการลงทุนจำนวน 2 คน จาก 8 คน เห็นว่า การลงทุนมีหลากหลายแบบให้เลือกตามลักษณะของผู้ลงทุน จึงต้องมีความรู้ความเข้าใจที่ดีกับการลงทุน

“ถ้ารู้วิธีมีความเข้าใจก็ดี คิดว่าการลงทุนเป็นรูปแบบ 2 รูปแบบ ออมเพื่อหวังโต และเก็งกำไร” (ชาย, อายุ 45 ปี)

“คิดว่าถ้าต้องออมเงินด้วยวิธีไหนจะทำกำไร ... มีประสบการณ์จากคุณแม่ที่บ้านเช่า ไม่ต้องผ่อนเอง เป็นการออมอย่างหนึ่ง ...” (หญิง, อายุ 64 ปี)

4.1.3.2 ทักษะคิดต่อความจำเป็นในเรียนรู้ด้านการลงทุนของเด็กอายุ 7-17 ปี ของผู้เชี่ยวชาญการลงทุน

- จำเป็น การลงทุนเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝน

ผู้เชี่ยวชาญการลงทุนจำนวน 7 คน จาก 8 คน เห็นว่าการลงทุนมีความจำเป็น โดยให้เหตุผลว่า การลงทุนเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝน ยิ่งอายุน้อย ยิ่งได้เปรียบ ทั้งด้านเทคนิคและด้านทัศนคติ อาจเริ่มจากการสอนการออมก่อน ซึ่ง เห็นด้วยกับช่วงอายุ 7-17 ปี

“จำเป็น ต้องรีบปลูกฝังเป็น Skill มากกว่าตำรา ให้รู้ให้มี Skill ตั้งแต่เรียนหนังสือ ได้ใช้ในชีวิตประจำวันได้” (ชาย, อายุ 25 ปี)

“ต้องรู้ตั้งแต่เกิด ... อย่างโรงเรียนที่ ตอน ป.1 มีออมสินมาทุกวันจันทร์ ให้ความรู้การออม แบ่งครึ่งหนึ่งออม เพราะตอนนั้นกินฟรี พอเห็นว่าออมก็สนับสนุนเพิ่มเงินให้อีก ...” (หญิง, อายุ 36 ปี)

“จำเป็น มีแนวคิดการเงินควรต้องคู่ขนานกับการศึกษาภาคปกติ ... เป็นความจำเป็นของชีวิต ตอนเด็กไม่มีใครสอน เริ่มจากอายุน้อยได้เปรียบกว่า ได้ลองผิดลองถูก ... ความเป็นของชีวิตคือ เงินจำเป็นต้องมีตอนเจ็บไข้” (ชาย, อายุ 45 ปี)

“คิดว่าควรรู้ อย่างน้อยรู้จักการออมให้เพิ่มมากกว่าปกติ คือเอาเงินมากกว่าประกัน มากกว่าธนาคาร 5% ... อาจปล่อยกู้ให้แม่ยืมเป็นเกมดอกเบี้ยทบต้น” (ชาย, อายุ 34 ปี)

“จำเป็น อาจยังไม่ใช่ทางเทคนิค เป็น Core Concept สำคัญกับเรายังไง อยากให้มองภาพด้านการบริหารเงินทั้งหมด ... เงิน คนมองเงินเป็นสิ่งไม่ดี อาจไม่เป็นเช่นนั้น เงินคือเครื่องมือ อยู่ที่คนใช้ ...” (ชาย, อายุ 43 ปี)

“จำเป็น เพราะเสียเวลาไปเยอะ ครูหนี้สินเยอะ การลงทุนคือการใช้จ่าย ... เสียเวลา เรื่อง Mindset ชีวิตเราเป็นผลของที่เราทำเมื่อวานเสมอ โอกาสมาต้องคว้า อะไรควรอดทน อะไรควรรีบ ...” (ชาย, อายุ 44 ปี)

“ควรที่จะมีการเรียนรู้ เพราะในอนาคตการออมด้วยการฝากเงินธนาคาร ดอกเบี้ยเงินฝากจะลดลงเรื่อย ๆ จนไม่มีดอกเบี้ย มีทำให้แพ้เงินเพื่อ จำเป็นต้องลงทุนเพื่อออมควบคู่ ความเสี่ยงในการลงทุนแต่ละประเภท” (ชาย, อายุ 60 ปี)

- จำเป็น ตอน 17 ปี เพราะจะเข้ามหาวิทยาลัย ใกล้เคียงทำงาน ก่อนหน้านั้นเรียนรู้จากครอบครัว

ผู้เชี่ยวชาญการลงทุน 1 คน จาก 8 คน เห็นว่าการลงทุนเป็นสิ่งที่จำเป็น แต่ควรเริ่มที่ อายุ 17 ปีไปแล้ว เพราะใกล้จะเรียนต่อที่มหาวิทยาลัย และใกล้วัยที่จะทำงาน มีรายได้ เป็นของตัวเอง

“จำเป็น ไม่ว่าด้านไหนควรจะศึกษา เพราะเงินเดือนไม่พอหรอก ให้เด็ก เรียนรู้ว่าจะเก็บยังไง ... ฝาก Bank เอาดอกเบี้ย ... 7 ปี โดยพ่อแม่ทำให้เห็น เริ่ม 17 ปี ควรเรียนรู้ การลงทุน เพราะใกล้มหาลัย ใกล้ทำงาน จะได้เงินมาออมแล้วจะไม่ใช้จ่ายซื้ออย่างอื่น ...” (หญิง, อายุ 64 ปี)

4.1.4 ทักษะต่อการลงทุนของผู้สอน และทัศนคติต่อความจำเป็นในเรียนรู้ด้านการลงทุนของเด็กอายุ 7-17 ปี ของผู้สอน

4.1.4.1 ทักษะต่อการลงทุนของผู้สอน

- การลงทุนเกี่ยวข้องกับเงิน

ผู้สอนจำนวน 3 คน จาก 8 คน ระบุว่าเมื่อนึกถึงการลงทุนจะนึกถึงเงิน โดยให้เหตุผลว่าทุกอย่างในชีวิตต้องใช้เงินในการขับเคลื่อน แม้จะเกษียณอายุไปแล้วก็ตาม ก็ยังต้อง มีการใช้จ่ายด้วยเงินอยู่

“มี 3 แบบ คือ ลงทุนให้ได้ผลตอบแทน กำไร เป็นเงิน ลงทุนด้วยเงิน ลงทุน กับตัวเอง และพ่อแม่ลงทุนให้ลูก ... เน้นเห็นเป็นเงิน เงินเป็นสิ่งที่ขับเคลื่อน ตัวชีวิต อะไรก็ใช้เงิน” (หญิง, อายุ 25 ปี)

“จำเป็น เกษียณไม่ได้ทำงานแล้ว จะเอาเงินที่ไหน ... เงินเดือนกับรายจ่าย มีอยู่ใช้หมดไป แต่ไม่มีเงินเดือน ยังจ่ายเท่านี้อยู่” (หญิง, อายุ 26 ปี)

“จำเป็น ที่คนไทยรุ่นใหม่และเก่าใส่ใจเป็นพิเศษ เนื่องจากเงินเดือนคงไม่พอ มีเงินออมเอาไปลงทุน...” (ชาย, อายุ 60 ปี)

- การลงทุนคือความเสี่ยง

ผู้สอนจำนวน 3 คน จาก 8 คน มีความเห็นกับการทางลงทุนในทางลบ คือ ยังคงมีความกังวล เรื่องความเสี่ยง ทำให้ต้องเปรียบเทียบกับผลตอบแทนที่ได้รับ ค่าเสียเวลา และ ค่าเสียโอกาสต่าง ๆ และผู้สอน 1 ใน 3 คนนี้ มีความเห็นว่าตนเองอาจไม่เหมาะสมกับการลงทุน เนื่องจาก ลักษณะการใช้ชีวิต และความเครียดที่เกิดขึ้น

“ความเสี่ยง เพราะได้ผลตอบแทนดีกว่า Saving เพราะได้ความรู้จากธนาคาร และก่อนลงทุนผลิตภัณฑ์การเงินต่าง ๆ ก่อนทำธุรกรรม” (หญิง, อายุ 28 ปี)

“ความเสี่ยง ทุกอย่างต้องแลกต้นทุนค่าความเสี่ยง คว้าคุ้มค่าใหม่ มีค่าเวลา ค่าเสียโอกาส” (หญิง, อายุ 26 ปี)

“ความเสี่ยงน้อยไม่เกิน 5 ปี หรือ Return ทุกปี ... ผลตอบแทนสูง ความเสี่ยงน้อย รายวันจะเครียดเกินไป ... จะมีทองคำ ต้องติดตามราคาต่างประเทศด้วย ... คิดว่าไม่ไหว” (ชาย, อายุ 70 ปี)

- การลงทุนเพื่อผลตอบแทน

ผู้สอนจำนวน 1 คน จาก 8 คน มีความเห็นว่าการลงทุนจะต้องได้รับผลตอบแทน โดยให้ความเห็นว่าจะต้องได้ผลตอบแทนที่มากกว่าการฝากเงินกับธนาคารที่ได้เพียงดอกเบี้ยที่ต่ำ คือ น้อยกว่าร้อยละ 1 ต่อปี โดยที่เลือกผลตอบแทนให้เข้ากับความต้องการของตัวเอง ซึ่งแต่ละคนอาจแตกต่างกันไป

“ดี มีผลตอบแทนเหมาะสมกับที่หวังผลตอบแทน เหมาะสม คือ ไม่สูง แบบเงินกู้ 5-6% หรือ ไม่ต่ำ แบบเงินฝาก 0.25% ...” (ชาย, อายุ 56 ปี)

- การลงทุนควรมีความรู้

ผู้สอน 1 คน จาก 8 คน ให้ความเห็นว่าการลงทุนคือ สิ่งที่เกี่ยวข้องกับเงิน ควบคู่กับความรู้ ซึ่งการลงทุนนั้นมีหลากหลายแบบ หลายประเภท ในการเลือกให้เหมาะสมกับตัวเอง และความมั่งคั่งที่ต้องการสร้างขึ้นจากการลงทุนนั้น

“คิดถึงผลิตภัณฑ์ทางการเงิน คิดว่าเกี่ยวข้องกับเงิน ต้องมีความรู้ การสร้างความมั่งคั่ง มีเงินมาเกี่ยวข้อง” (หญิง, อายุ 24 ปี)

4.1.4.2 ทักษะคิดต่อความจำเป็นในเรียนรู้ด้านการลงทุนของเด็กอายุ 7–17 ปี ของผู้สอน

ทักษะคิดต่อความจำเป็นในเรียนรู้ด้านการลงทุนของเด็กอายุ 7–17 ปี ผู้สอนมีความเห็นที่แตกต่างกันตามช่วงอายุของผู้สอน ดังนี้

- ผู้สอนที่มีอายุช่วง 20–30 ปี

ผู้สอนที่มีอายุช่วง 20–30 ปี ทั้งหมดมีความเห็นว่าจำเป็น โดยให้ความเห็นที่แตกต่างกันบ้าง ผู้สอนจำนวน 4 คน มีความเห็นว่า เด็กอายุ 7–17 ปี มีความจำเป็นต้องเรียนรู้ด้านการลงทุน เนื่องจากคนส่วนใหญ่อยู่ได้ด้วยเงิน การได้เริ่มก่อนจึงได้เปรียบ เรียนเป็นพื้นฐานเหมือนกับที่สอนวิชาเลข จากที่หลายวิชาแม้จะเกี่ยวข้องกับการลงทุนอย่างเศรษฐศาสตร์ก็ไม่ได้สอนในส่วนที่พื้นฐานมาก ๆ อย่างการออม จากพื้นฐานทางครอบครัวของเด็กแต่ละที่ที่แตกต่างกัน ซึ่งบางครอบครัวอาจไม่สามารถสอนได้ จนเมื่อเด็กเหล่านี้ได้โตขึ้นได้เพิ่มจำนวนของผู้ใหญ่ที่เป็นหนี้โดยที่ไม่รู้ตัว

ประกอบกับการที่ปัจจุบันการหาเงินเปลี่ยนแปลงไปแล้วอายุเท่าไรก็สามารถหาเงินได้จากสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

“จำเป็น ถ้ามีเงินจะเอาเงินไปต่อเงินได้ เด็กควรมีความรู้พื้นฐานด้านเงิน รู้ดีกว่าไม่รู้ ... พื้นฐานที่ทุกคนควรเรียนเหมือนเลข ทุกวันนี้เราอยู่ได้ด้วยเงิน มีเงินก้อนสุดท้ายจะต่อ ยอดยังไง” (หญิง, อายุ 26 ปี)

“จำเป็น ได้เริ่มก่อน ในเรื่องออมเงิน ซื้อสลากออมสิน จากการวางแผน เก็บเงินออมเงินก่อน เพราะเศรษฐศาสตร์ไม่ได้สอนการออม” (หญิง, อายุ 26 ปี)

“จำเป็น เนื่องจากปัจจุบัน อายุเท่าไรก็สามารถหาเงินได้ เช่น จาก Youtube อย่างเก๋ไก๋ ... ขายตัวละครในเกม ก็เป็นการค้าขาย” (หญิง, อายุ 25 ปี)

“จำเป็น โดพอ [เด็กอายุ] 17 โก่ลับบรรลุนิติภาวะแล้ว อย่างน้อยรู้จักการออม การเงินเด็กควรรู้ เพราะพ่อแม่ไม่ให้แตะเรื่องการเงินเลย พ่อทำงาน ไม่รู้จักการวางแผน เริ่มไม่ดี ปลาย อาจจะเป็นหนี้ได้” (หญิง, อายุ 24 ปี)

ผู้สอนที่มีอายุช่วง 20-30 ปี คนสุดท้ายมีความเห็นว่ามีความจำเป็นเช่นกัน แต่ควรเป็นความรู้ขั้นพื้นฐานมาก ๆ เท่านั้น เนื่องจากคิดว่าเด็กควรรู้เรื่องอื่นมากกว่าเช่นเรื่องคุณธรรม และจะสอนก็ต่อเมื่อเด็กมีความสนใจเท่านั้น

“จำเป็น เป็นแบบง่าย ๆ ซ้อมมาขายไปได้กำไรไปต่อยอด ... เด็กควรรู้เรื่องอื่นมากกว่า อย่างคุณธรรม การให้ เรื่องนี้ถ้าสนใจจริง ๆ ค่อยสอน ...” (หญิง, อายุ 28 ปี)

- ผู้สอนที่มีอายุ 50 ปี ขึ้นไป

ผู้สอนที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่จำนวน 2 คน จาก 3 คน มีความเห็นว่า เด็กอายุ 7-17 ปี มีความจำเป็นในการเรียนด้านการลงทุน แต่ควรเริ่มที่อายุ 14 ปี หรือช่วงมัธยม เนื่องจาก เด็กวัยนี้เริ่มคิดมีรายได้ด้วยตนเอง และเริ่มรู้เรื่องการลงทุนการจากสอนในห้องเรียนแล้ว โดยสอนในเรื่องของการเปรียบเทียบผลตอบแทนของการลงทุน

“ไม่จำเป็น [เด็กอายุ] 7-13 ควรรู้การฝากเงินกับธนาคาร ... มัธยม อายุ 14 ควรเริ่มรู้เรื่องการลงทุน ลงทุนอันไหนได้ผลตอบแทนดีสุด” (ชาย, อายุ 56 ปี)

“จำเป็นตอน[เด็กอายุ] 14 ควรเริ่มให้ความรู้การเก็บออมเพื่อไปสู่การลงทุน ไม่ใช่มีแค่ธนาคาร มีการออมที่ประเภทอย่างไรบ้างที่ให้ดอกคุ้มค่า ... [เด็กอายุ] 14 เริ่มคิดมีรายได้ด้วยตนเอง ...” (ชาย, อายุ 60 ปี)

ในทางตรงกันข้ามก็มีผู้สอนที่มีอายุ 50 ปี ขึ้นไป 1 คน จาก 3 คน ให้ความเห็นว่าไม่มีความจำเป็น เนื่องจากยังไม่มียุติภาวะที่เพียงพอ จากประสบการณ์ที่ยังน้อย อาจ

ตัดสินใจได้ไม่ดีพอจากแนวคิดขณะนั้น ควรเริ่มที่ตอนเรียนมหาวิทยาลัยในปีที่ 2 จากการศึกษาที่สามารถตัดสินใจใช้เงินได้เองแล้ว ระหว่างนั้นให้ใช้การสังเกตผู้ใหญ่ไปก่อน

“[เด็กอายุ] 7-14 ปี อาจจะยังไม่มีวุฒิภาวะพอ ไม่จำเป็น [เด็กอายุ] 15 จะเริ่มคิดเรื่องเงิน ... [การศึกษาระดับมหาวิทยาลัย] ปี 2 ไปแล้วจะดีกว่า มีวุฒิภาวะ [การศึกษาระดับมหาวิทยาลัย] ปี 1 ยังคิดว่าเป็นนักเรียน ม.ปลาย ... วุฒิภาวะคือ มีความคิดประสบการณ์ ในแต่ละการเลือก การตัดสินใจใช้เงิน หรือลงทุน มองผู้ใหญ่ตอนเกิดปัญหา ว่าเขาคิดยังไง ควรจำสิ่งดีๆ ... ทำให้วิเคราะห์เองได้ ... คิดว่าวิธีคิดคนรุ่นใหม่ไม่น่าจะเป็นไปได้” (ชาย, อายุ 70 ปี)

ตารางที่ 4.1 แสดงสรุปทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างต่อการลงทุน

กลุ่มตัวอย่าง	ความจำเป็นในการเรียนการสอนการลงทุนสำหรับเด็กอายุ 7-17 ปี		ไม่จำเป็น	ทัศนคติต่อการลงทุนของกลุ่มตัวอย่าง	อิทธิพลทางการเงินของผู้ปกครอง (กลุ่มเด็กและผู้ปกครอง)
	จำเป็น				
	ในช่วงอายุ 7-17 ปี	ไม่ในทุกช่วงอายุ 7-17 ปี			
เด็กอายุ 7-17 ปี	เด็กจำนวน 3 คน จาก 9 คน	-	เด็กจำนวน 5 คน จาก 9 คน	<p>- การลงทุน "ไม่" ได้รับความสำคัญ จากมีเงินที่ผู้ปกครองให้ใช้อยู่แล้ว และคิดว่าตัวเองยังเด็กเกินไปที่จะลงทุน</p> <p>- เพื่อเป็นรายได้อีกทางหนึ่ง เพื่อเตรียมตัวลงทุนก่อน เนื่องจากการลงทุนต้องใช้เวลาพอสมควร ลงทุนเพื่อไปซื้อของที่อยากได้ หรือทำในสิ่งที่ชอบ</p>	<p>- ผู้ปกครองมีอิทธิพลทางการเงินกับเด็กค่อนข้างสูง จากผู้ปกครองเป็นคนถือเงินของเด็กไว้ แต่ก็คิดว่าเด็กที่ให้ความเห็นเพิ่มเติมที่ต่างออกไปจำนวน 1 คน จาก 5 คน ที่คิดว่าผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อการเงินต่ำ โดยให้เหตุผลว่าเป็นเงินของตัวเองแล้ว โดยเด็กกลุ่มนี้ทั้งหมดมีผู้ปกครองช่วยเหลือกับออมเงินให้</p> <p>- เด็กอายุ 7-17 ปี ที่มีความเห็นว่าการลงทุนมีความจำเป็น มีความเห็นว่าผู้ปกครองมีอิทธิพลทางการเงินในระดับปานกลาง กล่าวคือ เด็กบริหารจัดการการเงินเองภายใต้การควบคุมของผู้ปกครอง</p>

ตารางที่ 4.1 แสดงสรุปทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างต่อการลงทุน (ต่อ)

กลุ่มตัวอย่าง	จำเป็น		ไม่จำเป็น	ทัศนคติต่อการลงทุนของกลุ่มตัวอย่าง	อิทธิพลทางการเงินของผู้ปกครอง (กลุ่มเด็กและผู้ปกครอง)
	ในช่วงอายุ 7-17 ปี	ไม่มีทุกช่วงอายุ 7-17 ปี			
ผู้ปกครองเด็กอายุ 7-17 ปี	ผู้ปกครองจำนวน 2 คน จาก 8 คน เห็นว่าจำเป็น และควรสอนตั้งแต่อายุ 7 ปี เพราะเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องเตรียมพร้อม ผู้ปกครองจำนวน 1 คน จาก 8 คน เห็นว่าจำเป็น แต่ควรประกอบกับฐานะครอบครัวด้วย	ผู้ปกครองจำนวน 3 คน จาก 8 คน เห็นว่าจำเป็นตั้งแต่เริ่มอายุ 10 ปีขึ้นไป เพื่อให้สื่อสารเรื่อง	ผู้ปกครองจำนวน 2 คน จาก 8 คน เห็นว่าไม่จำเป็น เพราะยังเด็กอยู่	อันดับที่หนึ่ง จำนวน 5 คน จาก 8 คน - มองว่าการลงทุนมีความจำเป็นกับชีวิตจากปัจจัยทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน และจากความรู้ที่ได้เคยศึกษามา อันดับที่สอง จำนวน 3 คน จาก 8 คน - มีความกังวลในการลงทุนจากการไม่มีความรู้	แบ่งได้ 3 ประเภท (1) ผู้ปกครองจัดการทั้งหมด จำนวน 4 คน จาก 8 คน เนื่องจากผู้ปกครองมองว่าเด็กยังอายุไม่เยอะ อาจบริหารจัดการเองไม่เป็น หรือทำไม่ได้เท่าที่ผู้ปกครอง (2) ผู้ปกครองให้อิสระเด็กในการบริหารเงินเอง จำนวน 2 คน จาก 8 คน มองว่าเด็กสามารถจัดการเองได้ เนื่องจากมีการสอนการจัดการเรื่องเงินตั้งแต่มองเห็นเด็กเล็กกว่าปัจจุบันเพื่อเตรียมพร้อมแล้ว (3) เด็กบริหารการเงินเองภายใต้การควบคุมของผู้ปกครอง จำนวน 2 คน จาก 8 คน โดยมองว่าเป็นการให้โอกาสในการจัดการกับเด็กแต่ยังคงมีความกังวลเรื่องการใช้เงินของเด็กจึงไม่ได้ทำการให้อิสระอย่างเต็มที่

ตารางที่ 4.1 แสดงสรุปทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างต่อการลงทุน (ต่อ)

กลุ่มตัวอย่าง	ความจำเป็นในการเรียนการสอนการลงทุนสำหรับเด็กอายุ 7-17 ปี		ทัศนคติต่อการลงทุนของกลุ่มตัวอย่าง	อิทธิพลทางการเงินของผู้ปกครอง (กลุ่มเด็กและผู้ปกครอง)
	จำเป็นในช่วงอายุ 7-17 ปี	ไม่จำเป็น		
ผู้เชี่ยวชาญการลงทุน	การลงทุนเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝน ซึ่งอย่างน้อยยังได้เปรียบ ทั้งด้านเทคนิคและด้านทัศนคติ อาจเริ่มจากการสอนการออมก่อน ซึ่งเห็นด้วยกับช่วงอายุ 7-17 ปี	-	ผู้เชี่ยวชาญการลงทุน 1 คนจาก 8 คน เห็นว่าการลงทุนเป็นสิ่งที่ดีเป็นแต่ควรเริ่มที่อายุ 17 ปีไปแล้ว เพราะใกล้จะเรียนต่อที่มหาวิทยาลัยและทำงาน มีรายได้เป็นของตัวเอง ก่อนหน้านั้นเรียนรู้จากครอบครัว	ผู้เชี่ยวชาญการลงทุนจำนวน 3 คน จาก 8 คน เห็นว่าการลงทุนเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน สามารถทำได้แม้อายุจะมาก ผู้เชี่ยวชาญการลงทุนจำนวน 3 คน จาก 8 คน เห็นว่าการลงทุนเพื่อปกป้องและบริหารเงิน ผู้เชี่ยวชาญการลงทุนจำนวน 2 คน จาก 8 คน เห็นว่าการลงทุนมีความเสี่ยงสูง การลงทุนมีหลากหลายแบบให้เลือกตามลักษณะของผู้ลงทุน
ผู้สอน	ผู้สอนที่มีอายุช่วง 20-30 ปี ทั้งหมดจำนวน 5 คนมีความเห็นว่าจำเป็น โดยให้ความเห็นที่แตกต่างกันบ้าง ผู้สอนจำนวน 4 คน ให้เหตุผลว่าคนส่วนใหญ่อยู่ได้ด้วยเงิน การได้เริ่มก่อนจึงได้เปรียบ จากพื้นฐานทางครอบครัวของเด็กแต่ละที่	ผู้สอนที่มีอายุ 50 ปี ขึ้นไป ส่วนใหญ่ จำนวน 2 คนจาก 3 คนมีความเห็นว่าเด็กอายุ 7-17 ปี มีความจำเป็นในการเรียนด้านการลงทุน แต่ควรเริ่มที่อายุ 14 ปี	ผู้สอนที่มีอายุ 50 ปี ขึ้นไป 1 คน จาก 3 คน ให้ความเห็นว่า ไม่มีภาวะที่จำเป็น เนื่องจากยังไม่มีความรู้เพียงพอ	ผู้สอนจำนวน 3 คน จาก 8 คน ระบุว่าเมื่อนี้ถึงการลงทุนจะนึกถึงเงิน โดยให้เหตุผลว่าทุกอย่างในชีวิตต้องใช้เงินในการขับเคลื่อน - ผู้สอนจำนวน 3 คน จาก 8 คนมีความเห็นว่า การลงทุนคือความเสี่ยง โดยผู้สอน 1 ใน 3 คนนี้ มีความเห็นเพิ่มเติมว่าตนเองอาจไม่เหมาะสมกับการลงทุน เนื่องจากลักษณะการใช้ชีวิต และความเครียดที่เกิดขึ้น

ตารางที่ 4.1 แสดงสรุปทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างต่อการลงทุน (ต่อ)

กลุ่มตัวอย่าง	ความจำเป็นในการเรียนการสอนการลงทุนสำหรับเด็กอายุ 7-17 ปี		ทัศนคติต่อการลงทุนของกลุ่มตัวอย่าง	อิทธิพลทางการเงินของผู้ปกครอง (กลุ่มเด็กและผู้ปกครอง)
	จำเป็นในช่วงอายุ 7-17 ปี	ไม่จำเป็น		
	แตกต่างกันแต่ผู้สอนที่มีอยู่ช่วง 20-30 ปี คนสุดท้ายให้ความเห็นที่ต่างออกไปคือ ควรเป็นความรู้ขั้นพื้นฐานมาก ๆ และให้ความสำคัญเรื่องอื่นมากกว่าเช่น คุณธรรม	หรือช่วงมัธยม เนื่องจากเด็กวัยนี้เริ่มคิดมีรายได้ด้วยตนเอง และเริ่มรู้เรื่องการลงทุนจากการจากสอนในห้องเรียนแล้ว ให้ใช้การสังเกตผู้ใหญ่ไปก่อน	<p>- ผู้สอนจำนวน 1 คน จาก 8 คน มีความเห็นว่า ทำการลงทุนเพื่อผลตอบแทนให้ใช้กับความต้องการลงทุนของตัวเอง</p> <p>- ผู้สอน 1 คน จาก 8 คน ให้ความเห็นว่า การลงทุนควรมีความรู้ และเลือกให้เหมาะสมกับตัวเอง ตามความมั่งคั่งที่ต้องการสร้างขึ้นจากการลงทุนนั้น</p>	

หมายเหตุ กลุ่มเด็กอายุ 7-17 ปี ไม่รู้จักการลงทุน 1 คน

4.2 ความรู้ด้านการลงทุน

ความรู้ ความเข้าใจ ด้านการลงทุน ทางผู้วิจัยจะแบ่งเป็นความรู้ด้านการลงทุนของทั้ง 4 กลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้เห็นถึงความแตกต่างหรือความคล้ายคลึงของแต่ละกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ เด็กอายุ 7-17 ปี ผู้ปกครองของเด็กอายุ 7-17 ปี ผู้เชี่ยวชาญการลงทุน และผู้สอน ดังนี้

4.2.1 ความรู้ด้านการลงทุนของเด็กอายุ 7-17 ปี

ความรู้ด้านการลงทุน สำหรับกลุ่มเด็กอายุ 7-17 ปี จำนวน 5 คนจาก 9 คน เห็นความสำคัญของการออม จากการสอนของผู้ปกครอง หรือ โรงเรียน เด็กอายุ 7-17 ปี เด็กจำนวน 8 คนจาก 9 คน รู้จักการฝากธนาคารและเอาเงินใส่กระปุกออมเงิน เด็กจำนวน 7 คนจาก 9 คน พอจะรู้วิธีในการลงทุนให้เงินเพิ่มขึ้น โดยวิธีด้านการลงทุนทำธุรกิจ ค้าขาย ผ่านช่องทางต่าง ๆ ส่วนใหญ่จะเป็นทางด้านออนไลน์ เด็กจำนวน 1 คนจาก 9 คนที่เริ่มรู้จักการลงทุนอื่น เช่น หุ้น

“การเก็บเงิน ชื่อของที่ชอบได้ การลงทุน คือ การทำให้เงินมีมากขึ้น ชื่อของราคาไม่แพง มาขายราคาแพง” (หญิง, อายุ 10 ปี)

“เอาเงินทำให้ให้มากขึ้น โดยฝากธนาคาร ออม เปิดร้านขายของออนไลน์ ... ฝากเงิน ได้ดอกเบี้ย ... ขายของ เก็บเงินลูกค้า เอาเข้าแบงค์ ได้กำไรเท่านี้ควรคิดเท่าไร ลงทุนโฆษณาใน IG และ Facebook ด้วย” (หญิง, อายุ 15 ปี)

“หุ้น ออมเงินไปซื้อหุ้น แต่ไม่เห็นใครจะทำไร ... ต่อคิวซื้อรองเท้าแบรนด์ที่ร้านมาขาย ต่อในราคาแพงกว่า ... คิดว่าไม่รู้เรื่องการลงทุนเลย คิดว่าขายของไม่ใช่การลงทุน รู้บ้างการขายของแบบ Beginner ...” (ชาย, อายุ 16 ปี)

“เก็บเงิน ในตอนอนาคต เดี่ยวเกิดอะไรขึ้นมาไม่มี ลงทุนแล้วเงินเอามาเก็บ ... ทำไงให้เงินเพิ่มเยอะ หาเสริมเงิน ปลูกพืชขาย ขายของ ขายแดงโม ...” (ชาย, อายุ 8 ปี)

“คิดว่าลงทุนกับการออมคือสิ่งเดียวกัน ลงทุนแล้วได้ผลกำไร ออม ใช้จ่ายเหลือเก็บ ใช้จ่ายชื่อของ ... ลงทุนไม่รู้ ออม มีกระปุก ไข่ใส่เหรียญ กระเป๋าดัง ไข่ใส่แบงค์ เอาไข่ใส่ต่อ จะแยกถ้าชื่อของ จะใส่ถุง” (ชาย, อายุ 17 ปี)

4.2.2 ความรู้ด้านการลงทุนของผู้ปกครองของเด็กอายุ 7-17 ปี

- ในด้านผู้ปกครองให้ความเห็นที่หลากหลาย โดยผู้ปกครอง จำนวน 5 คนจาก 9 คน ระบุว่ามีความรู้ด้านการลงทุนในหุ้นมากที่สุด

“หุ้น เก็บปันผลในหุ้นใหญ่พื้นฐาน ...” (หญิง, อายุ 50 ปี)

“ตลาดหุ้น โบรกเกอร์ ...” (ชาย, อายุ 52 ปี)

“... มี IC , หุ่น ศึกษาเอง” (หญิง, อายุ 38 ปี)

- อันดับผู้ปกครองจำนวน 4 คน จาก 9 คน ระบุว่ามีความรู้ด้านการลงทุนในกองทุนรวม

“... กองทุน RMF ...” (หญิง, อายุ 50 ปี)

“... กองทุน เพราะไม่มีเวลาบริหาร สร้างบ้านอยู่ ...” (ชาย, อายุ 52 ปี)

“กองทุน มี IC ...” (หญิง, อายุ 38 ปี)

- ผู้ปกครองจำนวน 2 คนจาก 9 คน ระบุว่ามีความรู้ด้านการลงทุนในประกัน

“... ประกันชีวิตแบบออมทรัพย์ ได้ดอกทุกปี ...” (หญิง, อายุ 50 ปี)

“ลงทุนไม่เสี่ยง ประกัน ... ประกันสะสมทรัพย์ ระยะสั้น ไม่ชอบเสี่ยงสูง” (หญิง, อายุ

46 ปี)

- ผู้ปกครองจำนวน 2 คนจาก 9 คน ระบุว่ามีความรู้ด้านการลงทุนในเงินฝากธนาคาร

“... ฝากเงินธนาคาร, ...” (หญิง, อายุ 50 ปี)

“... มีฝากธนาคาร ในออมทรัพย์” (หญิง, อายุ 51 ปี)

- ผู้ปกครองระบุว่ามีความรู้เกี่ยวกับพันธบัตรรัฐบาล การทำธุรกิจ TFEX และสะสม

แสดมปี อย่างละ 1 คน

“... พันธบัตรรัฐบาลศึกษาอยู่...” (หญิง, อายุ 50 ปี)

“ลงทุนไม่เสี่ยง ...ทำธุรกิจ ...” (หญิง, อายุ 46 ปี)

“... สะสมแสดมปี อาจมีราคาขึ้นไป” (ชาย, อายุ 52 ปี)

- และผู้ปกครองจำนวน 2 คนจาก 9 คน ระบุว่าไม่มีความรู้ด้านการลงทุนเลย

“คิดว่าไม่มี เพราะไม่เคยทำธุรกิจ ไม่เคยค้าขาย ...” (หญิง, อายุ 51 ปี)

“ไม่มีเลย ไม่คิดว่าจะลงทุน ... รับความเสี่ยงไม่ได้ เพราะไม่ได้ทำงานแล้ว...” (หญิง,

อายุ 53 ปี)

4.2.3 ความรู้ด้านการลงทุนของผู้เชี่ยวชาญการลงทุน

- ความรู้ด้านการลงทุน สำหรับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญการลงทุน จำนวน 7 คน จาก 8 คน ระบุว่ามีความรู้ด้านการลงทุนในเรื่องหุ้น

“ทฤษฎีรู้เกือบหมด ... หุ้นสามัญ” (ชาย, อายุ 43 ปี)

“... สอบ CFA วุฒิใช้เป็นผู้จัดการกองทุน ทำให้รู้จักการลงทุนในทุกรูปแบบ แต่ชอบหุ้นสามัญ” (ชาย, อายุ 44 ปี)

“หุ้นสามัญ ...” (ชาย, อายุ 60 ปี)

- ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คนจาก 8 คน ระบุว่ามีความรู้เกี่ยวกับตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (TFEX) และจำนวน 5 คนจาก 8 คน ระบุว่ามีความรู้เกี่ยวกับสัญญาอนุพันธ์ (Derivative Warrant)

“...Warrant, TFEX เทรดรายวัน มองว่าเป็นกระแสเงินสด คนละอย่างกับการลงทุน...”
(หญิง, อายุ 36 ปี)

- อันดับที่สอง 5 คน จาก 8 คน ระบุว่ามีความรู้เกี่ยวกับกองทุนรวม

“...กองทุน...” (หญิง, อายุ 36 ปี)

“... กองทุน...” (ชาย, อายุ 25 ปี)

- อันดับที่สาม จำนวน 4 คนจาก 8 คน ระบุว่ามีความรู้เกี่ยวกับพันธบัตร หรือหุ้นกู้

“... หุ้นกู้ ...”

- อันดับสี่ จำนวน 3 คนจาก 8 คน ระบุว่ามีความรู้เกี่ยวกับสลากออมสิน และประกัน

“สลากออมสิน, ..., ประกัน” (หญิง, อายุ 36 ปี)

- อันดับห้า จำนวน 3 คนจาก 8 คน ระบุว่ามีความรู้เกี่ยวกับสัญญาการซื้อขายส่วนต่าง

(Contract for Difference)

“..., เงินตราต่างประเทศ Forex” (ชาย, อายุ 25 ปี)

- อันดับหก จำนวน 2 คนจาก 8 คน ระบุว่ามีความรู้เกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์

“ธุรกิจเช่า Air bnb, ลงทุนบ้าน อสังหาเพื่อเช่าต้องมีเงินสด, ...” (หญิง, อายุ 36 ปี)

“เช่าอสังหา บ้าน เพราะได้ทรัพย์สินด้วย เป็นมรดกได้, ...” (หญิง, อายุ 64 ปี)

- ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 2 คนจาก 8 คน ระบุว่ามีความรู้เกี่ยวกับการทำธุรกิจ

“..., มีธุรกิจอื่น, ...” (หญิง, อายุ 36 ปี)

- ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 2 คน จาก 8 คน ระบุว่ามีความรู้เกี่ยวกับเงินฝากธนาคาร

“..., ฝากธนาคาร” (หญิง, อายุ 64 ปี)

- ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 1 คนจาก 8 คน คือ ระบุว่ามีความรู้เกี่ยวกับทอง

“..., ทอง, ...” (หญิง, อายุ 64 ปี)

4.2.4 ความรู้ด้านการลงทุนของผู้สอน

ความรู้ด้านการลงทุน สำหรับกลุ่มผู้สอนจำนวน 5 คน จาก 8 คน มีความรู้ด้านการลงทุนในเรื่องของกองทุนรวม

“ไม่ค่อยมีความรู้การลงทุน ที่รู้จักบ้าง คือ กองทุน LMF RMF ...” (ชาย, อายุ 60 ปี)

“กองทุนรวม LTF, RMF, ...” (หญิง, อายุ 28 ปี)

“...มีซื้อกองทุน ความเสี่ยงต่ำ กองทุนประเภทตราสารหนี้” (หญิง, อายุ 26 ปี)

“กองทุนรวมศึกษาเอง” (หญิง, อายุ 26 ปี)

“กองทุน รู้สึกง่ายกว่า เรียนการเงิน...” (หญิง, อายุ 26 ปี)

- ผู้สอนจำนวน 4 คนจาก 8 คน มีความรู้ด้านการลงทุนในเงินฝากธนาคาร

“ฝาก Bank เอาดอกเบี้ย Income แบบไม่ออกแรง ...” (หญิง, อายุ 25 ปี)

“... หาที่ออมมีดอกเบี้ยเพิ่ม” (หญิง, อายุ 26 ปี)

- ผู้สอนจำนวน 3 คนจาก 8 คน มีความรู้ด้านการลงทุนในประกัน

“... ประกันชีวิตสะสมทรัพย์” (ชาย, อายุ 60 ปี)

- ผู้สอนจำนวน 3 คนจาก 8 คน มีความรู้ด้านการลงทุนในหุ้น

“..., ออมหุ้น, ...” (หญิง, อายุ 28 ปี)

ผู้ปกครองระบุว่ามีความรู้ด้านการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ การทำธุรกิจ ทอง พันธบัตร หรือหุ้นอยู่อย่างละ 1 คน และผู้ปกครองจำนวน 1 คน ระบุว่าไม่มีความรู้ด้านการลงทุน

“... รู้คอนโดมาขายต่อ หรือเอาที่มาขายต่อ, ทำธุรกิจ ขายเสื้อผ้าออนไลน์มีกำไร ค่าคอม จากเฟิร์ม” (หญิง, อายุ 25 ปี)

“... ชื่อทอง ทั้งของจริง และกระดาษ” (หญิง, อายุ 28 ปี)

“... Bond...” (ชาย, อายุ 60 ปี)

“... แต่ความรู้ไม่มีเลย ถ้าทำอะไรแบบผลตอบแทนดี เสี่ยงต่ำ ไม่นานเกินไป เพราะไม่มีเวลา” (ชาย, อายุ 70 ปี)

4.3 การเริ่มรู้จักการลงทุน

จากการสัมภาษณ์พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เริ่มรู้จักการลงทุน คือ ช่วงอายุ 16–20 ปี เป็นอายุที่กลุ่มตัวอย่างเริ่มรู้จักการลงทุนมากที่สุด รองลงมาคือ 11–15 ปี ตามมาด้วย 7–10 ปี และ 21–25 ปี ตามลำดับ ซึ่งมีรายละเอียดในทุกช่วงอายุที่กลุ่มตัวอย่างเริ่มรู้จักการลงทุน แสดงดังตารางที่ 4.2 ที่แสดงให้เห็นถึงแนวโน้ม การเกาะกลุ่มของช่วงอายุที่กลุ่มตัวอย่างเริ่มรู้จักการลงทุน ได้มากขึ้น

ตารางที่ 4.2 แสดงอายุที่กลุ่มตัวอย่างเริ่มรู้จักการลงทุน

ช่วงอายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
7-10 ปี	5	15.15
11-15 ปี	6	18.18
16-20 ปี	9	27.27
21-25 ปี	4	12.12
26-30 ปี	2	6.06
31-35 ปี	1	3.03
36-40 ปี	2	6.06
41-45 ปี	1	3.03
จำไม่ได้	1	3.03
ยังไม่รู้จักการลงทุน	2	6.06
	33	100

นอกจากนี้ แหล่งข้อมูลที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รู้จักกับการลงทุนมากที่สุด คือ สถาบันการศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วยโรงเรียนและมหาวิทยาลัย ลำดับถัดไปคือ ครอบครัว และตามมาด้วยเพื่อนหรือคนรู้จัก อีกทั้งยังมีแหล่งข้อมูลที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างรู้จักกับการลงทุนอื่นๆ ได้แก่ โทรทัศน์ ธนาคาร สื่อออนไลน์ และหนังสือ ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 แสดงแหล่งข้อมูลที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างรู้จักกับการลงทุน

แหล่งข้อมูลในการรู้จักการลงทุน	จำนวน	ร้อยละ
สถาบันการศึกษา	11	33.33
ครอบครัว	8	24.24
เพื่อน หรือคนรู้จัก	7	21.21
โทรทัศน์	3	9.09
ธนาคาร	2	6.06
สื่อออนไลน์	1	3.03
หนังสือ	1	3.03
	33	100

4.4 สถานที่และรูปแบบการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสม สำหรับเด็กอายุ 7-17 ปี

กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นในเรื่องรูปแบบการเรียนการสอนการลงทุน ดังนี้

4.4.1 สถานที่สำหรับการเรียนการสอนการลงทุน

กลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นในด้านสถานที่สำหรับการเรียนการสอนการลงทุน ที่เหมาะสมสำหรับเด็กอายุ 7-17 ปี ได้แก่ โรงเรียน บ้าน เรียนนอกบ้านหรือนอกโรงเรียน และทางออนไลน์

กลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นเรื่องสถานที่สำหรับการเรียนการสอนการลงทุนที่โรงเรียนมากที่สุดถึง จำนวน 22 คนจาก 33 คนด้วยเหตุผลที่ว่าเด็กใช้ชีวิตประจำวันในโรงเรียนมากที่สุด ควรจะใส่เข้าไปในหลักสูตรการเรียน โดยอาจอยู่ในวิชาแนะแนว วิชาทางเลือก หรือชมรมตามความสนใจ และควรเชิญวิทยากรภายนอกที่มีความรู้ด้านการลงทุน โดยตรงมาแบ่งปันให้ประสบการณ์กับเด็กบ้าง ซึ่งการสอนในโรงเรียนนี้ควรมีการเรียนการสอนควบคู่กับที่บ้านประกอบกันไปด้วย กล่าวคือมีการสอนผู้ปกครองของเด็กให้มีความรู้ที่ถูกต้องกับการลงทุน

ลำดับถัดมาจึงเป็นการสอนที่บ้าน โดยครอบครัวของเด็กเองที่จำนวน 10 คนจาก 33 คน กลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นว่า การสอนที่บ้านจะทำให้เด็กมีสมาธิในการเรียนมากกว่า และกลัวผู้สอนไม่มีความรู้เพียงพอ

ในส่วนของการเรียนนอกบ้านหรือนอกโรงเรียน มีความเห็นใกล้เคียงกับการเรียนทางออนไลน์ ที่จำนวน 7 คนจาก 33 คน และ จำนวน 6 คนจาก 33 คน ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างที่ให้ความเห็นว่าควรเรียนข้างนอกบ้านหรือนอกโรงเรียน ให้เหตุผลว่า ที่บ้านอาจสอนไม่ได้ และโรงเรียนไม่มีกิจกรรมในการสอนเรื่องการลงทุน อยากได้เป็นกิจกรรม Work Shop ที่เด็กได้ลงมือจริง จากผู้สอนที่ประสบการณ์การลงทุนโดยตรง และไม่ทราบอีกจำนวน 1 คนจาก 33 คนซึ่งกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผลว่า ขึ้นอยู่กับการทำการตลาดและข้อกฎหมาย

ข้อสังเกตที่พบ สถานที่สำหรับการเรียนการสอนการลงทุน สำหรับเด็กอายุ 7-17 ปี ประเภทกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีความเห็นว่าที่โรงเรียนมีความเหมาะสมเป็นส่วนมาก ยกเว้นแต่เพียงกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กอายุ 7-17 ปี เองที่มีความเห็นที่หลากหลาย และกลุ่มตัวอย่างผู้เชี่ยวชาญการลงทุนที่ให้ความสำคัญกับการเรียนในที่โรงเรียนและที่บ้านใกล้เคียงกันมาก ควรสอนควบคู่กันไป

“ในโรงเรียน อาจมีวิชาหรือกิจกรรมพิเศษเสริมขึ้นในโรงเรียน” (ชาย, อายุ 52 ปี)

“ไปเรียนข้างนอก คิดว่าโรงเรียนไม่มีกิจกรรม ... อาจเป็นวิธีแนวคิด อาจารย์ที่จบการลงทุน หรือส่วนมหาลัย มาสอนแล้วจับกลุ่มเช่าห้องเรียน” (หญิง, อายุ 15 ปี)

“เด็กเข้า Internet ได้แล้ว สามารถหาความรู้ทางเน็ต Youtube ... พ่อแม่ควรปลูกฝังให้ด้วย” (หญิง, อายุ 24 ปี)

“ห้องเรียน เป็นชีวิตประจำวันของเด็ก เพราะใช้เวลาในห้องเรียนเป็นส่วนใหญ่ กลับบ้าน
ควรผ่อนคลาย ...” (หญิง, อายุ 26 ปี)

“สอนในโรงเรียน เพราะสำคัญในชีวิต เชิญผู้มีประสบการณ์มาบรรยายเพิ่มเติม แบบ
แนะนำเป็นช่วง ๆ ให้เห็นความสำคัญ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการออม เอมละ 1-2 ครั้ง เชิญบรรยาย 1 ชม
ต่อครั้ง คิดว่าควรอยู่สถาบันการศึกษา เพราะใกล้ชีวิตเด็ก แต่ก็กลัวครูสอนไม่ได้ เพราะไม่มีความรู้
ควรเริ่มลงทุน เพราะใกล้ทำงานแล้ว ถ้าเด็กยังไม่คิด” (ชาย, อายุ 60 ปี)

“อยากให้สอนในโรงเรียน แนะนำการวางแผนการเงิน ไม่ใช่แค่วางแผนอาชีพ แต่รวม
กับอาชีพไปด้วย และสอนในสถาบันเหมือน The Brain เป็นเรื่องนี้โดยเฉพาะ ควรเรียนทั้งเด็กและ
ผู้ปกครอง แต่เรียนแยกกัน” (ชาย, อายุ 25 ปี)

4.4.2 รูปแบบกิจกรรมในการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสมกับเด็กอายุ 7-17 ปี

รูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสมกับเด็กอายุ 7-17 ปีตามความเห็น
ของทั้ง 4 กลุ่มตัวอย่าง (33 คน) ความเห็นอันดับที่หนึ่งคือ การบรรยายในห้องเรียนและมีทฤษฎี
(จำนวน 20 คน) อันดับต่อมาคือ เป็นกิจกรรมลงมือปฏิบัติ 3 กิจกรรม (จำนวนอย่างละ 19 คน) คือ
กิจกรรมลงมือปฏิบัติเชิงทักษะ (จำนวน 19 คน) จำลองการลงทุน (จำนวน 19 คน) และลงทุนปฏิบัติ
จริง (จำนวน 19 คน) อันดับที่สาม คือ ให้เด็กทำกิจกรรมแบบเป็นกลุ่ม (จำนวน 9 คน) อันดับทีสี่คือ
กิจกรรมแบบเกม (จำนวน 5 คน) อันดับที่ยี่ห้า จำนวน 2 กิจกรรม คือ การเรียนแบบออนไลน์ผ่านเว็บไซต์
(จำนวน 3 คน) และการเรียนรู้จากครอบครัว (จำนวน 3 คน)

อันดับที่หก สามารถแบ่งได้เป็น 4 ประเภท คือ (1) ประเภทสื่อสารสนเทศที่ใช้ในการสอน
ได้แก่ กิจกรรมที่ภาพประกอบ (จำนวน 2 คน) การใช้การ์ตูน (จำนวน 2 คน) การสื่อสารผ่านวิดีโอ
(จำนวน 2 คน) และการใช้ภาพเคลื่อนไหวแอนิเมชัน (จำนวน 2 คน) (2) ประเภทลักษณะการสอน ได้แก่
การสอนแนว Case study โดยตัวอย่างให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น (จำนวน 2 คน) การสอนแบบ
เปรียบเทียบประกอบกับยกตัวอย่าง (จำนวน 2 คน) การให้ผู้สอนเป็นเพียงที่ปรึกษาคอยชี้แนะแนวทาง
เท่านั้น โดยให้เด็กเลือกการลงทุนเองตามความสนใจ (จำนวน 2 คน) และการเรียนรู้จากการฟัง
ประสบการณ์ของผู้สอน (จำนวน 2 คน) (3) ประเภทวิชา ได้แก่ การเป็นหนึ่งในการสอนแนะนำ
ในโรงเรียนควบคู่กับการแนะนำอาชีพ (จำนวน 2 คน) (4) ประเภทการเสียค่าใช้จ่าย ได้แก่ การเรียน
นอกโรงเรียนตามคอร์สที่เสียค่าใช้จ่ายที่สอนการลงทุนที่มีอยู่แล้ว (จำนวน 2 คน)

และอันดับที่เจ็ด สามารถแบ่งได้เป็น 5 ประเภท คือ (1) ประเภทกิจกรรมในการเรียน ได้แก่
การให้การบ้าน (จำนวน 1 คน) การให้แบบฝึกหัด (จำนวน 1 คน) การมีเอกสารประกอบให้อ่าน
(จำนวน 1 คน) (2) ประเภทสื่อสารสนเทศที่ใช้ในการสอน ได้แก่ การใช้ภาพ Infographic (จำนวน 1 คน)

การสอนเชิงแบบนิทาน(จำนวน 1 คน) การสอนผ่าน Power Point (จำนวน 1 คน) (3) ประเภทการเรียน จากประสบการณ์ ได้แก่ การเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยาย (จำนวน 1 คน) การเรียนรู้จากนักธุรกิจ ตัวจริงที่ประสบความสำเร็จ (จำนวน 1 คน) และการปฏิบัติจริง โดยมีการวิเคราะห์ผลย้อนหลังตลอด การเรียนติดตามระยะยาว 3- 5 ปี (จำนวน 1 คน) (4) ประเภทการเรียนแบบไม่เสียค่าใช้จ่ายออนไลน์ ได้แก่ อ่านจากเพจเฟซบุ๊ก (จำนวน 1 คน) อ่านจากเว็บไซต์พันทิป (จำนวน 1 คน) การเรียนรู้ผ่าน Youtube (จำนวน 1 คน) และการเรียนผ่านคอร์สไม่เสียค่าใช้จ่าย (จำนวน 1 คน) (5) เรียนผ่านโปรแกรมจำลองหุ้น เรียนผ่านโปรแกรมหุ้นจำลอง Click2Win (จำนวน 1 คน)

“... ทฤษฎี เหมาะกับคนไม่ออกข้างนอก ปฏิบัติจริงเป็นกลุ่ม ซึ่งผลของปัจจัยอื่น ๆ ใน การลงทุน เกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันแบบ Real time ทำจริง” (ชาย, อายุ 15 ปี)

“พื้นฐานทั่วไปง่าย ไม่ลึกซึ้ง คือนั่งเรียนพื้นฐานในห้องเรียน มีการแข่งขันกลุ่ม คิด แแผนการลงทุนไป เป็น workshop” (หญิง, อายุ 51 ปี)

“กว้าง ๆ ก่อน ให้รู้หลายด้าน ที่จะได้กำไรผลตอบแทน ไม่เสี่ยง มีให้เอาเงินไปฝากให้ เด็กรู้จักออม ทุกประเภทควรสอน เป็นบรรยายและทฤษฎี ประสบการณ์ ครูสอนกว้าง บอกเล่น ประสบการณ์ ทำไงเก็บใจ ให้เด็กขายของ ...มีคอร์ส เด็กรุ่นจิ๋ว เปิดตำรา เอกสาร หนังสือพิมพ์ จาก นักธุรกิจที่ประสบความสำเร็จที่สอนการลงทุนเยอะมาก ...พ่อแม่สอนเทคนิคให้ลูก ...” (หญิง, อายุ 64 ปี)

“ได้ลงมือปฏิบัติ ถ้าไม่เห็นภาพ ไม่เชื่อ ไม่สนใจ ...เล่นเป็นกลุ่ม Long term [ระยะเวลา] 3-5 ปี แล้วเอามาวิเคราะห์...” (หญิง, อายุ 50 ปี)

“[เด็กอายุ] 7-12 ปี จากครอบครัว ทางบ้านมีการสอนให้เห็นความจำเป็น ดีกว่าบังคับให้ เขาเรียน เพราะน้อยคนจะชอบ ให้ดูผลลัพธ์ระยะนี้ เขาจะเข้าใจ ...มัธยม ไปตามสถาบันที่เขาสอน ให้ ลองศึกษาดู เพราะมหาลัยจะตัดสินใจด้วยตัวเอง แต่คิดว่าลำบาก ไม่มีคนชี้แนะแนวทาง ...เป็นกลุ่ม มีคนให้ปรึกษา ใช้ Click2win ให้ลองได้ ให้ครูเป็นไกด์มากกว่า เพราะความจำเป็นไม่เหมือนกัน เป็น ปัจจุบันบุคคล ความอดทนแต่ละคนไม่เท่ากัน” (ชาย, อายุ 43 ปี)

บทที่ 5

การอภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่อง “รูปแบบการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสม สำหรับเด็กอายุ 7-17 ปี” มีวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อทราบรูปแบบการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสม สำหรับเด็กอายุ 7-17 ปี ซึ่งสามารถสรุปอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

- 5.1 ทักษะของกลุ่มตัวอย่างต่อการลงทุน
- 5.2 ความรู้ด้านการลงทุน
- 5.3 การเริ่มรู้จักการลงทุน
- 5.4 สถานที่และรูปแบบการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสม สำหรับเด็กอายุ 7-17 ปี
- 5.5 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร
- 5.6 ข้อจำกัดในงานวิจัยและข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

5.1 ทักษะของกลุ่มตัวอย่างต่อการลงทุน

5.1.1 ทักษะต่อการลงทุนตามความเห็นในด้านความจำเป็นของเด็กอายุ 7-17 ปี และอิทธิพลทางการเงินของผู้ปกครองตามความเห็นของเด็ก

ผลการวิจัยพบว่าเด็กจำนวน 5 คน จากทั้งหมด 9 คน มีความเห็นว่าการลงทุนนั้นยังไม่มีความจำเป็น และเด็กจำนวน 3 คน เห็นว่าการลงทุนมีความจำเป็น และจำนวน 1 คน ไม่รู้จักการลงทุน

5.1.1.1 ทักษะต่อการลงทุนของเด็กอายุ 7-17 ปี และอิทธิพลทางการเงินของผู้ปกครองตามความเห็นของเด็ก ที่มีความเห็นว่าการลงทุนไม่มีความจำเป็น

- ทักษะต่อการลงทุนของเด็กอายุ 7-17 ปี ที่มีความเห็นว่าการลงทุนไม่มีความจำเป็น

เด็กอายุ 7-17 ปี ที่มีความเห็นว่าการลงทุนไม่มีความจำเป็นจำนวน 5 คน จากเหตุผลที่ว่า คิดว่าการลงทุนไม่ได้มีความสำคัญ จากมีเงินที่ผู้ปกครองให้ใช้อยู่แล้ว และคิดว่าตัวเองยังเด็กเกินไปที่จะลงทุน

- อิทธิพลทางการเงินของผู้ปกครองต่อเด็กอายุ 7–17 ปี ตามความเห็นของเด็ก ที่มีความเห็นว่าการลงทุนไม่มีความจำเป็น

เด็กอายุ 7-17 ปี ที่มีความเห็นว่าการลงทุนไม่มีความจำเป็นเด็กจำนวน 4 คน จาก 5 คน มีความเห็นว่าคุณปกครองมีอิทธิพลทางการเงินกับเด็กค่อนข้างสูง ผู้ปกครองเป็นคนถือเงินของเด็กไว้ แต่ก็มียุติที่ให้ความเห็นเพิ่มเติมที่ต่างออกไปจำนวน 1 คนจาก 5 คนที่คิดว่าผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อการเงินต่ำ โดยให้เหตุผลว่าเป็นเงินของตัวเองแล้ว โดยเด็กกลุ่มนี้ทั้งหมดมีผู้ปกครองช่วยเก็บออมเงินให้

5.1.1.2 ทักษะคิดต่อการลงทุนของเด็กอายุ 7-17 ปี และอิทธิพลทางการเงินของผู้ปกครองตามความเห็นของเด็ก ที่มีความเห็นว่าการลงทุนมีความจำเป็น

- ทักษะคิดต่อการลงทุนของเด็กอายุ 7-17 ปี ที่มีความเห็นว่าการลงทุนมีความจำเป็น

เด็กอายุ 7-17 ปี จำนวน 3 คน จาก 9 คน เห็นว่าการลงทุนมีความจำเป็น โดยให้เหตุผลว่าเพื่อเป็นรายได้ช่องทางหนึ่ง เพื่อเตรียมตัวลงทุนก่อน เนื่องจากการลงทุนต้องใช้ประสบการณ์ ลงทุนเพื่อไปซื้อของที่อยากได้ หรือทำในสิ่งที่ชอบ

- อิทธิพลทางการเงินของผู้ปกครองต่อเด็กอายุ 7–17 ปี ตามความเห็นของเด็ก ที่มีความเห็นว่าการลงทุนมีความจำเป็น

เด็กอายุ 7-17 ปี ที่มีความเห็นว่าการลงทุนมีความจำเป็น มีความเห็นว่าคุณปกครองมีอิทธิพลทางการเงินในระดับปานกลาง กล่าวคือ เด็กบริหารจัดการเงินเองภายใต้การควบคุมของผู้ปกครอง

ทักษะคิดของเด็กอายุ 7-17 ปี ส่วนใหญ่เห็นว่าการลงทุนไม่มีความจำเป็นนั้น เนื่องจากเงินที่ผู้ปกครองให้ใช้อยู่แล้ว และคิดว่าตัวเองยังเด็กเกินไปที่จะลงทุน ซึ่งผลการวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับ Proposition ที่ 1 ที่เสนอว่าการลงทุนนั้นมีความจำเป็นกับเด็ก

5.1.2 ทักษะคิดต่อการลงทุนของผู้ปกครองเด็กอายุ 7-17 ปี อิทธิพลทางการเงินต่อเด็กอายุ 7–17 ปี ตามความเห็นของผู้ปกครอง และทักษะคิดต่อความจำเป็นในเรียนรู้ด้านการลงทุนของเด็กอายุ 7–17 ปี ของผู้ปกครอง

5.1.2.1 ทักษะคิดต่อการลงทุนของผู้ปกครองของเด็กอายุ 7-17 ปี

ผู้ปกครองจำนวน 5 คน จาก 8 คน มองว่าการลงทุนมีความจำเป็นกับชีวิต จากปัจจัยทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน และจากความรู้ที่ได้เคยศึกษามา อันดับที่สองจำนวน 3 คน จาก 8 คน มีความกังวลในการลงทุนจากการไม่มีความรู้

5.1.2.2 อิทธิพลทางการเงินต่อเด็กอายุ 7-17 ปี ตามความเห็นของผู้ปกครอง สามารถแบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ (1) ผู้ปกครองจัดการทั้งหมด จำนวน 4 คน จาก 8 คน เนื่องจากผู้ปกครองมองว่าเด็กยังอายุไม่เยอะ อาจบริหารจัดการเองไม่เป็น หรือทำได้ไม่ดีเท่าผู้ปกครอง (2) ผู้ปกครองให้อิสระเด็กในการบริหารเงินเอง จำนวน 2 คน จาก 8 คน โดยมองว่าเด็กสามารถจัดการเองได้ เนื่องจากมีการสอนการจัดการเรื่องเงินตั้งแต่ยังเป็นเด็กเล็กกว่าปัจจุบันเพื่อเตรียมพร้อมแล้ว และ (3) เด็กบริหารจัดการเงินเองภายใต้การควบคุมของผู้ปกครอง จำนวน 2 คน จาก 8 คน โดยมองว่าเป็นการให้โอกาสในการจัดการกับเด็ก อย่างไรก็ตามผู้ปกครองยังคงมีความกังวลเรื่องการใช้เงินของเด็กจึงไม่ได้ทำการให้อิสระอย่างเต็มที่

5.1.2.3 ทักษะคิดต่อความจำเป็นในเรียนรู้ด้านการลงทุนของเด็กอายุ 7-17 ปี ของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองส่วนใหญ่จำนวน 6 คน จาก 8 คน เห็นว่าเด็กมีความจำเป็นในเรียนรู้ด้านการลงทุน โดยมีรายละเอียด ดังนี้ ผู้ปกครองจำนวน 3 คน จาก 8 คน เห็นว่า จำเป็นต้องรู้แต่ควรเริ่มอายุ 10 ปีขึ้นไปเพื่อให้สื่อสารรู้เรื่อง ผู้ปกครองจำนวน 2 คน จาก 8 คน เห็นว่า จำเป็นและควรสอนตั้งแต่อายุ 7 ปี เพราะเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องเตรียมพร้อม ผู้ปกครองจำนวน 1 คน จาก 8 คน เห็นว่า จำเป็น แต่ควรประกอบกับฐานะครอบครัวด้วย และผู้ปกครองจำนวน 2 คน จาก 8 คน เห็นว่า ไม่จำเป็น เพราะยังเด็กอยู่

ทัศนคติต่อการลงทุนของผู้ปกครอง สอดคล้องกับ Proposition ที่ 1 ที่เสนอว่าการลงทุนมีความจำเป็น ซึ่งผู้ปกครองที่เห็นว่าจำเป็นนั้นส่วนใหญ่จะเป็นความเห็นที่ว่า จำเป็น แต่ควรเริ่มอายุ 10 ปีขึ้นไปเพื่อให้สื่อสารรู้เรื่อง ซึ่งไม่สอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้ของเพียเจต์ ที่กำหนดเป็นทฤษฎีการพัฒนาระดับปัญญาตามวัย ตามลำดับขั้น (พจนดัตร์ สำเร็จกิจเจริญ, 2553) ในขั้นที่สามคือ ขั้นปฏิบัติการคิดด้านรูปธรรม อายุ 7-11 ปี ที่กล่าวว่า พฤติกรรมของเด็กวัยนี้ มีการพัฒนาด้านความคิด ความจำ และสติปัญญา สามารถเข้าใจเหตุผล และแก้ปัญหาในรูปแบบรูปธรรมได้ และยังสามารถสนทนาและเข้าใจความคิดของผู้อื่นได้ดี

นอกจากนี้ทัศนคติต่อการลงทุนของผู้ปกครองส่วนใหญ่ให้ความเห็นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการลงทุน (ศิริดา นวลประดิษฐ์, 2551) คือ การปกป้องเงินทุน ที่ป้องกันเงินจากความเสียหายระดับมหภาคที่ไม่สามารถควบคุมได้ ในเรื่องของความจำเป็นทางเศรษฐกิจ แต่ก็มีผู้ปกครองบางส่วนไม่มั่นใจในการลงทุน ซึ่งไม่สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องความเสี่ยงจากการลงทุนในระดับจุลภาค (ศิริดา นวลประดิษฐ์, 2551) ที่สามารถควบคุมได้ด้วยการบริหารจัดการ โดยการจัดการตามแนวคิดนี้จะเป็นเพียงการจัดการด้านการเงินเพียงเท่านั้น ไม่รวมการจัดการความรู้

5.1.3 ทักษะต่อการลงทุนของผู้เชี่ยวชาญการลงทุน และทัศนคติต่อความจำเป็นในเรียนรู้ด้านการลงทุนของเด็กอายุ 7–17 ปี ของผู้เชี่ยวชาญการลงทุน

5.1.3.1 ทักษะต่อการลงทุนของผู้เชี่ยวชาญการลงทุน

ผู้เชี่ยวชาญการลงทุนจำนวน 3 คน จาก 8 คน เห็นว่า การลงทุนเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน สามารถทำได้แม้อายุจะมาก ผู้เชี่ยวชาญการลงทุนจำนวน 3 คน จาก 8 คน เห็นว่า การลงทุนเพื่อปกป้องและบริหารเงิน ผู้เชี่ยวชาญในการลงทุนจำนวน 2 คน จาก 8 คน เห็นว่า การลงทุนมีหลากหลายแบบให้เลือกตามลักษณะของผู้ลงทุน

5.1.3.2 ทักษะต่อความจำเป็นในเรียนรู้ด้านการลงทุนของเด็กอายุ 7-17 ปี ของผู้เชี่ยวชาญการลงทุน

ผู้เชี่ยวชาญการลงทุนจำนวน 7 คน จาก 8 คน เห็นว่าการลงทุนมีความจำเป็น โดยให้เหตุผลว่า การลงทุนเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝน ยิ่งอายุน้อย ยิ่งได้เปรียบ ทั้งด้านเทคนิคและด้านทัศนคติ อาจเริ่มจากการสอนการออมก่อน ซึ่งเห็นด้วยกับช่วงอายุ 7-17 ปี แต่มีผู้เชี่ยวชาญการลงทุน 1 คน จาก 8 คน เห็นว่าการลงทุนเป็นสิ่งที่จำเป็น แต่ควรเริ่มที่ อายุ 17 ปี ไปแล้ว เพราะใกล้จะเรียนต่อที่มหาวิทยาลัย และทำงาน มีรายได้เป็นของตัวเอง ก่อนหน้านั้นเรียนรู้จากครอบครัว

ทัศนคติของผู้เชี่ยวชาญการลงทุนเกือบทั้งหมดเห็นว่า เด็กอายุ 7-17 ปี มีความจำเป็นในการลงทุน สอดคล้องกับ Proposition ที่ 1 และความเห็นของผู้เชี่ยวชาญการลงทุน สอดคล้องกับแนวคิดวัตถุประสงค์การลงทุน (ศิริดา นวลประดิษฐ์, 2551) ซึ่งมีทั้ง 4 วัตถุประสงค์ คือ เพื่อเพิ่มค่าของเงินทุน ผลตอบแทนประจำสม่ำเสมอ การปกป้องเงินทุน และผลตอบแทนผสมในการบริหารเงินในรูปแบบต่าง ๆ ในเหมาะสมกับตนเอง

5.1.4 ทักษะต่อการลงทุนของผู้สอน และทัศนคติต่อความจำเป็นในเรียนรู้ด้านการลงทุนของเด็กอายุ 7–17 ปี ของผู้สอน

5.1.4.1 ทักษะต่อการลงทุนของผู้สอน

ผู้สอนจำนวน 3 คน จาก 8 คน ระบุว่าเมื่อนึกถึงการลงทุนจะนึกถึงเงิน โดยให้เหตุผลว่าทุกอย่างในชีวิตต้องใช้เงินในการขับเคลื่อน ผู้สอนจำนวน 3 คน จาก 8 คน มีความเห็นว่า การลงทุนคือความเสี่ยง โดยผู้สอน 1 ใน 3 คนนี้ มีความเห็นเพิ่มเติมว่าตนเองอาจไม่เหมาะสมกับการลงทุน เนื่องจากลักษณะการใช้ชีวิต และความเครียดที่เกิดขึ้น ผู้สอนจำนวน 1 คน จาก 8 คน มีความเห็นว่า ทำการลงทุนเพื่อผลตอบแทนที่ตรงกับความต้องการของตัวเอง และผู้สอน 1 คน จาก 8 คน เห็นว่า การลงทุนควรมีความรู้ และเลือกให้เหมาะสมกับตัวเอง ตามความมั่งคั่งที่ต้องการ

สร้างขึ้นจากการลงทุนนั้น ความเห็นนี้ใกล้เคียงกับความเห็นข้างต้น คือเลือกตามลักษณะความต้องการตามแต่ละบุคคลที่แตกต่างกัน โดยที่ต้องมีความรู้ทางการลงทุนประกอบไปด้วย

5.1.4.2 ทักษะคิดต่อความจำเป็นในเรียนรู้ด้านการลงทุนของเด็กอายุ 7-17 ปีของผู้สอน

ทักษะคิดต่อความจำเป็นในเรียนรู้ด้านการลงทุนของเด็กอายุ 7-17 ปี ผู้สอนมีความเห็นที่แตกต่างกันตามช่วงอายุของผู้สอน สามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

- ผู้สอนที่มีอายุช่วง 20–30 ปี ทั้งหมดจำนวน 5 คนมีความเห็นว่า จำเป็น โดยให้ความเห็นที่แตกต่างกันบ้าง ผู้สอนจำนวน 4 คน ให้เหตุผลว่า คนส่วนใหญ่อยู่ได้ด้วยเงิน การได้เริ่มก่อนจึงได้เปรียบ จากพื้นฐานทางครอบครัวของเด็กแต่ละที่ที่แตกต่างกัน แต่ผู้สอนจำนวน 1 ท่าน เห็นว่าการเรียนรู้ด้านการลงทุนของเด็กควรเป็นความรู้ขั้นพื้นฐานมาก ๆ และควรให้ความสำคัญเรื่องอื่นมากกว่า เช่น คุณธรรมและการให้ เป็นต้น

- ผู้สอนที่มีอายุ 50 ปี ขึ้นไป ผู้สอนที่มีอายุ 50 ปี ขึ้นไป ส่วนใหญ่จำนวน 2 คนจาก 3 คนมีความเห็นว่าเด็กอายุ 7-17 ปี มีความจำเป็นในการเรียนด้านการลงทุน แต่ควรเริ่มที่อายุ 14 ปี หรือช่วงมัธยม เนื่องจากเด็กวัยนี้เริ่มคิดมีรายได้ด้วยตนเอง และเริ่มรู้เรื่องการลงทุนจากการสอนในห้องเรียนแล้ว แต่ในทางตรงกันข้ามก็มีผู้สอนที่มีอายุ 50 ปี ขึ้นไป 1 คน จาก 3 คน ให้ความเห็นว่า ไม่มีความจำเป็น เนื่องจากยังไม่มีความรู้ที่เพียงพอ ให้ใช้การสังเกตผู้ใหญ่ไปก่อน

ทัศนคติของผู้สอนส่วนใหญ่ต่อความจำเป็นการลงทุนของเด็กอายุ 7-17 ปี สอดคล้องกับ Proposition ที่ 1 ที่กล่าวว่า การลงทุนมีความจำเป็นกับเด็ก นอกจากนี้ทัศนคติการลงทุนของผู้สอนส่วนใหญ่ ยังสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการลงทุน (ศิริดา นวลประดิษฐ์, 2551) ได้แก่ การเพิ่มค่าของเงินทุน ผลตอบแทนประจำสม่ำเสมอ การปกป้องเงินทุน และผลตอบแทนผสม โดยจะเลือกแบบไหนนั้น ขึ้นอยู่กับความต้องการตามแต่ละบุคคลที่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตามทัศนคติของผู้สอนบางส่วนไม่สอดคล้องกับแนวคิดความเสี่ยงในการลงทุนระดับจุลภาค (ศิริดา นวลประดิษฐ์, 2551) ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการภายใน ซึ่งเป็นการจัดการที่เกี่ยวข้องกับเงิน แต่จากความเห็นของผู้สอนบางส่วนเป็นความเสี่ยงจากด้านอารมณ์และความไม่รู้ ซึ่งเป็นปัจจัยภายในทางสภาพจิตใจ

5.2 ความรู้ด้านการลงทุน

ความรู้ด้านการลงทุนของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 33 คน สามารถแบ่งตามลักษณะของการลงทุน ได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ การลงทุนในสินทรัพย์มีตัวตน และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2556)

จากผลการสัมภาษณ์พบว่า ในกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม ซึ่งมีทั้งผู้มีความรู้ด้านการลงทุน และผู้ที่ไม่มีความรู้ด้านการลงทุนซึ่งจะอยู่ในกลุ่มผู้ปกครองเด็กอายุ 7-17 ปี อายุ 51 และ 53 ปี จำนวน 2 คน จาก 8 คน เนื่องจากไม่เคยศึกษาด้านการลงทุน และผู้สอนอายุ 70 ปี จำนวน 1 คน จาก 8 คน เนื่องจากไม่เคยศึกษาด้านการลงทุนและไม่มีเวลา ดังตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 แสดงความรู้ด้านการลงทุนตามประเภทสินทรัพย์การลงทุน

กลุ่ม ตัวอย่าง	สินทรัพย์มีตัวตน		สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	
	สังหาริมทรัพย์	อสังหาริมทรัพย์	สินทรัพย์ในตลาดเงิน	สินทรัพย์ในตลาดทุน
เด็กอายุ 7-17 ปี	- ธุรกิจ (7 คน)	-	- ฝากเงินในธนาคาร (9 คน)	- หุ้นสามัญ (1 คน)
ผู้ปกครอง เด็กอายุ 7-17 ปี	- ธุรกิจ (1 คน) - สะสมแสตมป์ (1 คน)	- กองทุนรวม อสังหาริมทรัพย์ (1 คน)	- ฝากเงินในธนาคาร (2 คน) - ประกันชีวิตสะสมทรัพย์ (2 คน) - กองทุนรวมตลาดเงิน (1 คน)	- หุ้นสามัญ (5 คน) - ตราสารหนี้ (1 คน) - กองทุนรวมตลาดทุน (4 คน) - สัญญาซื้อขายล่วงหน้า (TFEX) (1 คน)
ผู้เชี่ยวชาญ การลงทุน	- ธุรกิจ (2 คน) - กองทุนรวม สังหาริมทรัพย์ (5 คน) - ทองคำ (1 คน)	- กองทุนรวม อสังหาริมทรัพย์ (5 คน) - ซื้อ/ขาย และให้ เช่า อสังหาริมทรัพย์ (2 คน)	- ฝากเงินในธนาคาร (2 คน) - สลากออมทรัพย์ (3 คน) - ประกันชีวิตสะสมทรัพย์ (3 คน) - กองทุนรวมตลาดเงิน (5 คน) - สัญญาการซื้อขายส่วนต่าง (Contract for Difference) (3 คน)	- หุ้นสามัญ (7 คน) - ตราสารหนี้ (4 คน) - กองทุนรวมตลาดทุน (5 คน) - สัญญาซื้อขายล่วงหน้า (TFEX) (5 คน) - ใบสำคัญแสดงสิทธิ อนุพันธ์ (Derivative Warrant) (5 คน)
ผู้สอน	- ธุรกิจ (1 คน) - ทองคำ (1 คน)	- ซื้อ/ขายและให้ เช่า อสังหาริมทรัพย์ (1 คน)	- ฝากเงินในธนาคาร (4 คน) - ประกันชีวิตสะสมทรัพย์ (3 คน) - กองทุนรวมตลาดเงิน (3 คน) - สัญญาการซื้อขายส่วนต่าง (Contract for Difference) (1 คน)	- หุ้นสามัญ (3 คน) - กองทุนรวมตลาดทุน (5 คน)
หมายเหตุ ตัวอย่างหนึ่งท่านอาจมีความรู้ด้านการลงทุนในสินทรัพย์มากกว่าหนึ่งอย่าง				

จากตารางที่ 5.1 จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้ด้านการลงทุนในสินทรัพย์ที่ค่อนข้างหลากหลาย แม้ในผู้เชี่ยวชาญการลงทุนเองก็ไม่ได้มีความรู้ด้านการลงทุนในสินทรัพย์ทุกประเภท มีเพียงความรู้เฉพาะทางในด้านการลงทุนที่ตนเองมีความชำนาญหรือมีความสนใจเท่านั้น

ข้อสังเกตอย่างหนึ่งที่พบในเด็กอายุ 7-17 ปี และผู้ปกครองเด็กอายุ 7-17 ปี คือเด็กเกือบทุกคน (จำนวน 8 คน จาก 9 คน) มีความรู้ด้านการลงทุนน้อยกว่าหรือเท่ากับผู้ปกครองของตน และเพียง 1 คน จาก 9 คน ที่มีความรู้ด้านการลงทุนมากกว่าผู้ปกครองของตนเอง

5.3 การเริ่มรู้จักการลงทุน

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวน 33 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เริ่มรู้จักการลงทุน โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุ 16-20 ปี เป็นกลุ่มตัวอย่างเริ่มรู้จักการลงทุนมากที่สุด รองลงมาคือช่วงอายุ 11-15 ปี ตามด้วยช่วงอายุ 7-10 ปี และช่วงอายุ 21-25 ปี ตามลำดับ ซึ่งเป็นช่วงอายุที่ยังอยู่ในวัยเรียนหรือช่วงทำงานช่วงแรก

การเริ่มรู้จักการลงทุนของกลุ่มตัวอย่างในสามอันดับแรกมีความสอดคล้องใกล้เคียงกับ Proposition ที่ 1 ที่ว่า เด็กช่วงอายุ 7-17 ปีมีความจำเป็นในการเรียนรู้ด้านการลงทุน เนื่องจากเป็นช่วงที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เริ่มรู้จักการลงทุนแล้ว

อีกทั้งช่วงอายุดังกล่าวยังสอดคล้องกับ แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ของเพียเจต์ เป็นทฤษฎีการพัฒนาทางสติปัญญาตามวัย ตามลำดับขั้น (พจนดัตร์ สำเร็จกิจเจริญ, 2553) ในขั้นที่ 3 และ 4 คือ ขั้นปฏิบัติการคิดด้านรูปธรรม อายุ 7-11 ปี พฤติกรรมของเด็กวัยนี้ มีการพัฒนาด้านความคิด ความจำ และสติปัญญา สามารถเข้าใจเหตุผล และแก้ปัญหาในรูปแบบรูปธรรมได้ และขั้นปฏิบัติการคิดด้วยนามธรรม อายุ 11-15 ปี พฤติกรรมของเด็กวัยนี้จะเริ่มมีความคิดแบบผู้ใหญ่ สามารถหาเหตุผลจากนอกจากข้อมูลที่มีอยู่ สามารถคิดในแนววิทยาศาสตร์ กล่าวคือ คิดแบบมีหลักการ เป็นเหตุเป็นผลจากทฤษฎี ตั้งสมมติฐาน และสามารถเห็นด้วยกับความคิดที่อาจเป็นไปได้ เด็กวัยนี้สามารถสร้างทฤษฎีด้วยตนเองกับทุกสิ่งทุกอย่าง รวมถึงสิ่งที่ไม่มีความจำเป็นต้องไม่ได้ด้วย ซึ่งในเด็กอายุ 15-17 ปี พฤติกรรมของเด็กวัยนี้ มีอายุไม่ได้แตกต่างอย่างมีนัยยะสำคัญจากขั้นปฏิบัติการคิดด้วยนามธรรมมากนัก ทางผู้วิจัยจึงจัดให้อยู่ในขั้นเดียวกัน คือขั้นการคิดก่อนการเป็นเป็นผู้ใหญ่ ตามข้อกำหนดกฎหมายของประเทศไทย (บทบัญญัติ ม.1448 ป.พ.พ.)

นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างระบุว่า แหล่งข้อมูลที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างได้รู้จักกับการลงทุนมากที่สุด ได้แก่สถาบันการศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วยโรงเรียนและมหาวิทยาลัย รองลงมาคือครอบครัว ตามมาด้วยเพื่อนหรือคนรู้จัก นอกจากนี้ยังมีแหล่งข้อมูลที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างรู้จักกับการ

ลงทุน ได้แก่ โทรทัศน์ ธนาคาร สื่อออนไลน์ และหนังสือ เป็นต้น ซึ่งจะเห็นได้จากแหล่งข้อมูลนี้ สัมพันธ์กับสถานที่ที่กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นให้เป็นที่ในการเรียนการสอนการลงทุนสำหรับเด็กอายุ 7-17 ปีอีกด้วย (หัวข้อ 5.4.1)

5.4 สถานที่และรูปแบบในการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสม สำหรับเด็กอายุ 7-17 ปี

5.4.1 สถานที่สำหรับการเรียนการสอนการลงทุนของเด็กอายุ 7-17 ปี

กลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นในด้านสถานที่สำหรับการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสมที่สุดสำหรับเด็กอายุ 7-17 ปี ได้แก่ โรงเรียน รองลงมาคือบ้าน ถัดมาคือเรียนนอกร้านหรือนอกโรงเรียน และอันดับสุดท้ายคือเรียนทางออนไลน์

ตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่าโรงเรียนมีความเหมาะสมเป็นส่วนมากในการเรียนการสอนการลงทุน นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้เชี่ยวชาญการลงทุนให้ความสำคัญกับการเรียนการสอน ทั้งในที่โรงเรียนและที่บ้าน และควรสอนควบคู่กันไป ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กอายุ 7-17 ปี ระบุสถานที่ที่ค่อนข้างหลากหลาย

Proposition ที่ 4 เสนอว่าการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสมกับเด็กอายุ 7-17 ปี ควรจะสอนในโรงเรียน บรรจุเป็นหนึ่งในวิชาเรียนหลัก เนื่องจากการลงทุนเป็นทักษะที่ต้องเรียนรู้ และลงมือปฏิบัติ จึงจะเกิดความเข้าใจที่แท้จริง

ผลการวิจัยข้างต้นสอดคล้องกับ Proposition ที่ 4 เพียงบางส่วน กล่าวคือกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ระบุว่า สถานที่ในการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสมคือสอนในโรงเรียน อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างบางส่วนเห็นว่าควรบรรจุเป็นหนึ่งในวิชาเรียนหลัก ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างอีกบางส่วนเห็นว่าควรเป็นทั้งในวิชาแนะแนวหรือวิชาเลือก

5.4.2 รูปแบบกิจกรรมในห้องเรียนในการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสมกับเด็กอายุ 7-17 ปี

รูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสมกับเด็กอายุ 7-17 ปี กลุ่มตัวอย่างได้ให้ความเห็นที่หลากหลายถึง 32 รูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนการลงทุน โดยสามารถเรียงลำดับได้ตามตารางที่ 5.2

ตารางที่ 5.2 แสดงรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสมกับเด็กอายุ 7-17 ปี

อันดับ	แนวคิด/ทฤษฎีรูปแบบการเรียนการสอน	รูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสมกับเด็กอายุ 7-17 ปี	จำนวนผู้ตอบ (คน)
1	แบบบรรยาย	การบรรยายในห้องเรียนและมีทฤษฎี	20
2	<p>กิจกรรมลงมือปฏิบัติเชิงทักษะ</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาทักษะและกระบวนการแก้ปัญหาให้เหตุผล และสื่อสาร นำเสนอทางคณิตศาสตร์ - สอดคล้องกับพฤติกรรมด้านทักษะพิสัย ทฤษฎีลำดับขั้นการเรียนรู้ของเบนจามิน บลูม <p>จำลองการลงทุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - แสดงบทบาท - การสอนภาษาที่เน้นเนื้อหาสถานการณ์จริง <p>ลงทุนปฏิบัติจริง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทดลอง - การสืบหาความรู้ 	<p>กิจกรรมลงมือปฏิบัติ</p> <p>ประกอบด้วย 3 กิจกรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมลงมือปฏิบัติเชิงทักษะ - จำลองการลงทุน - ลงทุนปฏิบัติจริง 	<p>19</p> <p>19</p> <p>19</p>
3	<p>ให้เด็กทำกิจกรรมแบบเป็นกลุ่ม</p> <ul style="list-style-type: none"> - โมเดลชิปปา ในแนวคิดแบบกลุ่มและการเรียนแบบร่วมมือ - โครงงาน - แบ่งกลุ่ม ตามความถนัด หรือสนใจผู้เรียนในกลุ่ม - กลุ่มระดมสมองชั่วคราว - รูปแบบ แอลที (Learning Together) โดยคณะความสามารถ - รูปแบบ จีไอ (Group Investigation) เป็นการให้ผู้เรียนช่วยกันค้นหาข้อมูล แบบคณะความสามารถ โดยให้คนไม่เก่งเลือกก่อน - รูปแบบ เอสทีเอดี (Student Teams Achievement Division) เป็นการแบ่งกลุ่ม โดยคณะความสามารถ มีการทำแบบทดสอบ และนำคะแนนไปหาพัฒนาการ - รูปแบบ จักซอร์ว โดยคณะความสามารถ โดยได้เนื้อหาคนละส่วน และหาคนกลุ่มอื่นที่มีเนื้อหาแบบเดียวกัน ตั้งเป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เพื่อถกเถียงและทำความเข้าใจร่วมกัน - แบบร่วมมือ 	ให้เด็กทำกิจกรรมแบบเป็นกลุ่ม	9

ตารางที่ 5.2 แสดงรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสมกับเด็กอายุ 7-17 ปี (ต่อ)

อันดับ	แนวคิด/ทฤษฎีรูปแบบการเรียนการสอน	รูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอน การลงทุนที่เหมาะสมกับเด็กอายุ 7-17 ปี	จำนวน ผู้ตอบ (คน)
4	กิจกรรมแบบเกม - การใช้ปัญหาเป็นพื้นฐาน - การเรียนรู้แบบค้นพบ เป็นการให้ผู้เรียนค้นหา ความรู้ด้วยตนเอง - แบบอุปนัย เริ่มจากสถานการณ์ย้อนมาสรุปทฤษฎี - การเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัส - สอนจากสิ่งของหรือวัตถุในชีวิตประจำวัน - แอร์บาร์ด ทำให้สนใจก่อนเรียน - กิจกรรมใช้วัตถุที่มีรูปลักษณะ	กิจกรรมแบบเกม	5
5	การเรียนรู้แบบออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ - การสืบหาความรู้ - ศึกษาด้วยตนเอง - การทดลองคัดค้น เลือกลำดับการเรียนรู้ได้อย่างอิสระ - แบบวินเนทก้า ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยอัตราความเร็วที่ แตกต่างกัน การเรียนรู้จากครอบครัว - การใช้คำถาม - การค้นรูปแบบ - การสืบหาความรู้ - ทีมผู้สอน - สาทิต	จำนวน 2 กิจกรรม - การเรียนรู้แบบออนไลน์ผ่าน เว็บไซต์ - การเรียนรู้จากครอบครัว	3 3
6	ประเภทสื่อสารสนเทศที่ใช้ในการสอน - การใช้โฮตว้สดู	สามารถแบ่งได้เป็น 4 ประเภท (1) ประเภทสื่อสารสนเทศที่ใช้ใน การสอน - กิจกรรมที่ภาพประกอบ - การใช้การ์ตูน - การสื่อสารผ่านวิดีโอ - การใช้ภาพเคลื่อนไหวแอนิเมชัน	2 2 2 2

ตารางที่ 5.2 แสดงรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสมกับเด็กอายุ 7-17 ปี (ต่อ)

อันดับ	แนวคิด/ทฤษฎีรูปแบบการเรียนการสอน	รูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสมกับเด็กอายุ 7-17 ปี	จำนวนผู้ตอบ (คน)
6 (ต่อ)	<p>การสอนแนว Case study ให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น</p> <ul style="list-style-type: none"> - โมเดลชิปปา เน้นผู้เรียน และการสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้อื่น - การใช้ปัญหาเป็นพื้นฐาน - การเรียนรู้แบบค้นพบ - สืบสวนสอบสวน - โขจรคติส โดยตั้งคำถามให้ผู้เรียนหาคำตอบ - แก้ปัญหาตามอริยสัจ 4 - กลุ่มระดมสมองชั่วคราว <p>การสอนแบบเปรียบเทียบประกอบด้วยยกตัวอย่าง</p> <ul style="list-style-type: none"> - นิรันดร์ ที่สอนทฤษฎีก่อน แล้วจึงให้ตัวอย่าง <p>การให้ผู้สอนเป็นที่ปรึกษาและเด็กเลือกการลงทุนตามที่สนใจ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสอนตามความคาดหวัง - นิเทศ ให้โอกาสในการเรียนรู้ตามลำพัง โดยผู้สอนคอยช่วยเหลือ - ใช้ครูพี่เลี้ยง <p>การเรียนรู้จากการฟังประสบการณ์ของผู้สอน</p> <p>วิถีธรรมชาติ เรียนกับผู้ที่มีประสบการณ์จริง</p>	<p>(2) ประเภทลักษณะการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสอนแนว Case study ให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น - การสอนแบบเปรียบเทียบ ประกอบด้วยยกตัวอย่าง - การให้ผู้สอนเป็นที่ปรึกษาและเด็กเลือกการลงทุนตามที่สนใจ - การเรียนรู้จากการฟังประสบการณ์ของผู้สอน 	<p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p>
	<p>การเป็นหนึ่งในวิชาการสอนแนะแนวในโรงเรียนควบคู่กับการแนะอาชีพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - พฤติกรรมด้านจิตพิสัย ทฤษฎีลำดับขั้นการเรียนรู้ของเบนจามิน บลูม 	<p>(3) ประเภทวิชา</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเป็นหนึ่งในวิชาการสอนแนะแนวในโรงเรียนควบคู่กับการแนะอาชีพ 	2
	<p>การเรียนนอกโรงเรียนตามคอร์สที่เสียค่าใช้จ่ายที่สอนการลงทุนที่มีอยู่แล้ว</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบบบรรยาย - พฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย ทฤษฎีลำดับขั้นการเรียนรู้ของเบนจามิน บลูม 	<p>(4) ประเภทการเสียค่าใช้จ่าย</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเรียนนอกโรงเรียนตามคอร์สที่เสียค่าใช้จ่ายที่สอนการลงทุนที่มีอยู่แล้ว 	2

ตารางที่ 5.2 แสดงรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสมกับเด็กอายุ 7-17 ปี (ต่อ)

อันดับ	แนวคิด/ทฤษฎีรูปแบบการเรียนการสอน	รูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอน การลงทุนที่เหมาะสมกับเด็กอายุ 7-17 ปี	จำนวน ผู้ตอบ (คน)
7	<p>ประเภทกิจกรรมในการเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การใช้คำถาม - การใช้ปัญหาเป็นพื้นฐาน - การเรียนรู้แบบค้นพบ - พัฒนาทักษะและกระบวนการแก้ปัญหา ให้เหตุผล และสื่อสารทางคณิตศาสตร์ - เอ็กซ์พลซิท การสอนที่เน้นการทบทวนบ่อย ๆ - พฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย การเข้าใจจากการอ่าน ทฤษฎีลำดับขั้นการเรียนรู้ของเบนจามิน บลูม 	<p>สามารถแบ่งได้เป็น 5 ประเภท</p> <p>(1) ประเภทกิจกรรมในการเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การให้การบ้าน - การให้แบบฝึกหัด - การมีเอกสารประกอบให้อ่าน 	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
	<p>การใช้ภาพ Infographic และ การสอนผ่าน Power Point</p> <ul style="list-style-type: none"> - การใช้ภาพ Infographic และผ่าน Power Point สอดคล้องกับแนวคิดการใช้ไอศตวรรษ การสอนเชิงแบบนิทาน - การสอนเชิงนิทานไม่สอดคล้องกับแนวคิดใด 	<p>(2) ประเภทสื่อสารสนเทศที่ใช้ในการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การใช้ภาพ Infographic - การสอนเชิงแบบนิทาน - การสอนผ่าน Power Point 	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
	<p>การเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยาย</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบบบรรยาย - อภิปราย - จุดภาค - ทีมผู้สอน <p>การเรียนรู้จากนักธุรกิจตัวจริงที่ประสบความสำเร็จ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ใช้ครูพี่เลี้ยง - วิถีธรรมชาติ <p>การปฏิบัติจริง ประกอบการวิเคราะห์ติดตามระยะยาว 3-5 ปี</p> <ul style="list-style-type: none"> - เอ็กซ์พลซิท การสอนที่เน้นการทบทวนบ่อย ๆ - ความคิดสร้างสรรค์ โดยการปรับประเมิน สถานการณ์ และสร้างสิ่งใหม่ 	<p>(3) ประเภทการเรียนจากประสบการณ์</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยาย - การเรียนรู้จากนักธุรกิจตัวจริงที่ประสบความสำเร็จ - การปฏิบัติจริง ประกอบการวิเคราะห์ติดตามระยะยาว 3- 5 ปี 	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>

ตารางที่ 5.2 แสดงรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสมกับเด็กอายุ 7-17 ปี (ต่อ)

อันดับ	แนวคิด/ทฤษฎีรูปแบบการเรียนการสอน	รูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอน การลงทุนที่เหมาะสมกับเด็กอายุ 7-17 ปี	จำนวน ผู้ตอบ (คน)
7 (ต่อ)	ประเภทการเรียนรู้แบบไม่เสียค่าใช้จ่ายออนไลน์ - ศึกษาด้วยตนเอง - การใช้โซเชียลมีเดีย - การสืบหาความรู้	(4) ประเภทการเรียนรู้แบบไม่เสีย ค่าใช้จ่ายออนไลน์ - อ่านจากเพจเฟซบุ๊ก - อ่านจากเว็บไซต์พันทิป - การเรียนรู้ผ่าน Youtube - การเรียนผ่านคอร์สไม่เสียค่าใช้จ่าย	1 1 1 1
	เรียนผ่านโปรแกรมหุ่นจำลอง Click2Win - ทดลอง	(5) เรียนผ่านโปรแกรมจำลองหุ่น - เรียนผ่านโปรแกรมหุ่นจำลอง Click2Win	1

หมายเหตุ: แนวคิดและทฤษฎี จากพจนานุกรม สำเร็จกิจเจริญ (2553) และ โรงเรียนศรีสว่างวงศ์ (2559)

กิจกรรมรูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมตามความเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 คือ รูปแบบการเรียนการสอนแบบบรรยายและมีทฤษฎีประกอบ รองลงมาคือ รูปแบบการเรียนการสอนแบบกิจกรรมลงมือปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับ Proposition ที่ 2 ที่เสนอว่ารูปแบบการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสมกับเด็กอายุ 7-17 ปี เป็นการเรียนการสอนโดยการเรียนรู้ผ่านการให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติเอง การให้ได้ทดลองทั้งผิดและถูก ทำให้เกิดประสบการณ์โดยตรง เพื่อค้นหาความรู้หรือข้อเท็จจริง

Proposition ที่ 3 เสนอว่า รูปแบบการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสมกับเด็กอายุ 7-17 ปี ที่การให้เด็กเลือกการลงทุนตามความสนใจที่แตกต่างกัน เนื่องจากการเงินการลงทุนนั้นมีหลากหลายรูปแบบและหลากหลายเครื่องมือ เพื่อนำสิ่งเหล่านั้นมาประยุกต์เป็นของตัวเองโดยเฉพาะ อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม ระบุถึงรูปแบบการเรียนการสอนการลงทุนโดยให้เด็กเลือกเรียนการลงทุนตามความสนใจ เป็นอันดับท้าย ๆ ทำให้ไม่สอดคล้องกับ Proposition 3

5.5 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

1. ทศนคติของกลุ่มตัวอย่างต่อการลงทุน ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าผู้ปกครอง ผู้เชี่ยวชาญการลงทุนและผู้สอน ให้ความเห็นว่าการเรียนการสอนลงทุนในเด็กอายุ 7-17 ปี มีความจำเป็น มีเพียงแต่กลุ่มเด็กอายุ 7-17 ปี ที่เป็นผู้เรียนเองที่เห็นว่าการเรียนการสอนการลงทุนไม่มีความจำเป็นสำหรับตน

ดังนั้นหากอยากให้เด็กเห็นความสำคัญลงทุน ควรปรับทัศนคติของเด็กต่อการลงทุน โดยการให้ความรู้ อธิบายให้เห็นความสำคัญก่อน เนื่องจากเด็กอาจไม่เห็นถึงความสำคัญของการลงทุน จึงมองว่าการลงทุน เป็นสิ่งที่ไม่จำเป็นสำหรับตนเอง

2. ความรู้ด้านการลงทุน ผลวิจัยชี้ให้เห็นถึงกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ทางการลงทุน ในด้านสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ในสินทรัพย์ตลาดเงิน ดังนั้นการให้ความรู้การลงทุนควรให้ความรู้ใน ทุกด้านของการลงทุนก่อน จากนั้นจึงค่อยเฉพาะเจาะจงไปตามความสนใจของแต่ละบุคคล จาก ผลการวิจัยพบว่าผู้เชี่ยวชาญการลงทุนมีความรู้พื้นฐานในหลากหลายสินทรัพย์ แต่จะลงทุนหลักใน สินทรัพย์ที่ตนสนใจเป็นพิเศษ นอกจากนี้ผลวิจัยชี้ให้เห็นว่าเด็กส่วนใหญ่มีความรู้ด้านการลงทุน น้อยกว่าหรือเท่ากับผู้ปกครองของตน ดังนั้นอาจให้ความรู้แก่เด็กควบคู่ไปกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง

3. การเริ่มรู้จักการลงทุน จากผลวิจัยแสดงให้เห็นว่า อายุที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รู้จัก การลงทุนในช่วง 16-20 ปี ดังนั้นการเรียนรู้การลงทุนอาจขยายเวลาจนถึงมหาวิทยาลัยและในวัยเริ่ม ทำงาน

4. สถานที่ในการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสมสำหรับเด็กอายุ 7-17 ปี คือ โรงเรียน ดังนั้นการเรียนการสอนการลงทุน อาจควรบรรจุลงในหลักสูตรการเรียนการสอน โดยอาจเป็นวิชาหลัก วิชาเสริม หนึ่งในวิชาแนะแนว หรือวิชาเลือก ตามที่ผู้จัดหลักสูตรเห็นสมควร

5. ผลวิจัยชี้ให้เห็นว่ารูปแบบการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสมสำหรับเด็กอายุ 7-17 ปี ควรเป็นแบบการสอนแบบบรรยายประกอบทฤษฎี ตามด้วยการลงมือปฏิบัติจริง ดังนั้น การให้ความรู้พื้นฐานในช่วงแรกควรเป็นการอธิบายให้เด็กเข้าใจก่อน และหลังจากนั้นอาจมีการให้ เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อเสริมทักษะของเด็กให้ดียิ่งขึ้น

5.6 ข้อจำกัดในงานวิจัยและข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

1. งานวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาหารูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเด็กอายุ 7-17 ปี ซึ่งประกอบไปด้วย ด้านทัศนคติต่อการลงทุน ด้านความรู้ในการลงทุน การเริ่มรู้จักการลงทุน สถานที่และรูปแบบการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสมกับเด็กอายุ 7-17 ปี ดังนั้นงานวิจัยในอนาคต จึงอาจศึกษาถึงรูปแบบการเรียนรู้ด้านการลงทุนสำหรับวัยทำงาน ซึ่งอาจมีผลการวิจัยที่แตกต่างไป จากงานวิจัยนี้

2. งานวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นการหารูปแบบการเรียนการสอนการลงทุน ซึ่งเป็นกิจกรรม ปลายทาง งานวิจัยครั้งหน้าอาจทำการศึกษาถึงปัจจัยที่ทำให้เด็กเกิดความอยากเรียนรู้ในด้านการลงทุน อุปสรรคและแนวทางการแก้ปัญหา เพื่อให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้ด้านการลงทุนได้อย่างเหมาะสม

3. งานวิจัยครั้งนี้เป็นการทำวิจัยหารูปแบบเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเด็ก โดยถามจากกลุ่มตัวอย่างเพียงเท่านั้น ไม่ได้มีการลงมือปฏิบัติจริง ในอนาคตอาจต่อยอดงานวิจัยไปสู่การวิจัยเชิงปฏิบัติ เพื่อค้นหารูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเด็ก โดยให้เด็กได้ทดลองเรียนจริงและวัดผลความรู้ ความเข้าใจจากรูปแบบการเรียนการสอนต่าง ๆ

บรรณานุกรม

- กรณิกา วาระวิชนี. (2560). *ความรู้ทางการเงินและความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของพนักงานในสถาบันการเงิน กรณีศึกษาจากพนักงานธนาคาร ไทยพาณิชย์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, กรุงเทพฯ.
- กฤษฎา เสกตระกูล. (2552). *มั่งคั่งอย่างไร... ไม่รู้จบ (8) : การลงทุน... จุดเริ่มต้นของความไม่รู้จบ*. สืบค้นจาก <https://www.set.or.th/set/education/knowledgedetail.do?contentId=544>
- กฤษณ์ แสงม่วง. (2553). *การพัฒนารูปแบบการใช้กำลังซื้อรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านริมเมยที่เหมาะสมต่อการแก้ไขปัญหาเสพติด กรณีปัญหาเกาะกลางแม่น้ำเมย ตำบลท่าสายลวด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- กลุ่มระเบียบวิธีสถิติสำนักนโยบายและวิชาการสถิติ. (2555). *เทคนิคการสุ่มตัวอย่างและการประมาณค่า*. สืบค้นจาก http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/Toneminute/files/55/A3-16.pdf?fbclid=IwAR2ocnAdN9DqzBu4PmlsZUHd8A5G_jC2n6jddqLdV34x7MbsIzQtXw-13rK8
- โกศล จิตวิรัตน์. (2560). *การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)*. สืบค้นจาก http://www.anantakul.net/learning/Qualitative_Research.pdf
- โครงการให้เงินทำงาน ผ่านกองทุนรวม. (ม.ป.ป.). *การออมกับการลงทุน*. สืบค้นจาก https://www.thaimutualfund.com/AIMC/aimc_basicKnowledge.jsp?pg=4
- จริยา เสถบุตร. (2526). *ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา*. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จิรัตน์ สังข์แก้ว. (2543). *การลงทุน* (พิมพ์ครั้งที่ 3.). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นัทรชัย สิริเทวัญกุล. (2555). *การจัดสรรสินทรัพย์ลงทุนที่เหมาะสมกับวัยเกษียณ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2549). *ก้าวแรกสู่การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์*. กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2556). *ตลาดการเงินและการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์หลักสูตรผู้นำการลงทุนด้านหลักทรัพย์* (พิมพ์ครั้งที่ 16.). กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ทศนา เขมมณี. (2530). รายงานผลการวิจัยเรื่อง การทดลองใช้รูปแบบการฝึกทักษะการทำงานกลุ่ม สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทศนา เขมมณี. (2543). 14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2541). การพัฒนาการสอน. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2541). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย 1 (พิมพ์ครั้งที่ 2.). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประไพพิมพ์ สุธีวสินนท์ และ ประสพชัย พสุนนท์. (2559). Sampling Strategies for Qualitative Research. วารสารปาริชาติ มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2(29), 31-48.
- ประยูร บุญใช้. (2544). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลางเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาของนักศึกษาในสถาบันราชภัฏ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- พยนต์ธร สำเร็จกิจเจริญ. (2553). ผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการเพื่อการเสริมทักษะการคิด สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. (มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา สถาบันวิจัยและพัฒนา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, กรุงเทพฯ.
- พรเทพ ทวีกาญจน์. (2558). กรณีศึกษา อำนาจ การจัดการทรัพย์สินของผู้เยาว์. *TPA News* 19 (219), 13-14. สืบค้นจาก http://www.tpa.or.th/tpanews/upload/mag_content/90/ContentFile1813.pdf
- พุทธพงษ์ พงษ์พวงเพชร, สมทรง สิทธิ, และ อารยา ปิยะกุล. (2560). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน วิทยาศาสตร์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการสร้างความรู้และความใฝ่เรียนรู้ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*, 2(12), 93-106.
- โรงเรียนศรีสว่างวงศ์. (2559). 54 รูปแบบการสอนสำหรับครูมืออาชีพ. สืบค้นจาก <http://www.ssvschool.ac.th/documents/2/>
- วาทีณี สรรพวัฒน์. (2552). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับครู ตามแนวคิดชิปปาสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร หรืออยุธยา. *สัปดาห์วารสารการวิจัย*, 2(15), 75-93.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ศิริดา นวลประดิษฐ์. (2551). การใช้อัตราส่วนทางการเงินเพื่อการวิเคราะห์งบการเงินสำหรับนักลงทุน. *วารสารเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ*, 1(3), 29-41.
- ศิลป์พร ศรีจันเพชร. (2560). การวิจัยเชิงคุณภาพ. *วารสารวิชาชีพบัญชี*, 13(37), 92-103.
- สมาคมบริษัทจัดการลงทุน. (2562). *การออมและการลงทุนภาคครัวเรือน ปี 2535-2562*. สืบค้นจาก http://oldweb.aimc.or.th/24_overview_detail.php?nid=2&subid=0&ntype=1
- สมาคมบริษัทจัดการลงทุน. (2562). *สัดส่วนการออมและการลงทุนภาคครัวเรือน ปี 2535-2562*. สืบค้นจาก http://oldweb.aimc.or.th/24_overview_detail.php?nid=4&subid=0&ntype=1
- สมาคมบริษัทจัดการลงทุน. (2562). *อัตราการเติบโตของสัดส่วนการออมและการลงทุนภาคครัวเรือน ปี 2536-2562*. สืบค้นจาก http://oldweb.aimc.or.th/24_overview_detail.php?nid=5&subid=0&ntype=1
- สมาคมบริษัทจัดการลงทุน. (2563). *มูลค่าสินทรัพย์สุทธิของอุตสาหกรรมจัดการลงทุนเทียบกับมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดหลักทรัพย์ และ GDP ปี 2535-2562*. สืบค้นจาก http://oldweb.aimc.or.th/24_overview_detail.php?nid=34&subid=0&ntype=1
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2563). *บัญชีรายได้ประชาชาติ*. สืบค้นจาก <http://statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/10.aspx>
- สำนักนโยบายการออมและการลงทุน. (2546). *การลงทุนคืออะไร*. สืบค้นจาก <http://www2.fpo.go.th/S-I/Source/Article/Article2.htm>
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดฯ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)*. สืบค้นจาก <http://academic.obec.go.th/newsdetail.php?id=75>
- สุกัลยา พลเดช. (2555). แนวทางการสุ่มตัวอย่าง (Random Sampling) สำหรับห้องปฏิบัติการ. *วารสารกรมวิทยาศาสตร์บริการ*, 60(190), 40-42.
- สุชาติพิชญ์ งามนิล, พรศิริ เขี่ยมแก้ว, สุชาติ จันทร์ดอกไม้, บังอร พรทิวานุกูล, และ มงคล จันทร์ภิบาล. (2552). *รายงานการวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 1 (ป.1-ป.3)*. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สุชาติพิทย์ งามนิล, พรศิริ เอี่ยมแก้ว, สุชาติ จันทร์ดอกไม้, บังอร พรทิวานุกูล, และ มงคล จันทร์ภิบาล. (2552). รายงานการวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 (ป.4-6). นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สุพักตร์ พิบูลย์. (2553). งานวิจัยเรื่อง ทิศทางการวิจัยและพัฒนาศักยภาพจังหวัดนนทบุรี ปี 2549-2553. นนทบุรี: ศูนย์ศึกษาและพัฒนานนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุภาพร สุริยะสุขประเสริฐ, ณัฐกิตต์ สวัสดิ์ไชสง, และ เสนอ ภิรมจิตรพงษ์. (2560). รูปแบบการเรียน การสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐานเพื่อพัฒนาการเรียนรู้คณิตศาสตร์สำหรับนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 3. วารสาร มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 1(12), 91-102.
- CapitalMaster. (n.d.). *China Gross Domestic Product (GDP)*. Retrieved from http://www.homilychart.com/th/hgjj/gdp/gdp_2_th.html
- Comenius, J. A. (1896). *The Great Didactic*. London: Adam & Charles Black.
- Johnson, R. T. a. J., D.W. (1974). Instructional Goal Structure: Cooperative, Competitive, or individualistic. *Review of Educational Research*, 2(44), 213-240.
- Joyce, B., & Weil, M. (1996). *Model of teaching* (5 ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- Money2Know. (2562). เปิดสถิติการออมคนไทย คนนิยมเงินฝากมากที่สุด ขณะกองทุนส่วนบุคคลมาแรง. สืบค้นจาก <https://today.line.me/th/pc/article/เปิดสถิติการออมคนไทย+คนนิยมเงินฝากมากที่สุด+ขณะกองทุนส่วนบุคคลมาแรง-ED9e5R>
- Pestalozzi, J. H. (1827). *Heinrich Pestalozzis Lebendings Work*. Basel: Verlag Birkhauser.
- Xie, E. (2019). *China plans to offer investment education in schools across country. South China Morning Post*. Retrieved from <https://www.scmp.com/news/china/society/article/3002066/china-plans-offer-investment-education-schools-across-country>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

แบบสอบถามในการสัมภาษณ์ในงานวิจัยเรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนการลงทุนที่เหมาะสมกับเด็กอายุ 7-17 ปี แบ่งชุดคำถามเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 คำถามด้านประชากรและข้อมูลทั่วไป เพื่อคัดกรองกลุ่มตัวอย่าง

1. อายุ
2. เพศ
3. บุตรของท่านอายุเท่าไร (สำหรับผู้ปกครองของเด็กอายุ 7-17 ปี)
4. ท่านลงทุนมานานเท่าไรและตั้งแต่อายุเท่าไร (สำหรับผู้เชี่ยวชาญการลงทุน)
5. ท่านสอนมานานเท่าไร (สำหรับผู้สอน)

ส่วนที่ 2 รูปแบบการเรียนการสอนการลงทุน แบ่งเป็นชุดคำถาม 4 ชุด ดังนี้

- ชุดคำถามสำหรับเด็กอายุ 7-17 ปี
 1. ท่านคิดว่าการลงทุนคืออะไร
 2. ท่านคิดว่าการลงทุนเป็นเรื่องที่จำเป็นหรือไม่ และเพราะเหตุใด
 3. ท่านมีความรู้ด้านการลงทุนอย่างไรบ้าง
 4. ท่านรู้จักการลงทุนจากที่ไหน หรือบุคคลใด และเมื่อไหร่
 5. ท่านคิดว่าอยากเรียนรู้การลงทุนในรูปแบบไหนที่ท่านชอบและได้ความรู้
 6. ท่านอยากเรียนการลงทุนที่ไหน
 7. คุณพ่อ คุณแม่ หรือผู้ปกครอง มีอิทธิพลต่อเงินออมของท่านมากหรือน้อยเพียงใด

และอย่างไร

- ชุดคำถามสำหรับผู้ปกครองของเด็กอายุ 7-17 ปี
 1. ท่านคิดว่าการลงทุนคืออะไร
 2. ท่านคิดอย่างไรกับการลงทุน
 3. ท่านมีความรู้ด้านการลงทุนอย่างไรบ้าง
 4. ท่านรู้จักการลงทุนจากที่ไหน หรือบุคคลใด และเมื่อไหร่
 5. ท่านคิดว่าเด็กในวัยลูกของท่านจำเป็นต้องรู้ในการลงทุนหรือไม่ และเพราะเหตุใด

- ชุดคำถามสำหรับผู้ปกครองของเด็กอายุ 7-17 ปี (ต่อ)

6. ในกรณีที่ต้องเรียน ท่านคิดว่าอยากให้เด็กในวัยลูกของท่านเรียนรู้การลงทุนในรูปแบบไหน

7. ท่านคิดว่าการเรียนการสอนการลงทุนสำหรับเด็กในวัยลูกของท่าน ควรสอนที่ไหน
8. ท่านมีอิทธิพลต่อเงินของลูกของท่านมากน้อยเพียงใด และอย่างไร

- ชุดคำถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญการลงทุน

1. ท่านคิดอย่างไรกับการลงทุน
2. ท่านมีความรู้ด้านการลงทุนในด้านใดบ้าง
3. ท่านรู้จักการลงทุนจากที่ไหน หรือบุคคลใด และเมื่อไหร่
4. ท่านคิดว่าอายุ 7-17 ปีจำเป็นต้องรู้ในการลงทุนหรือไม่ และเพราะเหตุใด
5. ในกรณีที่ต้องเรียน ท่านคิดว่าเด็กในวัย 7-17 ปี ควรเรียนรู้การลงทุนในรูปแบบไหน
6. ท่านคิดว่าการเรียนการสอนการลงทุนสำหรับเด็กในวัย 7-17 ปี ควรสอนที่ไหน

- ชุดคำถามสำหรับผู้สอน

1. ท่านคิดอย่างไรกับการลงทุน
2. ท่านมีความรู้ด้านการลงทุนในด้านใดบ้าง
3. ท่านรู้จักการลงทุนจากที่ไหน หรือบุคคลใด และเมื่อไหร่
4. ท่านคิดว่าอายุ 7-17 ปีจำเป็นต้องรู้ในการลงทุนหรือไม่ และเพราะเหตุใด
5. ในกรณีที่ต้องเรียน ท่านคิดว่าเด็กในวัย 7-17 ปี ควรเรียนรู้การลงทุนในรูปแบบไหน
6. ท่านคิดว่าการเรียนการสอนการลงทุนสำหรับเด็กในวัย 7-17 ปี ควรสอนที่ไหน
7. ท่านคิดอย่างไรกับการเรียนการสอนการลงทุนควรสอนในสถาบันการศึกษา

ภาคผนวก ข

ผู้เข้าร่วมวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง	อายุ (ปี)	เพศ	บุตรอายุ (ปี)	การลงทุน		ระยะเวลาการ สอน (ปี)
				ระยะเวลาการ ลงทุน (ปี)	ลงทุนตั้งแต่ อายุ (ปี)	
เด็กอายุ 7-17 ปี	8	ชาย	-	-	-	-
	10	หญิง	-	-	-	-
	10	ชาย	-	-	-	-
	15	หญิง	-	-	-	-
	15	ชาย	-	-	-	-
	15	หญิง	-	-	-	-
	16	ชาย	-	-	-	-
	16	ชาย	-	-	-	-
	17	ชาย	-	-	-	-
ผู้ปกครองของเด็กอายุ 7-17 ปี	38	หญิง	4, 8	-	-	-
	42	หญิง	7	-	-	-
	43	หญิง	10	-	-	-
	46	หญิง	13, 17	-	-	-
	50	หญิง	15	-	-	-
	51	หญิง	17	-	-	-
	52	ชาย	15	-	-	-
	53	หญิง	16	-	-	-
ผู้เชี่ยวชาญการลงทุน	25	ชาย	-	7	18	-
	34	ชาย	-	10	25	-
	36	หญิง	-	8	28	-
	43	ชาย	-	15	28	-
	43	ชาย	-	8	35	-
	44	ชาย	-	15	29	-
	60	ชาย	-	41	19	-
	64	หญิง	-	23	41	-

กลุ่มตัวอย่าง	อายุ (ปี)	เพศ	บุตรอายุ (ปี)	การลงทุน		ระยะเวลาการ สอน (ปี)
				ระยะเวลาการ ลงทุน (ปี)	ลงทุนตั้งแต่ อายุ (ปี)	
ผู้สอน	24	หญิง	-	-	-	2.5
	25	หญิง	-	-	-	4
	26	หญิง	-	-	-	4
	26	หญิง	-	-	-	3
	28	หญิง	-	-	-	9
	56	ชาย	-	-	-	4
	60	ชาย	-	-	-	20
	70	ชาย	-	-	-	8

